

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp Akc Drukarnia Polska
w Poznaniu św Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 460

Poznań, sobota dnia 8 października 1932

Rok XXVII

Poznań, 7 października.

Należy postawić tamę

Pisaliśmy na tem miejscu niejednokrotnie o wzrastającej fali żydowskiej, wlewającej się do naszych ziem zachodnich, i wzywaliśmy wszystkie ku temu powołane czynniki do przeciwstawienia fali tej stanowczego oporu. A czynnikami temi, to nasze rodzime kupiectwo, nasz przemysł i nasze rzemiosło, to dalej właściciele nieruchomości i lokatorzy, to następnie klientela kupująca i ostatecznie prasa, urabiająca wraz z organizacjami społeczno-narodowymi opinię publiczną w kwestji żydowskiej. Tylko zwarta solidarność wszystkich tych czynników może skutecznie tamę postawić napływowi elementu żydowskiego, żydowskich kupców, podróżujących kupców, agentów i t. p.

Oczywiście nie wystarcza samo apostołowanie hasła „swój do swego po swojej”, i to zgola z frontem tylko jednostronnym pod adresem klienteli. Już w swoim czasie ś. p. Roman Szymański podnosił ustawicznie z największym naciskiem, że nasz handel, przemysł i nasze rzemiosło muszą stać przede wszystkim własną tężyzną, własną wartością, własną zdolnością konkurencyjną, że powoływanie się wobec klienteli na hasło „swój do swego!” może być tylko czynnikiem pomocniczym. Od siebie zaś dodamy, że zasada kupowania u swoich musi obowiązywać nie tylko klientelę kupującą, ale niemniej kupiectwo, przemysł i rzemiosło. Tak samo należy jej przestrzegania wymagać nie tylko od właścicieli nieruchomości, ale w równej mierze od lokatorów, biorących sublokatorów. Ostatecznie nie wystarczają w gazetach piękne artykuły w dziale redakcyjnym, lecz trzeba żydom, wciskającym się w nasze życie gospodarcze na ziemiach zachodnich, zamknąć dostęp do działu ogłoszeń i reklam pism naszych.

Jak Czytelnicy widzą, stawiamy sprawę walki z zalewem żydowskim na podstawie szerokiej, ujmując zagadnienie wszechstronnie, a nie jednostronnie. Jest to tem bardziej konieczne, że agresywność Żydów na ziemię naszą zachodnią jest coraz bardziej zuchwała i bezwzględna i doznaje niestety niejednokrotnie poparcia ze strony obywateli państwa chrześcijan, przechodzących do porządku dziennego nad przekonaniami i nad wolą ludności tutejszej.

Jaskrawym tego przykładem firma Karol Jankowski i Syn (Carl Jankowsky u. Sohn) w Bielsku, która pod koniec zeszłego roku, otwierając przy placu Wolności 2 na piętrze skład fabryczny wyrobów włókienniczych, powierzyła kierownictwo Żydowi Morycowi Żemańskiemu. Wystąpił przeciw temu z poczucia obowiązku obywatelskiego właściciel kamienicy p. Władysław Szymański, wystąpiło towarzystwo „Rozwój”, wystąpiło pismo nasze. Firma Jankowski i Syn zignorowała wszystko, a Żyd Moryc Żemański działa w dalszym ciągu z jej ramienia w sa-

Spełnienie ślubów narodu

Rodacy! Dwanaście lat temu obradował na auli uniwersytetu poznańskiego I Zjazd Katolicki. Była to wspaniała manifestacja, dająca się chyba tylko porównać z sejmem Polski zachodniej z 3 grudnia 1918 r. Protektorem zjazdu był ś. p. ks. kardynał-Prymas Dalbor, marszałkiem rektor U. P. ś. p. prof. Heljodor Świącicki. W zjeździe uczestniczyła cała Polska z dostojnym gronem ks. ks. biskupów na czele. Najdroższym i najdosłojniejszym gościem i uczestnikiem zjazdu był dzisiejszy Ojciec św., Jego Świątobliwość Papież Pius XI, ówczesny nuncjusz apostolski, któremu Polska nigdy nie zapomni, że w najcięższej chwili nawały bolszewickiej nie opuścił stolicy, ale trwał w niej bohatersko w modlitwie i na posterunku.

Kończył się zjazd: sala była wypełniona delegatami i uczestnikami. Wielki plac przed uniwersytetem i zamkiem, pełen blasków słonecznych, zalegały tłumy publiczności. Nagle zerwała się burza oklasków i entuzjazmu: w tej chwili uchwalono rezolucję, ślubującą wystawienie między zamkiem a uniwersytetem potężnego i wspaniałego pomnika wdzięczności, poświęconego Najśw. Sercu P. Jezusa. Dopełnił się ślub!

Przedziwne i niezbadane są wyroki Opatrzności: tam gdzie niedawno temu sterczał dumnie pomnik naszego poniżenia i wstydu, stoi dzisiaj pomnik naszej chwały.

Cały naród w granicach Polski i na dalekiem wychodźstwie składa ofiary na wielkie nasze dzieło. To też komitet budowy pomnika zwraca się do całego narodu z serdecznym zaproszeniem na wielkie rodzinne święto ojczyzny. W dzień Chrystusa Króla, w niedzielę 30 października poświęci J. Eminencja ks. kardynał-Prymas uroczyste pomnik N. Serca Pana Jezusa. Będzie to wielki akt naszej wiary i głębokie przeżycie religijne.

Nie będzie rozgłoszonych i szumnych bankietów. Z powagą i w głębokim skupieniu zbiorą się rzesze w kościołach na modlitwie uwielbienia, prześlągnięcia, dziękczynienia i błagania. W samo południe święta zgromadzą się wszyscy u stóp pomnika, aby wziąć udział w akcie poświęcenia. Z całego kraju popłyną delegacje, jak dwanaście lat temu, aby oddać hołd Najśw. Sercu Pana Jezusa.

Do obywatelstwa Poznania, drogiej całemu narodowi zachodniej stolicy kraju, zwracamy się z gorącą prośbą i usilnym apelem, aby, jak tyle razy, ponownie dało dowody swoich gorących uczuć katolickich i narodowych, biorąc udział w manifestacjach, zdobiąc domy sztandarami, otaczając gości z kraju opieką i gościnnością.

Niechże śladem Poznania pójdzie Wielkopolska i kraj cały.

Tegoroczna uroczystość Chrystusa Króla, niechaj się stanie więcej, aniżeli kiedykolwiek, świętem miłości, ofiary, wspaniałym dokumentem tężyzny narodu i jego gorącego przywiązania do wiary świętej.

NIECH ŻYJE CHRYSZTUS KRÓL!

**Komitet Budowy Pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu
pod protektoratem J. Em. Ks. Kardynała-Prymasa Augusta Hlonda.**

Za Komitet

Prezes:
(—) L. Begale
Starosta Krajowy.

Za sekretariat:
(—) X. Józef Prądyński.

U w a g a: Szczegółowy program uroczystości zostanie ogłoszony wkrótce.

Wpływy hitlerowców topnieją w Niemczech

Niska frekwencja na przedwyborczych zebraniach — Pustki w kasach — Popularność maleje z każdym dniem — Samorzutne rozwiązanie oddziałów szturmowych w Bawarii

Lipsk, 7. 10. (PAT). Tutejsze dzienniki republikańskie z entuzjazmem cytują coraz częściej powtarzające się wypadki hitlerowskich niepowodzeń.

W Nadrenji zaaranżowano w ostatnim czasie dziesiątki wielkich zebrań politycznych w olbrzymich salach. Jak było do przewidzenia, sale te zapełniły się zaledwie do połowy. Przy-

byli jedynie najbardziej zaślepieni wyznawcy hasel narodowo-socjalistycznych.

Jaskrawym przykładem topnienia wpływów Hitlera było n. p. zebranie w miasteczku Karpen, liczącym 4200 mieszkańców. Przybyło zaledwie 10 osób, podczas gdy dawniej liczba uczestników dochodziła do 500 i więcej. Cały szereg gorących wielbicieli

mem sercu miasta naszego. Zakrawa to już na prowokację społeczeństwa wielkopolskiego.

Firma wspomniana postąpiłaby niewątpliwie inaczej, gdyby widziała po stronie społeczeństwa zwartą solidarność. Niestety w solidarności tej wylomni robią czynniki, ze wszechmiar powołane do jej przestrzegania. Mamy na myśli prasę. W danym wypadku np. pismo nasze odmówiło przyjęcia ogłoszeń firmy Karol Jankowski i Syn, póki ją w Poznaniu reprezentuje Żyd, ale te same ogłoszenia pojawiły się w miejscowym dzienniku „sanacyjnym”, jak gdyby nigdy nie było zaszło, jak gdyby

przy placu Wolności 2 na piętrze nie władał p. Moryc Żemański.

To mały przyczynek, ilustrujący, jak jest na pewnych odcinkach, a jak być nie powinno. Społeczeństwo nasze ziem zachodnich, szczególnie nasz handel, przemysł i nasze rzemiosło, nasz rdzennie polski stan średni mają prawo wymagać innego zrozumienia niebezpieczeństwa żydowskiego i innej od każdego składnika społeczeństwa ofiary na ołtarzu obrony polskiego życia gospodarczego przed zachłannością żydowską.

Żyd na placu Wolności, to wstyd dla miasta naszego.

Hitlera, m. i. pułk. Foerster, wśród niewyjaśnionych przyczyn popełniło w ostatnim czasie samobójstwo.

Wszystko wskazuje na to, że klęska hitlerowców w przyszłych wyborach do parlamentu jest nieunikniona.

Lipsk, 7. 10. (PAT). Zbliżające się wybory do Reichstagu stawiają narodowych socjalistów w kłopotliwą sytuację. Aparat propagandy wyborczej szwankuje, w kasie partyjnej pustki, deficyt łącznie z pozostałością z ostatnich wyborów dochodzić ma do sumy 40 milionów marek, wybitniejsi przemysłowcy i finansjści coraz częściej opuszczają zwarte dotąd szeregi zwolenników swastyki hitlerowskiej. Popularność wśród mas topnieje coraz mocniej, czego wyrazem są ostatnie wiece przedwyborcze, na których i frekwencja była mniej liczna i ton mówców znacznie łagodniejszy. Wydaje się, że granica wzrostu sił dosięgła szczytu i obecnie chyli się ku upadkowi. Stwierdza to nie tylko prasa demokratyczna i opozycja lewicowa, ale także sami przywódcy hitlerowscy. W partji samej nie wszystko jest również w porządku. Członkowie, podzieleni na dwa obozy, zaczynają prowadzić walkę o taktkę zmagają politycznych o władzę.

Monachjum, 7. 10. (PAT). — Prasa bawarska donosi coraz częściej o rozwiązywaniu hitlerowskich oddziałów szturmowych w Bawarii, które zawiedzione w swych nadziejach, odmawiają posłuszeństwa.

Rząd Herriota zrywa z programem izolacji gospodarczej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Paryż, w październiku. Prace przygotowawcze do światowej konferencji gospodarczej spotkały się we Francji z falą pesymizmu i daleko idących zastrzeżeń. Komentarze całej prasy, poczynając od antyangielskiego „Echo de Paris”, aż do sceptycznego „Temps”, są odbiciem nastrojów kół rządowych i gospodarczych. Nie można się zresztą zbyt dziwić, skoro się zważy, że we Francji panuje ogólnie wśród szerokich sfer społecznych pogląd, iż pewna izolacja gospodarcza francuskiego jest momentem raczej dodatnim. Z tych nastrojów wypływa przekonanie, że kryzys może być zwalczony w obrębie każdego państwa przy pomocy jego własnych sił ekonomicznych i społecznych. Prasa prorządowa wypowiada również obawę, że pomimo zacieśnienia ostatnio kontaktów politycznych z Anglią, konferencja światowa ujawnić może spadek wpływów gospodarczych Francji. Francja bowiem zredukowała bardzo wydatnie kredyty zagraniczne, wycofując je do swych banków, oraz zmniejszyła do minimum import zagraniczny przez szereg zarządzeń o charakterze protekcyjnym.

Jest jeszcze jeden moment, tkwiący niejako za kulisami, a nie wymieniany ani przez prasę, ani przez sfery miarodajne. Mamy tu na myśli silne rozbieżności stanowisk i poglądów na jeden z głównych tematów konferencji — na zagadnienia kredytu. Państwa anglo-saskie reprezentują tutaj pogląd, że proces deflacji na świecie został już zakończony, podczas gdy Francja twierdzi, iż nadmierny rozwój powojenny pewnych zjawisk ekonomicznych trwa jeszcze w całej pełni. Francja występuje więc przeciwko wszelkim koncepcjom „nakręcania” konjunktury przy pomocy inflacji kredytowej, uważając je za posunięcia sztuczne, które galwanizują na chwilę chore ciało gospodarstwa światowego. Dlatego też Francja przeciwstawiła na konferencji światowej wszelkiej akcji kredytowej krajowej na miarę międzynarodową. Oczywiście, stanowisko Francji podyktowane jest troskliwą pieczą o losy franka, którego stabilizacja uważana jest za naczelny postulat polityki gospodarczej.

Pod jednym tylko względem nastąpił ostatnio radykalny zwrot francu-

skiej polityki gospodarczej. Mamy tu na myśli ujawniające się ostatnio we Francji coraz silniej przekonanie, że polityka kontyngentów doprowadziła do wybitnie ujemnych rezultatów i że należy bezwzględnie rozluźnić dotychczasowe restrykcje. Dowodem utrwalenia się tych prądów są ostatnie przemówienia ministra handlu Durand oraz jego zarządzenia, zmierzające do zlagodzenia systemu kontyngentów. Konieczność ożywienia obrotów handlowych znalazła swój wyraz w rokowaniach z całym szeregiem państw w sprawie nowych traktatów handlowych (jak np. z Polską i Niemcami), umów kompensacyjnych i porozumień, podwyższających bardzo poważnie kontyngenty na przywóz najrozmaitszych artykułów z całego szeregu krajów. W tym więc punkcie rząd Herriota zerwał z tradycją swoich poprzedników, Tardieu i Laval, których polityka handlowa reprezentowała pogląd izolacji Francji od zagranicy. Ograniczenia importu do Francji musiały bowiem pociągnąć za sobą przeciwdziałanie ze strony innych państw. Spadły do minimum obroty z Ameryką, silnie zredukowany został import do Anglii i Niemiec, a konkurencja angielska na rynku skandynawskim przyniosła Francji olbrzymie straty. Najbardziej zarządzenia bojowe dotknęły Francję ze strony Włoch, które ograniczyły do minimum import artykułów francuskich. Wszystkie te zarządzenia spowodowały, iż w okresie pierwszego półrocza 1932 obroty handlu zagranicznego Francji zmniejszyły się o blisko 30 miliardów franków w porównaniu z tymże okresem 1932 r. Import spadł w tym okresie o prawie 15 miliardów, eksport o 12 miliardów. Procentowo eksport zmniejszył się o 38 proc., import o 35 proc.

Te właśnie względy spowodowały zmianę frontu gospodarczego, której wyrazem są rokowania handlowe z całym szeregiem krajów. Podpisanie konwencji z Polską, sfinalizowanie rokowań ze Stanami Zjednoczonymi i dobiegające końca rokowania z Włochami i Belgią, świadczą o energicznym dążeniu rządu francuskiego do realizacji nowego programu francuskiej polityki ekonomicznej.

A. P.

wojskowych Hitlera. Nowy rząd von Papena i von Schleichera dnia 17 czerwca 1932 zniósł ten zakaz. Wśród

pochodów i zebrań w całych Niemczech odbyły oddziały szturmowe Hitlera.

Sprawa upowszechnienia ochrony mniejszości

W dzisiejszym porannym wydaniu „Kurjera Poznańskiego” podaliśmy przebieg wczorajszej dyskusji w 6 komisji Zgromadzenia Ligi Narodów na temat mniejszości narodowych. W dyskusji tej zabrał głos minister Zaleski, który poruszył zagadnienie konieczności upowszechnienia ochrony mniejszości narodowych w myśl zasad sprawiedliwości oraz równości państw.

Wyrażaliśmy zawsze pogląd, że istnienie ochrony mniejszości tylko w pewnych państwach jest najbardziej rażącym objawem obecnych stosunków międzynarodowych. Zwłaszcza wobec wysunięcia przez Niemcy hasła równości w dziedzinie zbrojeń, niemożliwym staje się utrzymanie nierówności w dziedzinie ochrony mniejszości, czemu dał wyraz przed paru tygodniami poseł Piestrzyński na łamach „Myśli Narodowej”, wywołując tem oburzenie wśród Żydów.

Min. Zaleski, przemawiając wczoraj w Genewie, oświadczył, że gotów jest przystąpić do wszechstronnej dyskusji na temat mniejszości, lecz „tego rodzaju dyskusja musiałaby opierać się na powszechnie przyjętych, jednakowych systemach ochrony mniejszości”. Również zgodziłby się na stałą komisję mniejszościową w Genewie tylko w wypadku powszechnego prawa mniejszościowego.

Poczem, mówiąc o tem, że państwa, występujące w obronie mniejszości, winne mieć przede wszystkim same czyste ręce w stosunku do własnych mniejszości, min. Zaleski oświadczył:

„Pierwszym warunkiem, któryby moralność międzynarodowa miała prawo sformułować, byłoby aby w krajach nie podlegających zobowiązaniom mniejszościowym, a których reprezentanci czują się powołani do odegrania opatrnościowej roli obrońców sprawiedliwości, sytuacja mniejszości nie mogła dawać pola do krytyki.

Niewątpliwie państwa narodowo całkiem homogeniczne, gdzie wszyscy obywatele są tej samej rasy i wyznają tę samą religję, stanowią idealną organizację polityczną. Mówiąc „ideal”, już przez to samo stwierdzam, że całkowita jego realizacja jest poza możliwościami życia praktycznego. Pań-

stwa homogeniczne bodaj nie istnieją. Jeśli niektórzy przedmówcy oświadczyli, że problem mniejszości nie istnieje w ich krajach, to pozwolę sobie poradzić im więcej ostrożności w deklaracjach tego rodzaju. Kwestja, czy mniejszość istnieje, lub nie, jest bardzo delikatna, i często mogłyby wynikać poważne różnice zdań na ten temat pomiędzy kierownikami i obywatelami kraju, który reprezentują.

Niemal wszędzie istnieją w różnym stopniu mniejszości. Jeżeli w odniesieniu do niektórych krajów jest to twierdzenie czysto teoretyczne, nie dające pola do żadnych skarg, istnieją inne kraje, gdzie mniejszości stanowią zwarte grupy i gdzie znajdujemy się wobec prawdziwych problemów, a jednak nie jest możliwym dyskutować nad nimi, a to z tego prostego powodu, że najbardziej motywowane skargi otrzymują niezmiennie odpowiedź: „Liga Narodów jest niekompetentną, ponieważ dane państwo nie podlega zobowiązaniom mniejszościowym”.

Publiczność niezbyt obznajmiona z subtelnościami procedury, nie może zrozumieć, że społeczność mniejszościowa, zamieszkująca na wschód od jakiejś granicy, korzysta ze wszelkich gwarancji, wpływających z traktatów, podczas gdy analogiczna mniejszość, zamieszkująca na zachód od tej linii, jest jej stale pozbawiona. A jednak sprawiedliwość jest jedna. Ona jedynie może zapewnić Lidze Narodów autorytet moralny, niezbędny dla jej akcji.

Czy jest tak obecnie? Pewne liczne grupy mniejszościowe korzystają z systemu gwarancji prawnych pozwalającego im odwoływać się zawsze do Rady Ligi, jedynie kompetentnej do dyskutowania nad tem. Inne mniejszości mogą się jedynie odwoływać do opinii publicznej. Sądzę, że 6. komisja mogłaby z wielkim pożytkiem wypowiedzieć się w sprawie mniejszości niechronionych i dać w ten sposób pewną satysfakcję moralności międzynarodowej, zranionej przez stałą akcję na rzecz jednych, a zupełną abstynencję, gdy chodzi o innych”.

Do sprawy tej powrócimy, gdy znajne będzie sprawozdanie z dyskusji międzynarodowej w 6. komisji Zgromadzenia.

Wojsko Hitlera

P. Fr. Eccard ogłasza w ostatnim zeszycie „Revue des Deux Mondes” z 1-go b. m. obszerny szkic o Hitlerze i jego wojsku.

Już w r. 1921, obejmując kierownictwo stronnictwa nacjonalno-socjalnego, Hitler troszczył się o stworzenie oddziałów krajowych (Sturmabteilungen) zarówno dla osłony zgromadzeń, jak dla uderzenia w razie zamachu stanu. Po upadku ruchawki w Monachium oddziały te rozpraszają się. Hitler odtwarza je powoli i nieznacznie. Ale w r. 1929 ma już 80.000 ludzi, a powodzenia wyborcze r. 1930 powiększają te szeregi do 200.000, dzisiaj zaś dochodzą one do 400.000.

W chwili, gdy rząd Brueninga ogłosił 15 kwietnia 1932 rozporządzenie o rozwiązaniu wojsk hitlerowskich, obejmowały one cztery różne formacje: oddziały szturmowe (Sturmabteilungen lub S. A.) są wojskiem najliczniejszym, dochodząc 400 tysięcy ludzi. Organizacja ich wzorowana jest na dawnych wojskach cesarskich, co dostatecznie wskazuje, jakie jest ich przeznaczenie. Najmniejsza jednostka (Sturma) równa się kompanii. Trzy takie jednostki stanowią batalion (Sturmabann), a kilka batalionów tworzy chorągiew (Standarte) czyli pułk. Nad nimi znajduje się brygada (Untergruppe), a u szczytu dywizja (Gruppe).

Od końca roku 1931 chorągwie o trzymają numery dawnych pułków cesarskich, odpowiednio do swego pomieszczenia. Dowództwa dywizji znajdują się w tych samych miejscowościach co dywizje Reichswehry. Są to następujące miejscowości wraz z nazwiskami dowódców: Królewiec (von Litzmann), Szczecin (von Corswart), Drezno (Killinger), Stuttgart (von Jagow), Münster (Luyken), Monachium (Stegmann), Kassel (von Ulrich), Wrocław (Heines), Berlin (hr. Heldorf). Piechota hitlerowska obejmuje o-

koło 200 kompanij (Sturme), a uzupełnia ją 100 oddziałów motocyklistów pod dowództwem dawnego oficera Reichswehry oraz korpusu automobilistów i lotników.

Na czele całej tej organizacji znajduje się najwyższe kierownictwo, t. zw. O. S. A. F. (Oberste S. A. Führung) z sześcioma zastępcami dowódcy, sztabami generalnymi, inspektorami generalnymi, intendentami.

Oddziały szturmowe posiadają w miarę możliwości kasarnie, zajęte przez strażę wojskową. Strażnicy ci pobierają żołd 4 marek dziennie. Inni ludzie nie otrzymują żołdu, lecz tylko mundur, pożywienie i mieszkanie, gdy są w służbie. Kasarnie te stanowią ośrodki mobilizacji, a także są używane jako arsenały. Odbywają się częste manewry, czasami w nocy.

2) Oddziały obronne (Schutzstaffel lub S. S.) są jednostkami, odpowiadającymi policji, celem obrony zgromadzeń. Organizacja wzorowana jest na kolumnach komunistycznych. Liczebnie stanowią one dziesiątą część oddziałów szturmowych, czyli około 40 tysięcy ludzi. Mundury pierwszych i drugich są odmiennie.

3) Młodsi Hitlera, składający się z młodzieży poniżej 18 lat, tworzą grupy osobne. Zależą one od oddziałów szturmowych. Dowódcą ich jest b. oficer p. Baldur von Schirach. Ilość ich wynosi 30 tysięcy do 40 tysięcy.

4) Rezerwa oddziałów szturmowych złożona jest z mężczyzn ponad 40 lat oraz z tych poniżej tego wieku, którzy z powodu pracy zawodowej nie mogą pełnić służby regularnej.

Po wyborze Hindenburga 10 kwietnia 1932 przeciw Hitlerowi wydany został 13 kwietnia 1932 dekret Hindenburga, na wniosek kanclerza Brueninga oraz ministra Reichswehry i spraw wewnętrznych Groenera, obwieszcza- jący zakaz wszystkich organizacyj

Żydowski rok 5692

W dniach 1 i 2 października r. b. Żydzi obchodzili święto swojego nowego roku: 5693. Dr. Rozmarin przeprowadza w „Momencie” bilans roku zeszłego.

Rok w życiu żydowskim tragiczny i to na całym świecie, a to dzięki temu, że z kryzysem politycznym połączył się kryzys gospodarczy. W życiu żydowskim były ciężkie czasy pod względem politycznym, ale położenie gospodarcze było naogół dobre i przyszłość była zabezpieczona. Obecnie jest inaczej. W najciemniejszych kolorach przedstawia się rachunek w Niemczech — judofobia przybrała straszne formy, wyrażające się w dążności do cofnięcia Żydom zarówno praw majątkowych, jak i praw obywatelskich:

„Nie trzeba pocieszać się pustymi snami, że to są hasła tylko jednej grupy. W Niemczech nie znalazła się dotąd ani jedna organizacja, która by przeciwstawiła się tej nagonce przeciw Żydom; dlatego całe Niemcy są odpowiedzialne za warjacje czyny, tam popełniane...”

Hitlerem rozszerza się po Europie, objął Polskę:

„Nasza endecja czyni wszystko, aby narodził hitleryzmu przerzucić na grunt polski (jak gdyby hitleryzm był starszy od stanowiska w kwestji żydowskiej „endecji” — red.), a szczególnie wywiera ona

wpływ na młodzież polską, aby przejęła ona metody i hasła hitlerowców...” (?)

W Ameryce również nie jest dobrze:

„Jeżeli spojrzymy na Amerykę, tam również niema skąd czerpać otuchy... Obecnie nasi bracia w Ameryce przeżywają ciężkie czasy. Kryzys odbił się na ich sytuacji bardzo ciężko. Z tego powodu prawie całkowicie powstrzymano działalność pomocy, której my, polscy Żydzi, bardzo wiele zawdzięczamy...”

W Rosji Sowieckiej jest również źle. Tysiące Żydów umiera formalnie z głodu i tym stanem nikt nie interesuje się.

Najsmutniejszym jednak w tym bilansie rocznym jest stan żydowskiego życia społecznego. Apatja ogarnęła Żydw:

„Masz żydowskie ogarnęła apatja i pesymizm w tym stopniu, że grozi to wielkim niebezpieczeństwem... Ten nastrój wywołuje panikę, zamieszanie i jeszcze powiększa i tak już silny chaos w naszym życiu...”

Jedynym jasnym punktem jest życie w Erec Izrael, w Palestynie. Trzeba brać stamtąd przykład. Tam istnieje konsolidacja sił i zorganizowane życie żydowskie.

Taki bilans przeprowadza dr. Rozmarin za rok żydowski 5692.

Stronnictwo Narodowe

Koło Stare Miasto

Zebranie odbędzie się w piątek, 7 b. m., o godz. 20, w lokalu p. Pohlowej. Na porządku obrad referat p. Władysława Bociana. O liczne i punktualne przybycie prosi

ZARZĄD.

Koło w Chartowie

Walne zebranie odbędzie się w niedzielę, 9 b. m. o godz. 16 w lokalu p. Czypickiego w Zegrzu. Na porządku obrad p. Stanisława Jeskego.

O liczne i punktualne przybycie prosi

Zarząd.

Odroczenie konferencji londyńskiej

Mac Donald doszedł do wniosku, że jego inicjatywa nie posiada obecnie szans powodzenia

Paryż, 7. 10. (PAT). Odroczenie projektowanej konferencji londyńskiej, nie wywoła, jak zaznacza Havas, żadnego zdziwienia.

Od samego początku widoki powodzenia inicjatywy Mac Donalda wydawały się dość problematyczne a Niemcy, których chciano tą drogą skłonić do zmiany postanowień zajęły wrogie stanowisko z chwilą, gdy nie uwzględniono ich żądań równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń.

W tych warunkach zebranie w Londynie jest bezprzedmiotowe, wzgl. bez wszelkich szans powodzenia, co zrozumiało foreign office i nie upiera się przy swoim projekcie, skazanym na niepowodzenie.

Paryż, 7. 10. (Tel. wł.) Prasa francuska wyraża pełne zadowolenie

„Manchester Guardian“ o konieczności udziału Polski w naradach

Londyn, 7. 10. (PAT). „Manchester Guardian“ występuje dziś przeciwko proponowanej przez Mac Donalda konferencji i oświadcza m. in. co następuje:

„Jakaż może być konferencja w sprawie zbrojeń niemieckich, jeśli Polska nie bierze w niej udziału? Bardzo dziwnie brzmi o Polsce i o skutki zbrojeń niemieckich w stosunku do niej niż o stosunki pomiędzy Francją i Niemcami. Polska ma o wiele więcej powodów obawiania się zbrojeń niemieckich niż Francja i jest conajmniej w tym samym stopniu zainteresowana sprawą odpowiedzi, jaką udzieli się Niemcom. Nic więc dziwnego, że Polska występuje przeciwko tej konferencji i żąda, aby decyzję powzięły w Genewie wszystkie zainteresowane państwa łącznie.“

z powodu niedojścia do skutku konferencji londyńskiej.

Niektóre dzienniki podkreślają jednak, że tylko dzięki stanowczemu stanowisku Francji i jej sprzymierzeńców konferencja ta nie doszła do skutku. Inne nie ukrywają znów niezadowolienia, że krok francuski pociągnięty za sobą do pewnego stopnia próby rządu angielskiego wymuszenia na Francji ustępstw innej natury lub zrezygnowania z jej katagorycznego sprzeciwu w pewnych kwestjach rozbrojeniowych

Jak stwierdza „Echo de Paris“ liczy się należy z tem, że po ostatniem niepowodzeniu Mac Donalda zechce on zbliżyć się do koncepcji niemieckiej w sprawie rozbrojenia. Taka zmiana frontu angielskiego nie byłaby żadną niespodzianką.

stwa łącznie.“

Dziennik wskazuje, że metoda podobnych konferencji pomiędzy czterema tylko mocarstwami tak jakby wyłączenie o te mocarstwa chodziło, jest niebezpieczna.

W korespondencji z Berlina dziennik uzupełnia swoje stanowisko oświadczeniem, iż obecny rząd niemiecki dąży do zbrojeń i dlatego odrzuca udział w konferencji londyńskiej, o ile konferencja taka nie zapewni realizacji zbrojeń.

Korespondent zarzuca również Niemcom, iż od czasu śmierci Stresemana nie wykazały się wcale polityką w duchu Ligi Narodów, do której należą. Gdyby Niemcy prowadzili politykę ligową, nie byłoby tak izolowane, jak są obecnie.

Szczegóły zatonięcia „Niemna“

Co opowiada załoga, która wczoraj powróciła do Gdyni

Gdynia, 7. 10. (Tel. wł.). Wczoraj wieczorem pociągiem pospiesznym ze Szczecina przybyło tu 23 ludzi z uratowanej załogi „Niemna“. W Goeteborgu pozostali, aby stanąć przed sądem morskim: kpt. Rusiecki, drugi oficer Kucharski, drugi mechanik Kowalski, starszy marynarz Kobryń, starszy chłopiec Byrski i smarownik Bystrzycki. Z polecenia lekarza pozostał w porcie szwedzkim starszy marynarz Górski, który ma skaleczoną rękę.

Przybyli do Gdyni pod dowództwem Starbalty, który pełnił na „Niemnie“ funkcje pierwszego oficera, opowiadają bardzo dużo o katastrofie i wprost cudownem uratowaniu załogi.

Gdy żaglowiec „Lawhill“ uderzył w lewą burtę, strzaskana została szalupa okrętowa, „Niemen“ przewrócił się na prawą burtę. Gdyby przechylił się na lewą, to pozostała jedyną łódź ratunkową na prawej burcie nie dałoby się opuścić na wodę i załoga byłaby skazana na zagładę.

Dalej, gdy wszyscy byli już w szalupie, razem 32 ludzi, stwierdzono, że wiosła są pod spodem i trudno je było wydobyć, a ponadto że szalupa przywiązana jest liną do statku. Następnie przewrócony statek miał je-

szcze śrubę w ruchu i właściwie nie lódź odsunęła się od niego, lecz odbyło się to odwrotnie. Linę odcięto w ostatniej chwili przy pomocy jakiegoś szczyrka. Większość ludzi była w białźnie, wyrwana wprost ze snu.

Gdy wreszcie zaczęto wiosłować, ujrano nagle — wśród mgły i deszczu — nadjeżdżający żaglowiec „Lawhill“, który po kolizji zawrócił z drogi i wracał do Goeteborga. Cudem uniknięto zatopienia szalupy przez ten statek.

Po 6 godzinach, przebytych na wzburzonych falach, załoga „Niemna“ uratował, jak wiadomo, szwedzki motorowiec „Kronprinzessa Margareta“. Załoga szwedzkiego statku okazała nadzwyczajne koleżeństwo. Podzieliła się z rozbitkami swoją bielizną, ubraniami i butami. Ubierano ich i karmiono z niezwykłą troskliwością. W parę godzin później znaleźli się wszyscy w Goeteborgu, gdzie zaopiekował się nimi honorowy konsul R. P.

Według zwyczajów międzynarodowych załoga motorowca „Kronprinzessa Margareta“ otrzymała od rządu polskiego nagrodę w kwocie 50 funtów a kapitan statku tę samą sumę oraz złoty zegarek z odpowiednią dedykacją. S. B.

Angielski węgiel na Pomorzu

Dążenie do opanowania polskich rynków — Po 30 zł za tonnę, gdy krajowy kosztuje około 70 zł

Warszawa, 7. 10. (Tel. wł.) — Zwrócono wreszcie uwagę na niepożądane objawy przenikania angielskiego przemysłu węglowego na rynku polskim.

Kopalnie angielskie zaopatrują, jak wiadomo w węgiel wolne m. Gdańsk i teraz dążą do opanowania polskiego rynku, zwłaszcza w okolicach sąsiadujących z Gdańskiem. Wytworzyły one specjalne organizacje trudniące się importem i rozwożką węgla angiel-

skiego na terenie Pomorza.

Węgiel ten jest po niesłychanie niskich cenach i dlatego znajduje chętnych nabywców na Pomorzu. Za jedną tonnę pobiera się nie więcej niż 30 zł, gdy węgiel krajowy sprzedaje się na rynku wewnętrznym prawie po 70 zł. za tonnę.

Równocześnie znane są wypadki zaofiarowania węgla polskiego na rynkach zagranicznych po cenie 10 zł. za tonnę wraz z kosztami dostawy. (w)

Centralizacja kas chorych

Warszawa, 7. 10. (Tel. wł.) Ukazał się dekret Prezydenta o likwidacji okręgowych związków kas chorych. Po zlikwidowaniu okręgowych związków wszystkie kasy chorych na terenie całego państwa a jest ich 61 połączone zostaną w jednym związku w Warszawie. Istnienie okręgowych związków

kas chorych okazało się zbyt ciężkie po zmniejszeniu ich liczby z 243 na 61. (W)

Tragiczne nieporozumienia

Warszawa, 6. 10. (Tel. wł.) W okolicach Wielunia na pograniczu polsko-niemieckim, podczas kopania ziemniaków zdarzało się częste niele-

galne przekraczanie granicy przez chłopów wędrujących za zarobkiem do Niemiec. Straż niejednokrotnie bierze ich za przemytników.

Wskutek tragicznych nieporozumień w ostatnich dniach zraniono kilka osób i zastrzelono dwóch chłopów gdy nie zatrzymali się na wezwanie (w)

Kongres napoleoński

Paryż, 7. 10. (Tel. wł.) Pod przewodnictwem ks. Murata i prof. Driaulta rozpoczął obrady w Paryżu kongres napoleoński, w którym Polskę reprezentuje jako delegat Akademii Umiejętności prof. U. Jagiellońskiego i członek Warsz. Tow. Naukowego prof. gen. Marjan Kukiel. Wygłosił on referat o stosunku Polski do Napoleona. Referat ten był przyjęty bardzo życzliwie przez całe zgromadzenie.

Gdzie jest Litwinów?

Genewa, 7. 10. (PAT) Delegacja sowiecka dementuje wiadomości prasy co do wyjazdu Litwinowa z Genewy. Delegacja oświadcza, że informacje są po części fantastyczne i pozbawione wszelkich podstaw. W rzeczywistości Litwinow miał udać się do Moskwy, korzystając z przerwy w pracach prezydium konferencji rozbrojeniowej.

Należy zaznaczyć, że „Journal de Genewie“ doniósł, iż Litwinow przebywa w Ostendzie i zapytuje co tam robi. Inne dzienniki podały, że Litwinow wyjechał do Austrii, lub Niemiec

Nasz bezpłatny dodatek powieściowy

W dniu dzisiejszym wypuszczamy pierwszy arkusz (16 stron) bezpłatnego dodatku książkowego, zawierającego niezwykle zajmującą powieść wybitnego autora angielskiego W. J. Lockego p. t. „Wielki Pandolfo“ w przekładzie J. Sujkowskiej. Arkusze dalsze dodawać będziemy w odstępach tygodniowych

Przepowiednia pogody na sobotę: Po nocy mroźnej w ciągu dnia w dalszym ciągu ciepłej i pogodnie.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 7. 10 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy carytel Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 70.6 kg (120.1 ft w hol.), 2) żyta pomorskiego 69.35 kg (118.2 ft w hol.), 3) pszenicy pozn. i pomorskiej 72.95 kg (14 ft w hol.), 4) owsa poznańskiego i pomorskiego 43.55 kg (74.1 ft w hol.).

Ceny transakcyjne

Zyto 75 tonn par. Poznań 15,40

Ceny orientacyjne

Zyto	15,00—15,30
Usposobienie spokojne.	
Pszonica	23,00—24,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	17,75—19,25
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 68—69 kg.	15,25—16,00
Jęczmień 64—66 kg.	14,75—15,25
Usposobienie słabe.	
Owies	13,75—14,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	23,00—24,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	36,50—38,50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	8,75—9,00
Otręby pszenne	9,00—10,00
Otręby pszenne (grube)	10,00—11,00
Rzepak	34,00—35,00
Rzepak	34,00—39,00
Gorzycza	36,00—42,00
Groch Victoria	20,00—23,00
Groch Folgera	31,00—34,00
Koniczyna biała	120,00—160,00
Ziemiaki fabr. za kilo %	0,00—0,12½
Mak niebieski	78,00—86,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 150 tonn, pszenicy 55 tonn mąki żytniej 15 tonn, mąki pszennej 17,5 tonn, otrąb żytnich 25 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 7. 10. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z pożyczek państwowych zyskała ponownie w kursie 5 proc. Poż. konwers., notując 40 proc. w placeniu, pozatem poszukiwano — bez notowania — 4 proc. premj. dol. po 48%, 4 proc. Poż. inwest. po 95.— oraz 3 proc. poż. bud. po 37½

Z pożyczek komunalnych obracano 8% obligacjami m. Poznania z r. 1926 do 92% w transakcjach

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano 8 proc listy dol. stare po 59½% w transakcjach, zaś 8 proc listy dol. amort. poszukiwano po 51% — bez obrotów. pozatem poszukiwano 4 proc listy zast. konwertowane po 29½ natomiast 6 proc. listy zytne obracano w mniejszej ilości po 12.50 w zaofiarowaniu — bez notowania.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 90.— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna	40% P
8% obligacje m. Poznania z 1923 r.	92% +
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred.	59½% +
4% listy zast. konw. Pozn. Ziam. Kredyt.	29½% P.

Tendencja bez zmiany.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 7. 10 1932 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Spędzono: wołów 1. buhajów 6 krów 3, świń 312, prosiąt 156, cieląt 136 owiec 3, razem 623 zwierząt.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje ceny na świnię bekonową według notowań Bekonu polskiego w Anglii z uwzględnieniem kosztów przerobu, transportu i sprzedaży z przeliczeniem na złote polskie I kl. 70—74, II kl. 66—70.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 7. 10 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	123,85	124,16	123,54
Gdańsk	173,40	173,83	172,97
Holandja	358,70	359,60	357,80
Londyn	30,80	30,95	30,65
Nowy Jork			
czeki	8,915	8,935	8,895
Nowy Jork			
kabel	8,92	8,94	8,90
Paryż	34,98	35,07	34,89
Praga	26,41	26,47	26,35
Szwajcaria	17,08	172,51	171,65
Włochy	45,75	45,97	45,53
Berlin	211,80		

Tendencja mocniejsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud.	38,50—38,25
4% poż. inw.	97,25
4% poż. inw. szt. ser.	103,50
5% poż. konw.	4,00
4% poż. dolarowa	49,00—49,25
6% poż. dol.	56,75—55,8
w odcinkach po 100	56,00—56,25
7% poż. stabil.	54,75—53,75

Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	89,00
Lilpop	13,60—13,50
W T F Cukru	19,50
Starachowice	8,50—8,25

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 7. 10 1932 r.

Pszonica march.	76 kg.	201,00—203,00
Tendencja: Natychm. dost. mocniejsza, późn. załad. bardzo mocna.		
Zyto march 80—81 kg.		155,00—157,00
Tendencja: Natychm. dost. spokojna, późn. zał. mocna.		
Jęczmień brow. r. wy.		174,00—184,00
Tendencja stała.		
Jęczmień pastewny i przemysłowy		167,00—173,00
Tendencja stała.		
Owies march.		135,00—140,00
Tendencja stała.		
Mąka pszenna		25,50—28,75
Tendencja spokojna.		
Mąka żytnia		20,25—22,75
Tendencja spokojna.		
Otręby pszenne		9,40—9,75
Tendencja spokojna.		
Otręby żytnie		8,40—8,80
Tendencja spokojna.		
Groch Victoria		22,00—25,00
Groch pastewny		14,00—17,00
Wyka		17,00—20,00
Kuchy lniane		10,30—10,50
Kuchy z orzecha ziemnego		11,50
Kuchy mielone (mączka)		11,80
Wytłoki suche		9,20—9,50
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg		10,40
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin		11,30
Ogólna tendencja chwiejna.		

Giełdy zbożowo-towarowe

Warszawa, 6. 10. Zyto 16 — 16,25, pszenica jednolita 25,50 — 26, zbierana 24 50 do 25, owies jednolity 17 — 17,50, zbierany 16,50 — 17, jęczmień na kaszę 16 — 16,50, browarniany 18 — 19, groch polny 24 — 27, groch Wiktorja 26 — 30, mąka pszenna luksusowa 45 — 50,50, 0000 40 — 45, żytnia pyłkowa 28 — 30, sitkowa 22 — 24, razowa 22 — 24, otręby pszenne szale 10,50 — 11, średnie 10 — 10,50, żytnie 8,50 — 9, ziemniaki jadalne 4 — 5, Usposobienie spokojne.

Lwów, 6. 10. Pszenica dw. loco Lwów 739½ g/l 26,50 — 27, dworska 703½ c. 23 — 25 — 23,75, zbiorowa 701½ c. 23 — 23,50, zbiorowa 681 c. 22 — 22,50, owies dworski 441 c. 15,50 — 15, zbiorowy 425 c. 14,50 do 15, mąka pszenna luksusowa 48 — 48,50, 65 proc. 44 — 44,50. Inne kursy, niezmiennione.

Po wyborach w Grecji

A t e n y, 5 października.

Wybory w Grecji nie przyniosły decydującego zwycięstwa żadnej ze stron walczących, ale w każdym razie pozycja Venizelosa uległa poważnemu osłabieniu. Według oficjalnych zestawień złożono ogółem 1.400.000 głosów. Podział mandatów przedstawia się następująco: liberałowie Venizelosa 102, rojalisci Calderisa (t. zw. partja ludowa) 96, republikańscy Rafandaksisa 15, unja postępową Zavitsianosa 11, komuniści 9 partja robotników i chłopów Papanastasiu 6, radykalno-narodowi Kondylisa 5, rojalisci Metaksasa 2, republikanie konserwatywni Michalakopulosa 1, wreszcie wybranych zostało 3 niezależnych, w tem 1 przedstawiciel Żydów greckich. Oólna liczba mandatów w parlamencie wynosi 250.

Venizelos więc znalazł się w mniejszości. Jest to dla niego klęska, choć przeciwnicy jego niezdolni są do wytworzenia wspólnego frontu z powodu dzielących ich różnic. Sędziwy Kreteńczyk znajdował się już raz w podobnej sytuacji, kiedy w wyborach, odbytych w dniu 14 listopada 1920 r. uzyskał tylko 114 mandatów przeciw 250 mandatów opozycji. Wówczas urażony Venizelos opuścił kraj i przez osiem lat trzymał się zdala od polityki. Zamach kół republikańskich, które obaliły monarchję, umożliwił mu powrót do władzy, a wybory z sierpnia r. 1928 przyniosły pełne zwycięstwo liberałom. Uzyskali oni wówczas — w myśl obowiązującej ordynacji wyborczej — aż 220 mandatów na ogólną liczbę 250 (choć listy ich skupiły tylko 47 proc. ogólnej liczby głosów), a głównym wtedy przeciwnik Venizelosa, Baldaris zdobył zaledwie 19 mandatów.

Od tego jednak czasu wpływy rojalistów znów znacznie wzrosły i tegoroczne wybory odbywały się pod znakiem walki między — skłóconym zresztą — obozem republikańskim, a monarchistycznym stronnictwem Calderisa. Stronnictwo to zdołało istotnie bardzo poważnie pomnożyć swój stan posiadania, ale większości nie osiągnęło. Obie grupy rojalistyczne (Calderisa i Metaksasa) rozporządzają dziś łącznie około 100 mandatami, obóz republikański około 130 mandatami. Osiem lat temu od-

był się w Grecji plebiscyt w sprawie ustroju państwa: 690 000 głosów padło za republiką, 323 000 za monarchją. Kto wie, czy dzisiaj rezultat nie byłby odwrotny, naród grecki lubi bowiem zmiany formy rządów i osób, stojących na czele państwa. W każdym razie w razie plebiscytu ustrojowego siła monarchistów mogłaby się okazać znacznie większą, niż przy obecnych wyborach parlamentarnych.

Do porażki Venizelosa przyczyniły się niepowodzenia ostatnich lat jego rządów. Jakkolwiek w polityce zagranicznej rządy liberalne odniosły szereg poważnych sukcesów, zawierając korzystne dla Grecji pakt przyjaźni z Italją, z Turcją, układ z Jugosławją, to w gospodarce wewnętrznej i finansowej liberałowie narazili się na wiele zarzutów ze strony opozycji rojalistycznej, do czego oczywiście przyczyniło się w niemałym stopniu ogólne przesilenie gospodarcze. Gdy rząd Venizelosa nie przewidując pogorszenia się konjunktury, zorganizował na wielką skalę roboty publiczne celem osuszenia dolin Strumy i Wardaru, gdy nadwyżki budżetowe z lat poprzednich zostały zjedzone, stabilizacja drachmy, opartej na parytecie złota, zachwiała się, nadzieje na uzyskanie większej pożyczki zagranicznej zawiodły, skarb zmuszony był zawiesić wypłaty. Jednocześnie oprocentowanie pożyczek skarbowych zostało przymusowo obniżone o 25 proc., eksport grecki i ruch wielkiej floty handlowej spadły do minimum. Wszystko to ułatwiało oczywiście agitację ludowcom Calderisa.

Ciekawy jest rozdział wpływów obu głównych ugrupowań między poszczególne dzielnice kraju. Za monarchistami głosowała naogół stara Grecja, przedewszystkiem okręgi wiejskie: Attyka i Beocja, dalej Peloponez, Jonja, Cyklady i wyspy Jońskie. Bardziej uprzemysłowione dzielnice kraju: Epir, okręg ateński i Pireusu, Saloniki, wreszcie oczyszta wyspa Venizelosa Kreta i szereg innych wysp morza Egejskiego, oddały swe głosy za republiką.

Obecnie podjęte zostały zabiegi o skłecenie większości republikańskiej w nowym parlamencie, co natrafia na duże trudności. D. R.

Oszczercza ulotka anonimowa przeciw O. W. P.

W dniu dzisiejszym jakieś nieznanne indywiduum rozdawały w naszym mieście oszczerczą ulotkę, skierowaną przeciw Obozowi Wielkiej Polski.

Ulotka zawiera wykaz rzekomych członków O. W. P. na Pomorzu, skazanych za różne kryminalne przestępstwa, opublikowany bezpośrednio po rozwiązaniu O. W. P. na Pomorzu przez „sanacyjną” agencję prasową „Iskra”. Jak już stwierdziliśmy, ani jeden z wymienionych w tym wykazie nie był wogóle członkiem Obozu Wielkiej Polski, cały zaś „wykaz” jest zupełnie dowolnie dobraną listą różnych złodziei i kryminalistów. Nie przeszkadza to prasie „sanacyjnej” w dalszym ciągu powoływać się na te nieciekawe zmyślenia w jej atakach na Obóz. Obecnie zaś komunikat „Iskry” znalazł miejsce we wzmiankowanej ulotce.

Zawiera ona nadto podobnie oszczerczy rejestr rzekomych przewinień O. W. P. W rejestrze tym cały szereg faktów jest wprost zmyślonych (jak np. rzekomy „napad” na plebanję w Opaleniu i na różne osoby), bądź przekreślonych w taki sposób, by zohydzić Obóz.

Najbardziej charakterystyczną rzeczą jest, że wbrew obowiązującym przepisom ulotka nie zawiera nazwy drukarni, w której została wykonana. Mimo to rozpowszechnia się ją publicznie na ulicach.

Z prowincji: Wielkopolski i Pomorza donoszą nam również o kolportowaniu tej ulotki. W Gnieźnie rozdawał ją woźny miejscowego starostwa wszystkim urzędnikom. W Toruniu ulotkę rozdawali m. in. miejscowi Żydzi i Niemcy.

Sąd umorzył część aktu oskarżenia

Echa zająć w Wąbrzeźnie

Prokurator w procesie gdyńskim O. W. P. powoływał się na zajścia w Świecku i w Wąbrzeźnie. Ani jedno, ani drugie dotychczas sędziwnie zbadane nie zostały. Zajścia w Wąbrzeźnie miały miejsce dnia 3 maja ub. r. Akt oskarżenia otrzymało 26 osób już w lipcu ub. r. Doręczony wówczas akt oskarżenia w punkcie pierwszym zarzucał oskarżonym założenie O. W. P. i odbieranie przyrzeczenia organizacyjnego, w punkcie drugim przynależenie do tejże organizacji, w punkcie trzecim dopiero oskarżonym przypisyje się wywołanie wspomnianych zająć ulicznych.

Rozprawę wyznaczono dwukrotnie, jednakże ją odwołano. Obecnie oskarżeni otrzymali wezwanie na rozprawę i postanowienie sądu o umorzeniu punktów 1 i 2 aktu oskarżenia.

Rozprawa sądowa odbędzie się dzisiaj, t. j. 7 b. m. w Wąbrzeźnie na sesji wyjazdowej sądu okręgowego z Torunia. Listę oskarżonych otwierają nazwiska pp.: Bojarskiego i Czerwińskiego

Jak wspominaliśmy wyżej, część aktu oskarżenia została umorzona. W uzasadnieniu postanowienia o tem umorzeniu m. in. powiedziano:

„Z nieprzyjęcia zatem przez obecnie obowiązujący kodeks karny wyżej wspomnianej części par. 128 k. k. z roku 1871 wynika w sposób niewątpliwy, iż ustawodawca nie uznał za celowe karanie udziału w takich związkach, w których przyrzeka się bezwzględne posłuszeństwo, o ile jego cel i istnienie nie pozostają w tajemnicy wobec władzy państwowej, względnie o ile nie zachodzą wymogi z art. 166 i 167 k. k.”

Jest to cenny komentarz do oświeconych tleń prasy „sanacyjnej”, w której „przyrzekanie posłuszeństwa” uważa się jako coś bardzo niebezpiecznego dla porządku w państwie.

„Temps” o O. W. P. na Pomorzu

Paryski „Temps” zamieszcza informację sw. o korespondenta w Warszawie o O. W. P. na Pomorzu.

Półoficjalne pismo francuskie pisze, że „Obóz Wielkiej Polski” był założony w r. 1926 w kilka miesięcy po zamachu stanu, który doprowadził do władzy marszałka Piłsudskiego. Twórcą jego był Roman Dmowski, dobrze znany pisarz i polityk, b. poseł do Dumy rosyjskiej i do Sejmu polskiego, b. prezes Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu. Dmowski, mimo usunięcia się z życia parlamentarnego, jest nadal kierownikiem ruchu umysłowego i teoretykiem obozu narodowego, który w kraju i w parlamencie reprezentuje opozycję najliczniejszą i najbardziej zwartą.

„Temps” dodaje, że Obóz Wielkiej Polski w połączeniu z bratnimi organizacjami, jak Młodzież Wszechpolska, stanowi „element czynny i propagandowy” obozu narodowego.

Szmaty i „Strzelec”

Dla zabezpieczenia surowca krajowego przemysłowi papierniczemu obowiązywało doniedawna cło wywozowe na szmaty. Ponieważ jednak Polska ma nadwyżkę szmat na wywóz, oraz wychodząc widocznie z założenia, iż niezwykle pożyteczne byłoby dla kraju, gdyby zbiórka szmat zajął się — „Strzelec”, tworzone kontyngenty wywozowe, w znacznej części — jak już o tem pisaliśmy — przewznawane „Strzelcowi”. Związki Strzeleckie przyznawane im kontyngenty odstępowyły żydowskiemu eksporterowi za opłatą kilkudziesięciu dolarów od wagonu.

Ostatnio jednak resorty gospodarcze, nie mogąc sprostać apetytom strzeleckim, zawiesiły cło wywozowe na szmaty, pozabawiając w ten sposób „Strzelca” dotychczasowych dochodów. Czynniki odnośnie zastanawiają się o-

Metody pielęgnowania urody w świetle nowoczesnej wiedzy.

II.

W poprzednim artykule uzasadniliśmy konieczność pielęgnowania tłustej cery, skłonnej do polysku, wagrów i porów wyłącznie gorącą wodą, leciuchnem myciem proszkiem marmurowym „Miraculum” i pudrowaniem odtłuszczającym pudrem „higijenicznym”, Dra Lustra. W ten sposób udaje się przeobrazić najbardziej nawet tłustą cerę w prawidłową, o ile nie stosuje się zgola żadnych kremów lub innych tłuszczów. Istniejące wagrwy powinno się wycisnąć, jednakowoż dopiero w drugim tygodniu stosowania proszku marmurowego, a to dlatego ponieważ proszek ten rozluźnia miejsce przyrostu wagra z naskórkiem. Wyciska się je po napanieniu twarzy nad miedniczką z wrzącą wodą, przykrywysz głowę i miednicę prześcieradkiem. Po pięciu minutach napaniania, — spłókuje się wydobytą z twarzy duszcz gorącą wodą, poczem wyciska się wagrę — Najłatwiej je wycisnąć nacisnąwszy zaokrągloną stroną spinacza do listów górną krawędź ujścia wagra. Pozbywszy się starych wagrów nie pojawiają się nowe, stosując się do powyższych wskazówek. Nadmienić należy, iż i po wycisnięciu wagrów wskazane są same napaniania twarzy celem wytapiania tłuszczu z porów, z których nie należy wyciskać treści sposobem mechanicznym. Celem ożywienia tłustej cery, tudzież zapobieżenia łuszczeniu się zaschłej powłoki tłuszczu, stosuje się zamiast kremu mleczko „Lityne”. Mleczkiem tym powleka się twarz na 10 minut przed każdym myciem proszkiem marmurowym „Miraculum”. Nakoniec zaznaczam, iż tłusta właściwość cery, stanowiąca podłoże do szpeczących twarz przyszczy, pojawia się w wieku „dojrzwania”. Od tego czasu winno się u młodzieży stosować powyższe pielęgnowanie zapobiegawcze. Tg rea

(Ciąg dalszy nastąpi.)

becnie nad stworzeniem dla „Strzelca” innych źródeł dochodu.

Straszliwy posiew zniszczenia w Grecji

Największa katastrofa w ciągu ostatnich stu lat — Ludzie wciąż obozują jeszcze pod gołym niebem — Kondolencje z całego świata

A t e n y, 7. 10. (PAT.) Dzienniki przytaczają, że obecne trzęsienie ziemi na półwyspie Chalcydyjskim z punktu widzenia ilości ofiar ludzkich przewyższa wszystkie inne, które dotychczas przeżyła Grecja w ciągu stulecia swej niepodległości.

Cała prasa grecka przepelniona jest szczegółami straszliwej katastrofy. Sprawy polityczne zbladły wobec grozy położenia ludności, nawiedzonej trzęsieniem.

Tragizm sytuacji zwiększa się wobec okoliczności, że trwające nadal lżejsze wstrząsy podziemne trzymają wystraszoną ludność w ciągłej obawie przed widmem nowej katastrofy. Nikt nie wraca do porzuconych domostw, a wszyscy nocują pod gołym niebem. Rząd i społeczeństwo nie są w stanie w tak krótkim czasie dostarczyć cho-

ciąży prowizorycznego schronienia.

Większość akredytowanych przy rządzie greckim przedstawicieli państw obcych, w tej liczbie i poseł R. P. w Atenach p. Paweł Jurjewicz, złożyli w min. spraw zagranicznych w imieniu swych rządów wyrazy głębokiego współczucia z powodu tragicznych wypadków, które okryły żalobą całą Grecję. Na ręce prezydenta republiki Zauniusa nadeszły kondolencyjne depesze od króla bułgarskiego Borysa, od króla belgijskiego Alberta wraz z królową, od prezydenta republiki tureckiej Kemal-Paszy. Premier francuski Herriot nadesłał na ręce Venizelosa depeszę z wyrazami współczucia rządu francuskiego oraz oświadczył, że oświadczenie ofiarowuje 50.000 franków na zaspokojenie pierwszych potrzeb poszkodowanej ludności.

Echa strajku w gazowni warszawskiej

Warszawa, 7. 10. (Tel. wł.) — Ogłoszenie przez magistrat, zapowiadające formowanie nowego personelu gazowni miało ten skutek, że do biur miejskich zaczęły zgłaszać się bezrobotni.

Wśród kandydatów znaleźli się dyplomowani inżynierowie, którzy chętnie zajęliby posady robotników. Takich inżynierów zgłosiło się 8, nie licząc kilkunastu słuchaczy politechniki.

Dodać należy, że dyrekcja wodociągów stale zatrudnia w pracach pod gołym niebem kilku inżynierów, którzy są zajęci jako robotnicy dniówkowi. (w)

Warszawa, 7. 10. (Tel. wł.) — Drugi dzień strajku w gazowni war-

szawskiej minął bez zmian. Ludność nie odczuwa braku w dostarczaniu gazu, gdyż wojsko obsługuje gazownię utrzymując w zbiorniku normalne ciśnienie.

Kierujący strajkiem blok zw. robotników miejskich zabiegał o poparcie w innych przedsiębiorstwach użyteczności publicznej, szczególnie w tramwajach i w rzeźni. Akcja ta nie odniosła jednak skutku.

Dyrekcja gazowni rozpoczęła przyjmowanie podań i zgłoszeń Nikogo jeszcze jednak nie zaangażowano w oczekiwaniu, iż w dniu dzisiejszym dawni pracownicy gazowni powrócą na swe stanowiska, lub też związek dojdzie do przekonania, że dalszy opór jest bezcelowy i odwoła strajk.

„Miły” synalek

Warszawa, 7. 10. (Tel. wł.) — Jarosław Potocki w r. 1929 otrzymał od swego ojca Jana aktem notarialnym 400 tys. zł. gotówką, wzamian za co zobowiązał się kupić ojcu mały ośrodek rolny za cenę 50 tys. zł, oraz wypłacać rodzicom dożywotną rentę w wysokości 4000 zł miesięcznie. Majątki swoje Rzepichowo-Hodwinkie, które znajdują się w okolicach Baranowicz, Jarosław otrzymał w zapisie od Tomasza Potockiego.

Jan Potocki, nie posiadał żadnych środków zarobkowych. To też gdy nie otrzymał w ciągu dwóch miesięcy od syna odpowiedniej kwoty, musiał swoją rentę odstąpić w drodze zwykłej transakcji handlowej niejakiej p. O-

sińskiej, która znów zaskarżyła Jarosława Potockiego. Sąd okręgowy wydał wyrok, w którym uznał jego obowiązek płacenia nadal ojcu renty. (w)

A ZUPU. milczy...

Warszawa, 7. 10. (Tel. wł.) — osel adw. Paschalski ogłasza za pośrednictwem agencji „Iskra” wyjaśnienie w sprawie znanej transakcji między ZUPU i zarządem dóbr Jarosława Potockiego.

Paschalski tłumaczy się, że sprawy merytorycznie nie zna, gdyż całą transakcję załatwiono za czasów urzędowania poprzedniego doradcy sądowego. Dodaje nadto, że odnośna uchwała zapadła 13 września, a obecne stanowisko powierzono mu w dniu 15 września

DZIAŁ GOSPODARCZY

Na otwarcie targów jęczmienia w Poznaniu

W dniu dzisiejszym otwarto w Poznaniu I. ogólnopolskie targi na jęczmień browarny. Myśl urzędzenia takich targów wyłoniła się z pośród członków i zarządu Związku Wytwórców Jęczmienia Browarnego R. P., do- bry pomysł szybko przyobleczono w realne kształty. Zywot Związku Wytwórców Jęczmienia Browarnego sięga zaledwie wstecz. Organizatorzy Związku wcześniej uporali się z trudnościami zawiązywania organizacji i rozbudowy sieci jej zasięgu. Cały wysiłek nastawiono na osiągnięcie celu istnienia związku, mianowicie produkcję jakościowo najlepszego jęczmienia i przystosowanie ziarna do potrzeb rynków eksportowych.

W bilansie gospodarstw rolnych przypada jęczmieniowi poczesne miejsce. W roku 1929 produkcja jęczmienia wynosiła 15272 tys. kwintalów; rok później wzrosła do 16598 tys. kw. Wartość tej produkcji wynosiła w roku 1930 (obliczając kwintal po przeciętnej 21,42 zł) — 355.529 tys. zł. Duża część jęczmienia wychodziła i wychodzi poza obszar celny Polski. Mimo stale postępującego spadku wywozu żyta i pszenicy eksport jęczmienia nie tylko nie został zahamowany, lecz — przeciwnie wzrósł. Obrazują to do- sadnie cyfry: po wyjątkowo pomyslnym dla wywozu jęczmienia roku 1929/30 (140 581 tonn) wywieziono w r. 1930/31 tylko — 122 809 tonn, poczem jednak w roku 1931/32 nastąpiła wydatna poprawa i powrót do poprzedniej cyfry eksportowej 140 143 t. Sam fakt utrzymania się polskiego jęczmienia na rynkach zagranicznych w nie- uszczuplonej wysokości tonnażu eksportowego jest już dużym powodze- niem. Pamiętajmy, że dzieje się to w okresie powszechnego utrudniania przywozów, kontyngentowania, tamowania importu cłami prohibicyjnymi i t. p. przy jednoczesnym wzroście po- dazy jęczmienia ze strony konkurują- cych zawięzce państw rolniczych.

Najgroźniejszym rywalem polskie- go jęczmienia jest doskonały co do jakości produkt czeskiego rolnictwa. Polscy eksporterzy jęczmienia browar-

nego zmierzali się już z tym konku- rentem, wychodząc wcale chlubnie z pierwszych prób. Ustalono, że w wie- lu okręgach Polski istnieje sprzyjają- ce warunki do rozwinięcia uprawy jęczmienia o szlachetnym ziarnie. Rynki zbytu dla tego, produktu znaj- dą się zagranicą. Penetracja szeregu nowych rynków zagranicznych dopie- ro jednak wtedy będzie możliwa, gdy uda się zagranicą spopularyzować polski jęczmień browarny. Do tego po- trzeba równomiernie wysokiej klasy i marki ziarna jęczmiennego w całym kraju.

Poznański targ jęczmienny, stano- wi dla krajowego producenta świetną sposobność poznania poziomu wytwór- czości jęczmienia. Skala cen zróżnic- kuje się jakoś towaru, miarą popytu wyróżni najbardziej pożądaną typ produktu dla eksportera. Wpływie to nie- zawodnie na szybko standaryzowanie uprawy jęczmienia, tak koniecznej, je- śli chodzi o trwałe zajęcie miejsca na rynkach eksportowych.

Pod tym względem targi poznań- skie dopełnią dużą część statutowych założeń Związku Wytwórców Jęczmie- nia Browarnego: usprawnia bowiem i ujednostajnia metody produkcji jęcz- mienia, ustala normy kwalifikacyjne, co pozwoli wywóz jęczmienia z kraju dokonywać dużymi partiami w kilku standardach, zamiast dotychczasowych kilkudziesięciu. Wreszcie — tak wy- posażony towar znaćdzie sobie rynki odbiorcze, nawet w okresie obecnej dekonjunktury, przy właściwym wy- zyskaniu aparatu Związku Wytwór- ców, co już zatem do reszty wyczer- pię założenia pracy młodej organiza- cji.

Z tych względów działalność Związ- ku Wytwórców Jęczmienia Browarne- go oraz dzisiaj otwarte targi w Pozna- niu zasługują na dużą uwagę. Nietyl- ko rolników Wielkopolski ale wszyst- kich dzielnic kraju, gdyż impreza po- znańska daje rolnictwu okazję częścio- wego powetowania strat poniesionych na zmniejszonym wywozie żyta i prze- nicy wzmocnionym eksportem jęczmie- nia. (r)

Otwarcie Targów, które potrwać do 9. bm., odbyło się dziś

Dziś przedpołudniem w hali repre- zentacyjnej Międzynarodowych Tar- gów w Poznaniu odbyło się otwarcie I. Ogólnopolskich Targów na Jęcz- mień Browarny. W imieniu komite- tu targów na jęczmień browarny prze- mówił do obecnych prezes komitetu p. Antoni Byszewski z Borzymowic, dokonując otwarcia. Przybyli przed- stawiciele władz, m. i. prezydent mia- sta p. Ratajski i prezes Izby Rolniczej, p. dr. Chosiowski oraz grono rolników.

W ciągu przedpołudnia zajmujący referat o racjonalnej uprawie jęczmie- nia browarnego wygłosił p. Witold Maringe. W południe odbyło się do- roczne walne zebranie członków Związku Wytwórców Jęczmienia Bro- warnego Zachodniej Polski. Obradom przewodniczył p. Dobrogost Lossow. Sprawozdanie roczne przedłożył p. inż. Radomyski. Zebranie zatwierdziło pra- ce zarządu w roku sprawozdawczym,

udzielając mu pełnego absolutorium. W wyborach do zarządu prezesem Związku Wytwórców Jęczmienia Bro- warnego Zachodniej Polski w miejsce chorego p. Watta-Skrzydlewskiego z Wójcina, został wybrany p. Jan Mo- rawski z Lulina, a w miejsce ustępu- jącego członka zarządu p. R. Schrei- bera, wybrany został p. R. Bardt z Niemierzewa.

W pierwszych Ogólnopolskich tar- gach na jęczmień browarny bierze u- dział 90 wystawców z Wielkopolski, Pomorza i b. Kongresówki. Komisja dokonała już zakwalifikowania wy- stawionego jęczmienia, uznając jako jęczmień browarny 27 prób, z czego 10 uznano jako zasługujące na wyróżnie- nie. Na targi przybyli przedstawiciele browarów, interesujący się produkcją jęczmienia, wystawioną zbiorową przez rolnictwo. Targi na jęczmień browarny potrwać do niedzieli 9 bm.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) Nowa taryfa celna będzie ogłoszo- na około 15. b. m. W min. przemysłu i handlu odbyła się w tych dniach konfe- rencja delegatów resortów gospodarczych oraz życia gospodarczego, poświęcona szczegółom, związanym z ogłoszeniem no- wej taryfy celnej. W związku z tem roz- poczyna się też liczne rokowania handlowe z państwami zagranicznymi. — Ogłosze- nie nowej taryfy celnej ma nastąpić około 15. b. m.

(p) Delcredere pośredników handlowych a podatek przemysłowy. W praktyce go- spodarczej nie rozróżnia się często dokła- dnie podróżujących agentów, działających wyłącznie na rachunek i zlecenie jednej firmy, która jest ich pryncypałem, od samo- dzielnych pośredników handlowych, sprze- dających towar komisowo, nie będących jednak w zależności od komitenta. Wobec tego powstają nieraz spory przy zali- czeniu agentów do zakładów ubezpieczeń, jak i na tle podatkowym. Jedną z cech różniących samodzielnych pośredników handlowych od niesamodzielnich agentów jest objęcie przez pierwszą kategorię po- średników t. z. delcredere, t. j. całkow- ścią lub tylko częściowej gwarancji za udzie- leny kredyt towarowy. W kolach przemy- słowych istnieją jednak dążenia do prze- prowadzenia postulatu, aby również agen- ci handlowi niesamodzielnymi byli w możno- ści przejmować delcredere bez narażenia

ich na opłacenie podatku obrotowego od komisji. (l)

Z KRAJU

(k) Rozszerzenie sieci giełd zbożowo- towarowych. W ostatnich czasach powie- ksza się ilość giełd zbożowo - towarowych. Utworzono nowe giełdy w Katowicach w Łodzi, ma powstać nowa giełda we Wilnie. Zainteresowane sfery gospodarcze okręgu bydgoskiego i pomorskiego domagają się utworzenia giełdy w Bydgoszczy. Rząd podobno przechylił się do idei rozszerzenia sieci giełd zbożowo - towarowych w tym stopniu, aby każde województwo posiada- ło swoją giełdę. (l)

(k) Nowe utrudnienia w przywozie jaj do Francji. Ogłoszone zostało 30 września r. b. obwieszczenie francuskiego ministra rolnictwa zawiadamiające importerów francuskich, że wskutek zmiany przepi- sów z 29 stycznia i 3 lutego r. b. przywóz jaj pochodzenia belgijskiego i polskiego odbywać się będzie nadal jedynie za u- przedniem uzyskaniem pozwolenia przy- wozowego. Podania o pozwolenia przy- wozu jaj pochodzenia polskiego i belgijskiego, w granicach ustalonego na IV kwartał r. b. kontyngentu przywozowego, mają być składane najpóźniej do 12 paź- dziernika r. b. do min. rolnictwa Francji. Jednocześnie należy nadmienić, że do po- dań tych muszą być dołączone dowody o dokonywanym poprzednio imporcie, zgod- nie z zarządzeniem z 31 marca 1932 r.

Zaledwie skończyło się lato

o już przeziębienie się jest na porządku dziennym. A więc szybko FORMAN! Forman jest to wspaniały i prosty w uży- ciu środek przeciw katarowi. Działanie Formanu jest fen- omentalne! Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Sobota, dnia 8 października 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00 no- towania giełdy; godz. 16.40 odczyt z Kra- kowa; godz. 17.00 odczyt z cyklu o dzien- nikarstwie; godz. 17.15 gawęda reporterska; godz. 17.30 arje i pieśni w wyk. Aleksandra Klichowskiego, art. op. (tenor); godz. 18.00 (W); godz. 19.15 płyty; godz. 19.28 sygnał czasu; godz. 19.30 tr. z Warszawy; godzina 22.00 sygnał czasu — komunikaty sportowe i polic.; godz. 22.05 (W); godz. 22.40 komu- nikaty d. c.; godz. 22.50 muzyka tan. z cu- kierni „Polonia”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.45 płyty gramof.; godz. 13.10 poranek szkolny ze Lwowa; godz. 16.00 sluchowisko dla młod- dzieży „W bursztynowym pałacu” (Lwów); godz. 16.30 płyty gramof.; godz. 16.40 „Dla- czego 2 x 2 = 4” — prof. Witold Wilkosz (Kraków); godz. 17.00 audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rękasa (Lwów); godz. 17.00 kom. centr. biura hydr. dla żegludki i rybaków; godz. 18.00 muzyka lekka z płyt gramof.; godz. 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze” — p. J. Plątek; godz. 19.30 „Na wiodokregu”; godz. 19.45 prasowy dzien- nik radjowy; godz. 20.00 Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i T. Laskowski (tenor); w prze- rwie wiadomości sportowe; godz. 22.05 pre- ludja Chopina w wyk. prof. Zofji Rabcewi- czowej; godz. 22.40 feljton: „Chicago — stolica naszego wychodźstwa” — p. L. Bro- dziński; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswuster- hausen (1634 m) 20.10 tr. Wesolej wdówki, op. Lehara z Lipska; **Budapeszt** (550 m) 18.45 koncert popularny, 20.00 wesoly wie- czór, 22.00 muzyka cygańska; następnie tr. muzyki z kawiarni; **Wiedeń** (516 m) „Kwiat Hawaju” opt. Abrahama; **Praga** (437 m) 20.00 kabaret, 21.00 „Faust” op. Gounoda, tr. z opery paryskiej; **Rzym** (441 m) 20.45 „Madama di Tebeoperetka” Lombarda; **Bu- kareszt** (394 m) 20.00 sola na saksofonie, 21.00 muzyka ludowa.

Niedziela, dnia 9 października 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 10.00 nabożeństwo z Rawicza; msza św z kazaniem i śpiewa- mi (z okazji święta pieśni ku czci Stani- sława Moniuszki); godz. 11.53 sygnał czasu; godz. 12.05 odczyt roln. pt. „Jak prowadzić hodowlę w dobie dzisiejszej” — wygl. p. M. Próchnicki; godz. 12.25 odczyt roln. pt. „Prace jesienne na łakach” — wygl. p. Z. Sztranc; g. 12.45 wykład dla gospodyni p. t. „Jesienne żywienie drobiu” — wygl. p. Z. Dowgiałło - Narbutówna; godz. 13.05 koncert; godz. 16.00 (Warszawa); godz. 16.25 płyty; godz. 16.45 (W); godz. 17.00 akademja radjowa z powodu 20-lecia pracy artystycz- nej pp. Szczurkiewiczów w Teatrze Polskim w Poznaniu; godz. 18.00 koncert popołudn. Wyk.: Orkiestra 57 p. p. pod batutą por. Ant. Szalkowskiego. Jadwiga Musielewska (sopran); godz. 19.25 sluchowisko z Wilna; godz. 20.00 „Święto pieśni” — ku czci Stani- sława Moniuszki (tr. z Rawicza); a) Referat, b) Występ chórów okręgu rawickiego z pie- śniami St. Moniuszki, c) Mazur z op. „Hal- ka” (ork.); godz. 21.50 sygnał czasu — ko- munikaty sport. i polic.; godz. 22.00 (W); godz. 22.55 komunikaty (c. d.); godz. 23.00 muzyka taneczna z Warszawy.

Warszawa (1412 m) godz. 10.00 tr. nabo- żeństwa ze Lwowa; godz. 11.35 „Z zagad- nień higieny pracy młodocianych” — wygl. dr. K. Dąbrowski; godz. 12.15 tr. poranku

symfon. z Filharm. Warsz. pod dyr. B. Wolfstala i Aniela Szlemińska (sopran); godz. 14.05 „Nawożenie łąk w świetle naj- nowszych badań” — Wł. Góralewski; godz. 14.25 pieśni warmijskie w wyk. I. Cywiń- skiej - Bojańowskiej; godz. 14.45 „Zimowe przechowanie ryb w hodowli” — inż. Jan Roessler; godz. 15.05 płyty gramofonowej; godz. 16.00 radjotygodnik dla młodzieży pt. „Co się dzieje na świecie”; godz. 16.13 „O gałganek lnianym” — obrazek dla dzieci Rostafińskiej - Chojnowskiej; godz. 16.25 płyty gramof.; godz. 16.45 „Kacik języko- wy”; godz. 17.00 recital fortep. Enrica Ros- si; godz. 18.00 muzyka lekka; godz. 19.25 tr. sluchowiska z Wilna „Marzenie i brzy- twa” — Perzyńskiego; godz. 20.00 koncert pod dyr. J. Ozimińskiego, Eugenjusz Maj (baryton); w przerwie koncertu wiadomo- ści sportowe; godz. 22.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswuster- hausen (20.00 tr. ku czci Orlando di Lasso z Berlina, 22.20 koncert z Hamburga; **Bu- dapeszt** (550 m) 19.00 muzyka fortep., 20.20 koncert orkiestry; **Wiedeń** (516 m) 19.25 tr. z opery wiedeńskiej, następnie muzyka lekka; **Praga** (437 m) 19.15 utwory skrzyp- cowe, 21.00 pieśni, 21.30 muzyka kameral- na, 22.20 koncert lekki; **Rzym** (441 m) 20.45 koncert; **Sztokholm** (435 m) 20.00 koncert popularny; **Bukareszt** (394 m) 20.00 koncert orkiestry, 20.45 pieśni starorumuńskie, po- czem dalszy ciąg koncertu.

Wyjaśnienia prawne

W jakim terminie może oskarżony zgła- szać świadków w procesie karnym?

Obowiązująca obecnie procedura karna uległa ostatnio poważnej nowelizacji. Kwestja powoływania przez oskarżonego t. zw. świadków dowodowych została też ujeta odmiennie.

Obecnie oskarżony może wskazywać świadków w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia mu odpisu aktu oskar- żenia. A zatem termin ten jest prekluzyj- ny i dowody wskazane przez obronę po u- pływie tego terminu muszą być przez sąd odrzucone.

W postępowaniu przed sądem II in- stancji oskarżony może wskazywać nowe dowody tylko wtedy, jeśli udowodni, iż dowiedział się o nich po wyroku I in- stancji.

Czy uchylene się od obowiązku placenia alimentów jest przestępstwem?

W myśl art. 201 kodeksu karnego z 1932 r. karze więzienia do lat 3 ulega ten, kto przez złośliwe uchylanie się od wykonania ciężącego na nim z mocy ustawy obowia- zku lożenia na utrzymanie osoby najbliż- szej doprowadza tę osobę do nędzy lub do konieczności korzystania ze wsparcia. Tej samej karze ulega ten, kto dopuszcza się opisanego wyżej czynu względem innej osoby, jeżeli obowiązek lożenia na jej u- trzymanie został stwierdzony prawomoc- nem lub podlegającym wykonaniu orze- czeniem sądu.

Złośliwe uchylanie się od obowiązku placenia alimentów zachodzi wtedy, gdy osoba zobowiązana do placenia alimentów ma środki materialne, lecz od placenia u- chyła się, a więc np. znany był wypadek w stolicy, iż 80-letnia matka zmuszona była zbierać na ulicy, podczas gdy jej córka, bankierowa, prowadziła wystawny tryb życia, uchylając się od obowiązku wspie- rania swej matki.

Po katastrofie żywiołowej spowodowanej tornadem w Portorico. W samym San Juan zginęło przeszło 200 ludzi. Zdjęcie nasze — pierwsze, które nadeszło dziś z miejsca ka- tastrofy — przedstawia domy i śpichlerze, zepchnięte przez tornado do zatoki morskiej.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Z poznańskiego Kercelaku i Nalewek

Niezdrowe stosunki handlowe zakradają się do Poznania i Wielkopolski

W ostatnim czasie zaobserwować można w Poznaniu ogromny wzrost liczby handlarzy i przekupniów ulicznych. Tu sprzedają mydelko do wywabiania plam, działające „pod gwarancją”, tam patentowany aparat do ostrzenia żyłek, gdzieindziej „fenomenalnie” działający nóż do skrobienia ziemniaków, krawaty i szelki „po cenie konkurencyjnej”, grzebienie, lusterka i t. d., i t. d.

Wśród gromady tych przeliczujących się nawzajem krzykaczy uwijają się t. zw. „lapacze”, będący na żółdzie żydowskich handlarzy. O „lapaczach” pisaliśmy niedawno, zwracając uwagę odnośnym czynnikiem, aby nie co wglądęły w te stosunki.

Po domach chodzą agenci z materjami, płótnem i t. p. W Poznaniu tych podróżujących jest dużo, a szczególnie wiele roi się ich po wsiach i miasteczkach naszego województwa. Słowem przenoszą do nas metody handlu, na które dotąd miały monopol warszawskie i kercelak.

Tymczasem kupiectwo chrześcijańskie, prowadzące otwarte magazyny, placące czynsz, podatki i duże koszty handlowe, cierpi z powodu braku klientów. Nic więc dziwnego, że w sprawie handlarzy domokrażnych zwracali się zorganizowani kupcy już wielokrotnie do województwa o ograniczenie ilości wydawanych patentów do mokrażnych, które — nawiasem wypada dodać — wydaje się w wielkiej części Żydom.

Według informacji, pochodzących z kół kupieckich, na terenie województwa poznańskiego ma prawo do handlu domokrażnego 5 500 domokrażców; tyle przynajmniej wydano patentów. Stosunek zatem liczby domokrażców do kupiectwa jest wręcz zastraszający, skoro się zważy, że na terenie województwa poznańskiego istnieje kupców zarejestrowanych około 10 tysięcy. Dysproporcja ta wytwarza niezdrowe stosunki w handlu. Pomiedzy handlarzami samymi dochodzi przez to często do drastycznych scen. Ostatnio n. p. na Starym Rynku w Poznaniu pomiędzy dwoma krzykaczami powstała bójka na noże o klienta. Poranionego opatrzyć musiało pogotowie ratunkowe.

Do tych przykrych objawów społecznych dochodzi jeszcze rodzaj „nowoczesnego” żebractwa, uprawianego przez dzieci. Uporano się już z handlem kwiatami, prowadzonym przez

natrętne dzieci, obecnie więc młodociani handlarze przeszli na sprzedaż cukierków. Cóż może wyrosć z tych małych natrętów? Oto są zastraszające objawy, spostrzegane prawie codziennie, a uchodzące uwadze publicznej. We wszystkim tem trzeba sta-

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Wiadomości urzędowe kościelne.** — Archidiecezja gnieźnieńska: J. Em. ks. Kardynał Prymas zamianował ks. Władysława Jagodzińskiego, proboszcza w Wyłatowie, dziekanem dekanatu trzemeszńskiego; ks. dziekana Mateusza Zablockiego z Gniezna proboszczem konsultorem; Instytucję kanoniczną otrzymał ks. Antoni Lewicki dotychczasowy administrator, na beneficjum w Gościerzynie. W zarząd oddano: ks. Czesławowi Balcerkowi, dotychczasowemu administratorowi w Chomiąży Szlacheckiej parafii w Kiszkuwie; ks. dr. Lucjanowi Wilhelmowi dotychczasowemu nauczycielowi religii w miejskim gimnazjum hum w Zninie parafii w Cerekwicy; ks. Józefowi Sarniawiczowi, dotychczasowemu proboszczowi w Marzeninie parafii w Trzemesznie. — Na wikariat powołano: ks. Heliodora Sychalskiego, dotychczasowego wikariusza w Winnejgórze do Złyna; ks. Witolda Walkowskiego z Nakła nad Notecią do Polanowic.

Archidiecezja poznańska: Instytucję kanoniczną otrzymał: ks. kan. Kazimierz Szrejbski, jako proboszcz parafii archikatedralnej w Poznaniu; ks. Jana Kaja dotychczasowy administrator, na beneficjum Nekla dekanatu kostrzyńskiego w zarząd oddano: ks. Maksymilianowi Wierchaczewskiemu, dotychczasowemu proboszczowi w Golaszynie, parafii Snieciska; ks. Franciszkowi Jankowskiemu, dotychczasowemu administratorowi w Chynowie, parafii Dembno nad Wartą; ks. Sylwestrowi Koniecznemu, dotychczasowemu wikariuszowi w Ostrzeszowie, parafii Chynowa; ks. Alfonsowi Stanekowi dotychczasowemu administratorowi w Morkowie, parafii Golaszyn; ks. dziekanowi Łaskowskiemu, proboszczowi we Lwówku, parafii Bytyń — Na wikariat powołano: ks. Czesława Tuszyńskiego z Poznania do Buku.

Wakują beneficja w diecezji gnieźnieńskiej: Murzynno, Gniewkowo, Marzenin Chomiąży Szlachecka; w diecezji poznańskiej: Bytyń.

— **Zmiany w szkolnictwie.** Ks. Walenty Wnuk wikariusz w Zninie, powołany został na stanowisko nauczyciela religii w miejskim gimnazjum hum i szkole wydziałowej w Zninie; ks. administrator Stanisław Kubiński z Kwieciszewa został zamianowany inspektorem nauki religii w szkołach powszechnych na powiat mogileński w miejsce ks. prob. Brodowskiego, który urząd złożył. Kapelanem przy lecznicy powiatowej w Zninie został zamianowany ks. Walenty Wnuk, wikariusz w Zninie. (rf.)

— **Tow. „Pielgrzym”.** Msza św. dziękczynna za szczęśliwy powrót z pielgrzymek odprawiona zostanie w niedzielę, 9 bm. o godz. 8 w kościele farnym przy ołtarzu Matki Boskiej Pocieszenia.

OSOBISTE

— **Nowy decernent szkolnictwa.** Po ustąpieniu p. wiceprezidenta dr. Kiedacza, decernat miejskiego wydziału szkolnego objął radca miński p. Klos. (kl.)

— **Srebrne gody małżeńskie** obchodzi 9 bm. pp. Stanisław i Małgorzata z d. Bielawna, Jankowscy, zam. ul. Gasiorowskich 11. Na intencję Jubilatów odprawiona zostanie o godz. 8 msza św. w kościele św. Michała.

— **Srebrne gody małżeńskie** obchodzi 11 bm. pp. Franciszek i Apolonja z d. Czarna, Węclawkowie, zam. ul. Kolejowa nr. 18. Na intencję Jubilatów odprawiona została tegoż dnia o godz. 10 msza św. w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Św. Łazarzu.

WYKŁADY

— **Samorzutna poprawa konjunktury, czy metoda sztucznego podniecenia?** Na powyższy, wysoce aktualny temat wygłosi odczyt dyrektor Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych, prof. Edward Lipiński, Odczyt znanego ekonomisty, zorganizowany staraniem oddziału poznańskiego Stowarzyszenia Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych, odbędzie się w środę, dnia 12 bm. o godz. 20 w nowym gmachu Wyższej Szkoły Handlowej przy Włach Zygmunta Starego.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Tow. Młod. Przemysłowców.** Plenarne zebranie odbędzie się w poniedziałek, 10 bm. o godz. 20 na sali Domu Rzemieślniczego. Referat na tem: „Jak sobie zabezpieczyć spokojną starość” wygłosi syndyk Związku Tow. Przem. i Rzem. p. red. Zbigniew Ehlenberg

nowczej i energicznej interwencji odnośnych czynników. Jeśli chodzi o sam Poznań, zwracamy szczególną uwagę na okolicę Starego Rynku i św. Marcina, gdzie stosunkowo najwięcej widać wykrykujących handlarzy ulicznych. (kl.)

— **Roczne walne zebranie Związku Obrony Przemysłu Polskiego** odbędzie się w środę, 12 bm. o godz. 18 w salce Koła Towarzystwa (Bazar), ul. Nowa 8. Na porządku obrad sprawozdania zarządu i komisji rewizyjnej, dyskusja, udzielenie absolutorium zarządowi, zatwierdzenie budżetu, wnioski i wolne głosy.

— **Sodaliczka Pań Zawodu Kupieckiego — Sekcja Eucharystyczna.** Zebranie plenarne z wykładem odbędzie się w poniedziałek, 10 bm. o godz. 19 15 w Bibliotece Sodaliczki św. Marcina 69.

ZYCIE SOKOLE

— **„Sokol” (Jeżyce).** Wieczorek dla odchodzących do wojska odbędzie się w sobotę, 8 bm. na sali p. Jaszka, ul. Kraszewskiego 16.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Wycieczka krajoznawcza.** Niedzielną (9 bm.) wycieczka Pol. Tow. Krajoznawczego udaje się koleją do Dopiewa, skąd marsz przez Tomice — Stęszew — Łódź — Ludwikowo do Puszczykowa. Droga bardzo urozmaicona prowadzi przeważnie leśnymi ścieżkami. W terenie wiele jezior, w lasach ciekawe formacje geologiczne i zrodzisko przedhistoryczne, w Tomicach kościół gotycki z r. 1463 w Łodzi drewniany kościół z r. 1673. kryty

KRATKI SĄDOWE

Echa „Pewuki” — Nieuczciwe ekspedjentki

Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Grabowskiego rozpatruje już od kilku dni ciekawą i wielceskomplikowaną sprawę o fałszowanie dokumentów. Sprawa sięga jeszcze dawnych, złotych czasów „pewukowych”. Na ławie oskarżonych zasiadają kolejno budowniczy St. Wiliński, Opeln-Bronikowski, szachmistrz Z. Sartowicz i Roman Bilski.

Akt oskarżenia czyni im zarzut, że w latach 1928 i 29 w związku z pracami budowlanymi na terenie P. W. K. fałszowali raporty przez zaliczanie większej ilości godzin przepracowanych przez robotników. Poza tem zarzuca się również oskarżonym, że w raportach zaliczali mieli takich robotników, którzy wogóle na „Pewuce” zajęci nie byli, względnie pracowali przy innej robocie i tam już ich prowadzono w ewidencji. Fałszowane w ten sposób dokumenty oskarżeni przedkładać mieli w głównym zarządzie P. W. K., przez co instytucję tę narazili na poważne straty, sięgające dziesiątek tysięcy złotych. Najcięższe bodaj zarzuty stawia się oskarżonemu Wilińskiemu.

Proces w I. instancji toczył się kilka dni. Sąd, po przeprowadzonej rozprawie, uwolnił oskarżonych od kary, podając w uzasadnieniu, iż wystawę, która przyniosła Polsce tyle zaszczytu i uznania, budowano w tempie amerykańskim; — każdy niemal pracownik miał własny zakres działania i niekrepowaną swobodę. Inna rzecz, że nie było uniformowane, kto za co odpowiadał. Wszystko załatwiano kolegialnie, a kompetencje nie były należycie ustalone. Wreszcie dezorganizację i ogólne zamieszanie spowodowały też niebyswałe mrozy, które trwały przez całą zimę aż do późnej wiosny. Oskarżeni prowadzili wysokie agendy, że niejednokrotnie nasuwało się pytanie, w jaki sposób doszli oni do tych prac. Wiele domyslenia daje też fakt, że wszelkie prace ziemne otrzymał Wiliński — ale to znów — zdaniem sądu — nie jest czynem karygodnym. Również przetargi praktykowane były w sposób nieformalny. Największą wagą „Pewuki” był brak odpowiedniej kontroli terenowej, w przeciwnym bowiem razie nie byłoby do tego doszło. Właśnie z powodu braku tej kontroli w czasie prowadzenia prac, sąd nie mógł udowodnić oskarżonym winy i dlatego ich uwolnił.

Sprawa przeszła z odwołania prokuratora do instancji apelacyjnej. Dotąd przesłuchano oskarżonych, którzy do winy się nie przyznają, kilku

Przy rozpoczynającym się zwapnieniu naczyn krwionośnych użycie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józeta” prowadzi do regularnego wypróżnienia i obniża wysokie ciśnienie krwi. ng 5728

Stowarzyszenie Młodzieży Obywatelskiej

Poznań-Śródmieście urządza w sobotę, dnia 8 października 1932

Zabawę Jesienną

w salach p. Jarockiej przy ul. Maszarskiej 8.

Początek o godz. 20. Wstęp tylko 99 gr

Na powyższą zabawę zapraszamy wszystkich sympatyków Stowarzyszenia dając gwarancję wesołego spędzenia wieczoru. zg 16 163/4

strzecha. Wyjazd z Poznania o godz. 7.49, zbiórka o godz. 7.30, powrót do Poznania o godz. 18.45. Bilet kolejowy w obie strony 1.70 zł. Pieszęj drogi 30 klm. Goście mile widziani — Słabsi piechurzy wracają ze Stęszewa o godz. 13.10.

— **Miła niepodzięknie** przygotowuje nam w niedzielę, 9 bm. o godz. 5 popołudniu Sekcja Pań L. O. P. P., urządzając w „Adrii” dla rozproszenia nastrojów jesiennych miły podwieczorek taneczny — Bilet wstępu, uprawniający do podwieczorku, 2 zł. Orkiestra przygotowuje najcenniejsze przeboje. Rendez-vous dla wszystkich.

— **Łazarski Klub Szachistów w Poznaniu** („Belweder” ul. Marsz. Focha 18) urządza doroczny turniej klasyfikacyjny, który rozpocznie się w sobotę, 8 bm. Złotych do turnieju przyjmuje się jeszcze i to do 11 bm. najpóźniej. Dla pierwszych trzech przeznaczono nagrody oraz dyplomy. Grv odbywają się w wtorki, czwart-

świadców i rewizora ksiąg. Na stole sędziowskim złożono stopy akt, korespondencji, ksiąg ewidencyjnych itp., z którymi sąd dokładnie się musi zapoznać, by móc wydać w tej sprawie jakiegokolwiek orzeczenie. Proces trwa już od kilku dni. (z)

Przed sądem grodzkim w Inowrocławiu toczyła się w środę rozprawa przeciwko siedmiu ekspedjentkom, zatrudnionym swego czasu w b. firmie Czerwiński w Inowrocławiu. Akt oskarżenia, zarzucał im systematyczną kradzież rą szkodę swego chlebobawcy, dochodzącą wartości kilku tysięcy złotych Oskarżone mianowicie wynosiły ze składu, co się tylko dało: bieliznę damską, pończochy, różne przybory itp. Sala rozpraw w pewnym momencie przedstawiała na pierwszy rzut oka hurtownię konfekcji damskiej. Nagromadzone bowiem na osobnych stołach znalezione u oskarżonych materiały, wartości kilku tysięcy złotych.

Na trop kradzieży wpadła policja zupełnie przypadkowo. Oto jedna z p. podszędnych Jasięcka Leokadja, pracowała w firmie „Stefens”, gdzie zgłosiła policji kradzież rzekomo popełnianą w tej firmie. Dochodzenia jednakże ustaliły, że kradzież była fingenowa, a przy sposobności rewizji, przeprowadzonej u wymienionej, znaleziono u niej cały skład materiałów galanteryjnych. W toku śledztwa Jasięcka przyznała, że towar znaleziony u niej pochodził z firmy Czerwiński, oraz oświadczyła, że również koleżanki jej tak samo starały się o „tanią wyprawę”. Nazwiska koleżanek wymieniona również ujawniła, wobec czego i u nich przeprowadzono rewizję domową, znajdując olbrzymie zapasy konfekcji damskiej. Przyznały się one w śledztwie, że towar zabierały z firmy Czerwiński, przyczem wynoszono go pod spódnią bielizną.

Na rozprawie, której przewodniczył p. sędzia Stobiecki oskarżone do winy się nie przyznawały, twierdząc, iż znalezione u nich towary nie pochodzą z kradzieży, a z zakupu. Sąd nie chciał tym oświadczeniom dać wiary i skazał: 1) Jasięcką Leokadję, 2) Jasięcką Stefanję 3) Zbikowską Janinę na 2 miesiące więzienia 4) Czajkowską Marję na 4 miesiące więzienia oraz 5) Rutkowską Stefanję na jeden miesiąc więzienia, przyczem wszystkim zawieszono wykonanie kary na lat 4.

Oskarżone Majewska Janinę i Bryłową Helenę sąd uwolnił dla braku konkretnych podstaw do ukarania. (jot)

Przed otwarciem Targów Ogrodniczych

Otwarcie Targu Ogrodniczego nastąpi w sobotę 8 października o godz. 10 w Pałacu Targowym. Otwarcia dokonają prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej p. Chosłowski. W otwarciu wezmą udział urzędy państwowe, władze miejskie, Wielkop. Izba Rolnicza, Izba Przemysłowo-Handlowa, Związek Tow. Kupieckich, Wielkop. Związek Tow. Ogrodn. i wszystkie zainteresowane zrzeszenia i jednostki. Targ będzie trwał do wtorku godz. 18. Wtorek będzie dniem likwidacji Targu. Podczas likwidacji wstęp jest płatny. Dla tych wszystkich, którzy pragną niezmiernie tanio zaaprowidować się w rośliny, drzewka i owoce, oraz kwiaty. Wielkopolski Targ Ogrodniczy przedstawia jedną w swoim rodzaju okazję.

KALENDARZYK

Piątek, 7 października 1932.

Słońce: wschód 6.03; — zachód 17.16; — długość dnia 11 godz. 13 min. Księżyc: wschód 15.08; — zachód 22.25; — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska + 3 st. C., pogodnie, wiatr wschodni, ciśnienie atmosferyczne wysokie 760 mm — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 15 st. C., najniższa + 2 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Drog Wodnych w Poznaniu: Wczoraj — 0.15 m, dziś — 0.16 m. Kal. rzk.: Justyna; jutro Brygida. Kal. słow.: Rosława; jutro Wojsława.

ki i soboty, punktualnie od godz. 19 w lokalach „Belwederu”, ul. Marsz. Focha 18. Zgłosić się mogą wszyscy członkowie jak i niestowarzyszeni szachiści m. Poznania.

PODZIĘKOWANIA

— **18-ta Drużyna harcerska żeńska przy 26 szkole** składa najserdeczniejsze podziękowanie radzie szkolnej w Kiekrzu, a zwłaszcza prezesowi p. Hartkopfowi za łaskawe odstąpienie lokalu szkolnego na czas wakacyjnego obozu harcerskiego. — Również składamy serdeczne podziękowanie wszystkim mieszkańcom Kiekrza, którzy otoczyli naszą drużynę gorliwą i serdeczną opieką.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Odnaki za pracę przy spisie ludności.** Odnaki za pracę przy drugim spisie ludności w dniu 1 grudnia 1931 r. zostały już w większej części rozdane komisarzom spisowym. Ogółem odznakami te uzyskało na terenie miasta Poznania 1266 osób. Osoby, które odznak dotychczas jeszcze nie odebrały, mogą je otrzymać w biurze urzędu statystycznego miasta Poznania przy ul. Marsz. Focha 18. II piętro. (kl.)

— **Cztery nowe klasy na Dębcu.** Z powodu ciasnoty w szkole powszechnej na Dębcu magistrat powiększył lokale szkolne przez wynajęcie 4 sal w innym budynku. Decyzja w tej sprawie zapadła na ostatnim posiedzeniu magistratu. (kl.)

— **Nowa placówka.** Mimo trwającego nieodmiennie kryzysu wykazuje młodszą generacja kupiecka wiele ruchliwej przedsiębiorczości, tworząc niezróżnioną przeciwnościami coraz to nowe placówki. I tak powstała nowa chrześcijańska placówka przy St. Rynku 90, a mianowicie magazyn biawatów, którego właścicielem jest p. Walenty Nadolski. P. Nadolski, pracując w szeregu firm tej branży w Poznaniu, posiada dobrą znajomość wymagań klientów wielkopolskiej. — Nowej placówce „Szczęść Boże!”

— **Pogotowie Lekarskie Zw. Lek. Z. P. przy ul. Pocztowej 30, tel. 55-55** dyżuruje bez przerwy w dzień i w nocy. W miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu rb. udzielono ogółem 2392 porad, z czego na wizyty w miescie przypada 1334, zaś na konsultacje 1058. Pogotowie Lekarskie interwenjowało w 374 wypadkach nieszczęśliwych Ran ciętych, postrzałowych i kłanych było 257, oparzeń 16, zatruc 14, krwotoków 21, zwichnięć 10, stłuczeń 44, złamań 12. Do klinik i szpitali przewieziono 333 chorych.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Pożar na ul. Szkolnej.** Wskutek nieostrożności powstał ogień w jednym ze składów na ul. Szkolnej 3. Spaliły się różne przedmioty wartości około 100 złotych. (kl.)

— **Samobójstwo umysłowo chorego.** W Dąbrowie w powiecie krotoszyńskim powiesił się mieszkaniec tej wsi Ignacy Dudek. Rozpaczyłemu czynu dokonał tragicznie zmarły pod wpływem zamroczenia umysłu. (kl.)

JARMARKI

— **Osieczna.** Przyszły jarmark ogólny, na konie, bydło, świnię, produkty rolne i towary kramne odbędzie się we wtorek, 11 bm.

— **Osieczna.** Jarmark ogólny, na konie, bydło, świnię, produkty rolne i towary kramne odbędzie się dnia 11 bm.

— **Czarnków.** We wtorek, 11 bm. odbędzie się w Czarnkowie jarmark ogólny.

— **Krzywiń.** Jarmark ogólny odbędzie się w środę, 12 bm.

— **Borek.** Dnia 12 b. m. odbędzie się jarmark na bydło, konie i towary kramne. Miejsce spędu bydła i koni na nowym targowisku. (cz.)

— **Kościan.** Jarmark na konie, bydło, świnię, kozy i owce odbędzie się w czwartek 13 bm.

— **Mogilno.** Jarmark na konie i bydło odbędzie się we wtorek, dnia 18 bm. Spęd bydła rogatego i zwierząt racicowych dozwolony.

— **Pniewy.** W czwartek, dnia 20 bm. odbędzie się jarmark na konie, bydło, towary kramarskie i produkty rolnicze.

Z Poznańskiego

— **Rawicz.** (Konkursy hipiczne.) W ubiegłą sobotę oraz w niedzielę odbyły się na boisku Rawickiego Klubu Sportowego konkursy hipiczne L. K. J. o nagrody starosty rawickiego, miasta Rawicza oraz pułkownika Szczanieckiego z Łaszczyna. W pierwszym dniu konkursów nagrody otrzymali: 1) ppor. Gutowski, 2) ppor. Dowbor, 3) ppor. Zakrzewski, 4 i 5) gen. Zahorski i rotm. Majewski, 5) ppor. Dowbor. W drugim dniu zawodów nagrody otrzymali: 1) mjr. Królicki, 2) por. Czerniawski, 3) gen. Zahorski, 4) plk. Pragłowski. W biegu myśliwskim nagrody otrzymali: 1) gen. Zahorski, 2) plk. Pragłowski, 3) por. Dowbor, 4) plk. Pragłowski, 5) ppor. Gutowski, 6) por. Czerniawski.

— (Skutki lekkomyślnej jazdy.) Na ulicy Grunwaldzkiej wpadł wóz rzeźnicki p. Schuberta (kierowany przez ucznia) z całym impetem na powózkę rotm. p. Górskiego z Zaoria, przebijając dyszlem na śmierć jednego z koni. Winę ponosi ów uczeń, który „po kawalersku” pedził, co koń wyskoczył z swoją powózką. Zajście wywołało oczywiście wielkie zbiegowisko. (r. s.)

— **Szamotuły.** (Koncert „Dzwonu.”) W niedzielę odbył się na sali p. Sundmanowej koncert Koła śpiewaczego „Dzwon” (chór męski). Chór wykonał bardzo dobrze utwory Moniuszki, Opieńskiego, Zeleńskiego i innych. Poza tym wystąpił Klub mandolinistów, wykonując udatnie szereg utworów. Po koncercie odbyła się zabawa tańeczna. Czysty zysk przeznaczono na L. O. P. P. (sc.)

— **Środa.** (Pożary.) W Bogusławkach dzieci spowodowały pożar, którego pastwą padł stóg siana gospodarza Soltysiaka. — W Buszkowcu spłonął dom mieszkalny, zajmowany przez rodziny robotnicze, zatrudnione na majątku. — W Gąsiorowie spłonęły 3 stodoły i kilka chlewów z maszynami rolniczymi. Poszkodowani są trzej gospodarze. — W Ulejnie spalił się stóg łupinu wart. 1200 zł.

— (Konfiskata pisma.) Nr. 114 „Nowej Gazety” z 4 bm. został skonfiskowany przez starostę Rożankowskiego za artykuł „Kary za Hallera”.

— (Ze sportu.) Tuż klub sportowy „Pogoń” urządził bieg okrężny na 3000 m. o puhar przechodni. Zwycięzcą biegu został p. Florjan Nowak, członek tutejszego „Sokoła”.

— (Sprzedaż Domu Katolickiego.) — Dom Katolicki, służący za salę zebrań i ognisko S. M. P. został sprzedany Tkalni w Środzie za cenę 60 tys. zł.

— (Wykłady.) Ruchliwe Kat. Stow. Polek „Oświata” zorganizowało cykl wykładów dla kobiet. Wykłady rozpoczną się 9 bm. Przemawiać będzie na tematy aktualne znana prelegentka p. Janina Hirschhauerowa. (ak.)

— **Żerków.** (Z życia kółek rolniczych.) W niedzielę odbyła się na salce parafjalnej tak zwana masówka kółka rolniczego. Zebranie zajął właściciel majątności Brzostków, p. dr. Hebanowski i na samym początku przedstawił zebranym oplakany stan rolnictwa, który w przyszłości według zdania p. H. jeszcze się pogorszy. Referat na temat: „Jak ulepszyć moje gospodarstwo” wygłosił prof. Szkoły Rolniczej w Koźminie, p. Lipowski, Sekretarz powiatowy, p. Wołkowski z Jarocina przedstawił zebranym stan organizacji. Według referatu tego powiat jarociński ma 918 członków, którzy płacą

5191 zł rocznie, jednak przeszło połowa członków zalega ze składkami. Gorzej jest w b. powiecie pleszewskim, gdzie na 750 członków zapłaciło składki tylko 182 członków.

— (Z rady miejskiej.) Po kilkumiesięcznej przerwie zwołał p. burmistrz Szurkowski zebranie rady miejskiej, na którym przedstawił do zatwierdzenia rachunki za rok 1931-32. Zebrani dowiedzieli się, że długi miejskie w czasie „radosnej twórczości” wzrosły do 113000 zł, do czego dochodzi około 7000 zł zaległych procentów. Ciekawa rzecz, jak się załatwi w dzisiejszych ciężkich czasach samo tylko oprowadzanie tych długów, bo o spłacie jakiejś mowy niema. (zl.)

— **Znin.** (Z Czytelni dla Kobiet.) W ubiegłym tygodniu odbyło się przy licznym udziale członkiń pierwsze powakacyjne zebranie Czytelni dla Kobiet. Zebranie zajął przewodnicząca p. dr. Starokówna, podając zebranym do wiadomości, że przy stowarzyszeniu założono sekcję liturgiczną, która ma na celu wyrabianie i pogłębienie światopoglądu katolickiego. Po dyskusji uchwalono urządzić zebrania sekcji raz w miesiącu. Nastąpiło odczytanie sprawozdań. Odczyt wygłosiła p. Średzińska p. t. „Modlitwa liturgiczna w stosunku do akcji katolickiej.” Omówiono też sprawę założenia sekcji wychowawczej.

— (Kredyt dla małorolnych.) Państwowy Bank Rolny Oddział w Poznaniu rozprawdza przez Komunalną Kasę Oszczędności w Zninie kredyt zaliczkowy za zboże małorolnym za oprocentowaniem 9 1/4%. Procentowa wysokość pożyczek zaliczkowych w stosunku do wartości zbóż zadeklarowanych nie może przekraczać 50%, zarówno dla zbóż w ziarnie, jak i w stanie niemiłocnym. Termin ostatecznego zwrotu kredytu nie może przekraczać 30. 6 1933 r. Wnioski przyjmuje Kom. Kasa Oszczędności w Zninie do dnia 15 bm.

Z Pomorza

— **Chojnice.** (Groźny pożar.) Ub. soboty spalił się tartak właściciela Lewandowskiego. Straty wynoszą przeszło 50 tys. zł. Poszkodowany nie był ubezpieczony. Ogień powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożności.

— (Skazanie przemysłowców.) Niejaki Zabłocki Fr z Wiela przychwycony został przez urzędnika straży granicznej w chwili, gdy doręczał niejakiemu Trzczińskiemu z Górek większą ilość papierosów pochodzenia gdańskiego. Sąd skazał obydwóch na zapłacenie 66 863 zł kary i kosztów. (x.)

— **Golub.** (Groźny pożar.) W mieszkaniu piekarsza Adolfa Bretzniga wybuchł z nieustalonej przyczyny pożar, który przybrał większe rozmiary; ogień rozszerzył się, nim pomoc nadeszła, na dwa dalsze domy, które spłonęły. Kilka rodzin straciło swe imienie i dach nad głową. — Straty są poważne. (x.)

— **Gniew.** (Ofiara bójki.) Przed kilku tygodniami podczas bójki w Półwsi odniósł niejaki Fabjan Czarnojan kilka niebezpiecznych ran. Pobitym zaopiekował się lekarz z Nowego. Mimo pozornego wyleczenia Czarnojan po jakimś czasie zmarł. Komisja sądowo-lekarska ustaliła, iż śmierć nastąpiła wskutek uszkodzenia czaszki, czego następstwem było zapalenie mózgu. (x.)

— **Grudziądz.** (Ulaskawiony.) Oficer rez. Plit Edwin, który, jak donosiłszy, skazany został przez sąd doraźny w Grudziądzu za szpiegostwo na karę śmierci przez powieszenie oraz na pozbawienie praw obywatelskich, odniósł się przez swego obrońcę telegraficznie do łaski p. Prezydenta Rzeczypospolitej Pan Prezydent ulaskawił Plitę. Kara śmierci zamieniona została na 10 lat ciężkiego więzienia. Plit, zamieszkały w Grudziądzu, liczy lat 29, jest żonaty i ojcem dwojga dzieci. (ski.)

Śmierć dziecka na bruku ulicznym

Toruń, 7. 10. (Tel. wł.) W czwartek, 6 bm. po południu z pierwszego piętra domu nr. 12 przy ul. Wola Zamkowa wypadło 2-letnie dziecko, Romuald Pułkowski na bruk i doznało pęknięcia czaszki, wstrząsu mózgu i złamania ręki. W stanie ciężkim przewieziono je do szpitala. (wd.)

Łobuzerski wybryk przyczyną katastrofy samochodowej

Ostrów, 6 października. We wtorek popołudniu pozostawił właściciel taksówki p. Włodarczyk z Prusłina swój samochód przy ulicy Raszkowskiej opodal strzelnicy. Następnie udał się p. W. do pewnego sklepu, celem załatwienia drobnych interesów.

Do stojącej taksówki wsiadł w pewnym momencie niejaki Władysław Jagielski, zamieszkały w Ostrowie i manipulując przy wozie, puścił w ruch maszynę. Samochód ruszył odrazu

— **Nowamiasto n. Drwęca** (Straszny wypadek.) Roobtnica W. Wierzbicka, lat 25, zajęta przy mieleniu zboża, zamiast zejść po drabinie ze stogu, próbowała zsunąć się po widłach. Dziewczyna utraciła równowagę i nadziała się na widły, odnosząc bardzo ciężkie okaleczenia. Odwieziono ją do szpitala, gdzie wśród strasznych boleści zmarła. (x)

— **Tczew.** (Kradzieże.) Onegdaj w nocy włamali się nieznani złodzieje do chlewu urzędnika kolejowego p. Lanckiego na Prątnicy i skradli 13 kur. — Tej samej nocy włamali się złodzieje do kuźni w pobliskich Subkowach i skradli masywną do wiercenia żelaza. Maszyna, która kosztowała 1200 zł. była mocno przykuta do muru i ważyła około 150 kg. Złodzieje odwieźli wiertarkę samochodem.

— (Zwłoki chłopca.) Rybak p. Gobert podczas łowienia ryb w pobliżu Czatków wyłowił zwłoki 10-letniego chłopca, które były już w rozkładzie. Wykazało się później, że były to zwłoki syna p. Kowalskiego z Tczewa. Chłopiec utonął przed miesiącem, bawiąc się na tratwach w pobliżu pily firmy Wilke. (ds.)

Z Kaliskiego

— **Kalisz.** (Świętokradztwo.) W nocy na 4 bm. nieznany złodzieja zakradł się do kościoła parafjalnego w Kokaninie pod Kaliszem, gdzie rozbiwszy tabernakulum, skradł srebrną pozłacaną puszkę z komunikantami, którą rozbiwszy na kawałki, usiłował dnia następnego sprzedać w Kaliszu. Policja, która zdołała ujawnić nazwisko zbrodniarza, jest na jego tropie.

— (Włamanie do urzędu agencji pocztowej.) W nocy na 5 bm. nieznani złodzieje zapomocą włamania dostali się do urzędu agencji pocztowej w Rychnowie, rabując rewolwer, pieniądze i znaczki stemplowe. (mk.)

— **Konin.** (Jubileusz straży pożarnej.) W dniu 2 bm. straż pożarna w Kramsku obchodziła 25-lecie swego istnienia. Na uroczystość tę przybyli okoliczni strażnicy i reprezentacje. Rozpoczęto ją mszą św., a ks. kanonik Pokrzywnicki wygłosił podniosłe kazanie. Następnie odbyła się defilada, poczem wręczono jubilatowi z okazji 25-lecia dyplomy, m. in. naczelnikowi i założycielowi tejże straży p. Franciszkowi Miastowskiemu. Podczas uroczystości przygrywała orkiestra straży pod kierownictwem p. Borucińskiego.

— (Kontrola pojazdów.) W ubiegłym tygodniu do Konina przyjechał delegat wojewódzki celem skontrolowania wszelkich pojazdów. Kontroler, któremu pomagała policja, miał obfity plon mandatów karnych. Wśród szoferów i woźniców zapanował popłoch.

— (Szkarlatyna.) Ostatnio w Koninie rozprószeniła się szkarlatyna wśród małych dzieci; choruje po dwoje lub troje dzieci z jednej rodziny. Lekarze miejscowi wszystkie chore dzieci przekazują do miejscowego szpitala św. Ducha.

— **Ślupca.** (Brutalny człowiek.) Zygmunt Fidler, spotkawszy przed kilku dniami 16-letniego Stanisława Wandachowicza, który szedł dróżką obok ogrodu Fidlera, zadał mu tępem narzędziem ciężką ranę na tylną część głowy. Ranę opatrzył lekarz. Skutki rany podziały na oczy i W. utracił częściowo wzrok. Fidler już nieraz miał sprawy o ciężkie pobicie, a nawet podobną sprawę ma obecnie w sądzie, to też zajęła się nim policja.

— **Turek.** (Ze Zw. Rzemieślników Chrześc.) Onegdaj odbyło się walne zebranie, które zajął prezes p. Stawicki Franciszek. Na przewodniczącego powołano p. Kozłowskiego, na sekretarza p. Kurza Leona. Protokół z ostatniego walnego zebrania jak również sprawozdanie kasowe odczytał p. Zbyszewski Stanisław. Zatwierdzono budżet (w przychodzie 6000 zł, w rozchodzie 5600 zł). Na miejsce ustępujących członków wybrano do zarządu pp. Scibiora Ignacego, Kurza Leonarda, Kozłowskiego, Łukaszeckiego i Chrześciewskiego. Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp. Szyke, Harman i Zieliński. (td.)

— **Zagórzów,** pow. koniński, (Kradzieże z włamaniem.) Niewyśledzeni złodzieje wybili szybę w oknie sklepu kolonialnego p. Karola Rychlińskiego w Zagórzowie. Następnie weszli przez otwarte okno do sklepu i zabrali dużą ilość herbaty, kawy, papierosów itd., razem na kilkaset złotych.

Przed wielką licytacją w lombardzie

Przyszły poniedziałek rozpocznie się w Lombardzie miejskim licytacja niewykupionych zastawów do nr. 100.000 i od nr. 1 do 180. Nadto licytowane będą niewykupione prolongaty do nr. 141.260. W związku z tem od szeregu już dni panuje w Lombardzie wielkie ożywienie. Zastawcy w ostatniej chwili spieszą, by wykupić

względnie sprolongować zastawy.

Frekwencja w ostatnich dniach była niezwykle wielka. W jednym tylko dniu urzędnicy Lombardu załatwili 2600 spraw.

Licytacje ze względu na szczupłość lokali w Lombardzie odbywać się będą w lokalach p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej. (z)

Sam był autorem listów, które go zabiły

Prasa paryska zajmuje się obecnie osobliwym wypadkiem manji przesładowczej. Przed kilkoma dniami kapitan Ludwik Jegan, emerytowany oficer armji francuskiej, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru. Kpt. Jegan w pożegnalnym liście podał do wiadomości, iż rozstaje się z tym światem, ponieważ nie ma już sił do dalszej walki z nieznanymi wrogami, którzy przesładowują go od trzech lat zgóra i wysłali do niego w tym czasie 36 listów z pogrozkami. Te ciągle pogrozki śmierci ze strony nieuchwytnych wrogów sprawiły, iż kpt. Jegan stał się formalnie chory i uważał, że jedynym wyjściem z tej sytuacji może być tylko samobójstwo.

Małżonka samobójcy wyczyła ów ostatni list męża policji, przyczem opowiedziała, iż nieszczęśliwy jej mąż otrzymywał co miesiąc list z pogrozkami. Co się z temi listami stało — nie wie. Tak samo, jak nie ma pojęcia, co to za tajemniczy wrogowie przesładowali jej męża, który nigdy w życiu niczem nie naraził się nikomu i nie dał okazji do wzbudzenia niczyjej nienawiści.

Wdrożone natychmiast przez policję śledztwo, wydoobyło odrazu na światło dzienne sensacyjne fakty. Oto okazało się, iż kpt. Ludwik Jegan jako młody porucznik walczył w wojnie światowej i był dwukrotnie ranny. Drugą ranę, którą otrzymał przez niebezpieczny strzał w głowę, wyleczył dopiero po dwóch latach. — Kapitan Jegan po wyzdrowieniu służył dalej w wojsku i dopiero przed trzema laty spensjonowany został z powodu jakiegś nieuwagi, popełnionej w czasie manewrów.

Młody oficer przejął się głęboko tym faktem, i od tej chwili rozpoczęła się jego tragedia. Bezoszczędnie po przejściu na emeryturę Jegan oświadczył swej żonie, iż ma jakiegoś nieznanego wroga, który czyha na jego życie. I istotnie Jegan otrzymywał co miesiąc list z pogrozkami, list, który zapowiadał mu stałe bliską i nieuniknioną śmierć. Te to właśnie listy z pogrozkami wywołały w końcu stan takiej depresji nerwowej u spensjonowanego oficera, iż własną dłoń zadął sobie śmierć. W skrytce biurka samobójcy znaleziono w istocie 36 listów z pogrozkami. Kore-spondencję tę oddano specjalnemu grafologowi, który zrobił sensacyjne odkrycie. Oto stwierdził, że wszystkie te listy pisał sam kpt. Ludwik Jegan zmienionym piśmem.

Samobójcza śmierć byłego oficera armji francuskiej stanowi zatem ciekawą psychologiczną zagadkę. Ludwik Jegan żył podwójnym życiem. Miał w sobie dwu ludzi, z których ten drugi był jego wrogiem i przesładowcą. I uciekając przed tem swoje mdrukiem „ja”, które go przesładowało o kilku lat, popełnił samobójstwo. Wypadek kpt. Jegana zajął żywo lekarskie sfery paryskie.

Prof. Piccard o swym locie

Prof. Piccard wygłosił w przepelnionej publicznością auli uniwersytetu w Oslo odczyt ilustrowany przeźroczkami. Prelegent omawiał z humorem perypetje, związane z przygotowaniem do lotu jak i z samymi lotami, poczem w krótkich słowach zdał sprawę z wyników swoich lotów, które przedsięwziął celem badania promieni kosmicznych. Promienie te, wedle prof. Piccarda osiągną kiedyś ogromne znaczenie praktyczne, gdyż stanowią niewyczerpane źródło energii, którą ludzkość będzie się starała ujarzmić. Na zakończenie wyraził prof. Piccard radość, że jego loty zrehabilitowały w oczach świata pozornie przestarzały środek nawigacji powietrznej, jakim jest balon, oraz wskazał na fakt, że dopiero wtedy staną się loty transatlantyczne bezpieczne, gdy będą się odbywały w stratosferze, w której nie ma silnych wiatrów.

Po odczycie wręczony został prof. Piccardowi złoty medal norweskiego klubu aeronautycznego.

Grota szmaragdowa pod Amalfi

Capri słynie ze swej grotty błękitnej. W Amalfi zaś, w okolicach Conca Marina, odkryto na wybrzeżu grotę t. zw. szmaragdową, która ma jeszcze przewyższać pięknosciami i grą kolorów słynną grotę błękitną na Capri. Grota szmaragdowa, jak i jej koleżanka, dostępna jest tylko od morza, głębokość jej obliczają na 3500 metrów, szerokość na 20 — 60 metrów. Światło dostaje się do grotty poprzez wodę, tak, iż jest ona zatopiona w blaskach koloru mieniącego się szmaragdu. Turyści, dowiedziawszy się o odkryciu, zaczynają już napływać szeroką falą do Amalfi.

Grób Maluty Skuratowa

Przy kopaniu fundamentów w Moskwie pod budowę nowego gmachu Sowietów natrafiono na sklepiony grób, w którym znajdowała się trumna ze zwłokami Maluty Skuratowa, ulubieńca cara Iwana Groźnego i naczelnika t. zw. opryczników. Na trumnie znajduje się napis: „Tu spoczywa Maluta Skuratow, pogrzebany w r. 1573”. Skuratow był ślepym wykonawcą rozkazów cara Iwana i zasłynął w historii Rosji jako jeden z największych okrutników i krwawych siepaczy w walce cara z bojarami.

Alain Gerbault znowu wyrusza na morze

Słynny samotny podróżnik po morzach, Alain Gerbault, udaje się znowu w wielką podróż na długi czas, poprzez ocean Atlantycki do Indji Zachodnich, poprzez kanał Panamski na Pacyfik i na wyspy australajatyckie Nowy jacht Gerbault'a, następcą słynnego „Fire-Crestu”, nazywa się „Alain Gerbault”. Mieści on trzy kabiny, kuchnię z opalonym spirytem piecykiem, laboratorium fotograficzne. Zapasy, które zabiera ze sobą w daleką podróż samotny podróżnik, składają się z 2 hektolitrowej słodkiej wody, oraz 450 funtów kartofli, ryżu, herbaty i cukru.

Królowa marmolady

W Oxfordzie zmarła w wieku 84 lat słynna „królowa marmolady”. Mrs. M R. Cooper. Gdy 60 lat temu pani Cooper wyszła za mąż, zasłynęła jako mistrzyni w kunszcie przyrządzania marmolady. Ponieważ sława jej marmolad roznieśli się po świecie, pani Cooper postanowiła zwiększyć dochody domowe, przygotowując na sprzedaż pewne ilości słodkiego towaru. Po pewnym czasie otworzyła pani Cooper mały sklepik ze swemi wyrobami. Szło jej tak dobrze, iż po kilkunastu latach ze skromnego sklepiku wyrosła wielka, światowa firma, którą prowadziło dwóch synów założycielki. Ogromna fabryka marmolad i słynnych jamów pomarańczowych zatrudnia dzisiaj setki ludzi, a wyroby firmy Cooper rozchodzą się po całym świecie. Z małych, groszowych zysków, wyrosły miliony.

Świeże kwiaty w zimie

Kto chce na Boże Narodzenie tanim kosztem zamienić mieszkanie w gaj kwitnący, niech w pierwszych dniach grudnia utnie na łokieć długie gałęzie: śliw, wiśni, tarniny, jabłoni, grusz, bzu hiszpańskiego, jaśminu, głogu, cydonia japońska, oraz innych drzew i krzewów wczesnie kwitnących, niech je włoży w wazony napełnione wodą i wstawi do ciepłego pokoju — Trzeba uważać, żeby miały dużo światła i nie były poruszane; wodę należy odmieniać dwa razy tygodniowo. Pod wpływem ciepła i wilgoci pączki zaczną się rozwijać i w cztery tygodnie później wszystkie zakwitną. Gałązki trzeba na końcach ściąć podłużnie i skrapiać je wodą od czasu do czasu.

Nowe życie

— Nareszcie pozbyliśmy się wszystkich długów.

— Dzięki Bogu, Henryku, możemy teraz brać znowu na kredyt. (Le Rire).

Marja Nochowicz

zbiiera liczne aplauzy w Komedji Muzycznej w roli Olimpii Szekspira „Sen nocy letniej”, oraz w tytułowej roli pięknej operetki „Wiktorja i jej husar”.

Karol Szymanowski

na niedzielny koncert symfoniczny

Wielkie święto muzyczne czeka nas w niedzielę 9 bm. w Teatrze Wielkim. Jak wiadomo, największy kompozytor polski Karol Szymanowski ukończył niedawno nowe dzieło, mianowicie IV. Symfonię na fortepian i orkiestrę. O nabycie prawa pierwszego wykonania tej symfonii, ubiegały się wszystkie centra muzyczne Europy; autor jednak, w uznaniu wielkich zasług, jakie miasto nasze spełnia z chwilą utworzenia miejskiej orkiestry symfonicznej, pierwszeństwo to przyznał naszej orkiestrze, o której artystycznym poziomie wyraża się jak najpochlebniej. Wyróżnienie to jest dla Poznania jak i jej świetnej orkiestry dowodem wielkiego uznania przez taką znakomitość, jaką dziś w świecie muzycznym przedstawia Karol Szymanowski.

Koncert niedzielny uświetniony będzie w dodatku tą miłą niespodzianką, że part fortepianowy w Symfonji wykona sam kompozytor!

Wobec tak przychylnego stanowiska, jakie zajął Karol Szymanowski w

Dźwiękowe Kino „METROPOLIS“

Od dziś t. j. dnia 7 października 1932 r.

Rewelacyjny film — jakiego jeszcze nie było — na tle zagadnienia o dwóch potęgach w duszy człowieka: dobra i zła czyli o t. zw. zagadce i tajemnicy rozdwojenia osobowości ludzkiej!!!

DR. JEKYLL I MR. HYDE

W rolach głównych: FREDERIC MARCH — MIRIAM HOPKINS

Reżyserował twórca „Wielkowiejskich ulic” — Rouben MAMOULIAN.

Ceny miejsc od 45 groszy

„APOLLO” i „METROPOLIS” to rekord taniości i dobrych programów!!!

Seanse 4.30, 6.30 i 8.30.

P 1349

Seanse 4.30, 6.30 i 8.30.

stosunku do Poznania i jego orkiestry, spodziewać się należy, że społeczeństwo nasze skorzysta z tak wielkiego święta muzycznego i zapelni widownię Teatru Wielkiego do ostatniego miejsca.

Oprócz Symfonji Karola Szymanowskiego czekają nas jeszcze duże mile niespodzianki, a to, prawykonywanie poznańskiego kompozytora Z. Kasserna pod tyt. „Malowanki” (muzyka dla dzieci) i Perkowski „Symfonia”. Poza tem usłyszymy Wiechowicza „Chmiel” w nowem opracowaniu.

Aby dać możność wszystkim uczestniczenia na tym wyjątkowym koncercie, wyznaczono ceny miejsc popularne.

Teatr Wielki

Inauguracja nowego sezonu operetkowego

Dziś wieczorem odbędzie się inauguracyjne przedstawienie nowego sezonu operetkowego melodyjną i rozbajającą wesołą „Bajadera” El. Kalmana. Rola tytułową kreuje czarująca primadonna Opery warsz. Maryla Karwowska, znakomity nowy zespół artystyczny z pp. J. Leonowiczówną, królem humoru Wł. Bratkiewiczem, W. Rychterem, J. Sendekim, K. Petekim i W. Szpingierem na czele zapewnia sławnie na cały świat „Bajaderze” murowane powodzenie. Wspaniałe nastrojowe tańce w każdym akcie, układu i w wykonaniu primabaleriny H. Grossówny, pp. Mikołajczaka, Sawickiego i całego corps de balet, przepiękne dekoracje artysty malarza p. Dołyckiego oraz pełna orkiestra symf. pod batutą Bol. Tyllji dowodzą, że również dział lekkiej muzyki w Teatrze Wielkim stać będzie na najwyższym poziomie artystycznym, godnym tradycji naszej największej sceny.

SPORT

Gry sportowe

Mistrzostwa Polski w szczyploniaku odbędą się w Poznaniu w sobotę i w niedzielę dnia 8 i 9 bm. na stadionie ośrodka przy ul. Marcelesińskiej. W sobotę o godz. 15.30 grają: „Chorzów” mistrz Polski i „AZS” Poznań; o godz. 17 „Cracovia” (Kraków) i „LKS” Łódź. W niedzielę o godz. 15.30 grają zwycięzcy sobotnich spotkań, a o godz. 17 — zwycięzcy o 3 i 4 miejsce. Zawody o mistrzostwo Polski w szczyploniaku odbędą się po raz pierwszy w Poznaniu i wobec wyrównanej formy drużyn zapowiadają się bardzo ciekawie.

Piłka nożna

„Pentatlon” i „Pogoń”. Zawody tych drużyn odbędą się w niedzielę o godz. 14 na arenie po PWK.

„Victoria” i „Poznań” spotykają się w niedzielę o godz. 11 na boisku 7 dyw. art. w Górczynie.

Pięściarstwo

Fiński Zw. Bokserski ustalił częściowo skład reprezentacji na mecz z Polską. Definitywnie w skład reprezentacji Finlandji weszli: Bruno Ahlberg w wadze średniej, Koivonen — w półciężkiej i Gunnar Bärhund w ciężkiej. Reszta zawodników zostanie wyznaczona po eliminacyjnych zawodach, jakie odbędą się w dn. 9 i 18 bm. Kierownikiem drużyny fińskiej będzie p. V. Smeds. (PAT)

Na mecz bokserski Polska — Niemcy, który odbędzie się w Dortmundzie w dniu 13 listopada br. Niemiecki Związek Bokserski wyznaczył następujący skład (od wagi muszej do ciężkiej): Spannagel, Ziglarsky, Jakubowski, Schleinkofer, Schmedes, Bernlöhr, Berger i Kohlhaas. (PAT)

Tennis

Sukcesy Jędrzejowskiej w Meranie. W rozgrywkach wstępnych Hebda pokonał Niemca Piccarda 6:1, 6:0, a następnie Włocha Sertorio 4:6, 6:2, 8:6, kwalifikując się do ćwierćfinałów. Dubieńska napotkała w pierwszym meczu na Niemkę Horn, z którą przegrała 2:6, 4:6. Jędrzejowska w rozgrywkach finałowych odniosła ładny sukces bijąc mistrzynię Czechosłowacji Deutsch 6:2, 6:4. (PAT)

„Cyrk Tildena” w Budapeszcie. Grupa tenisistów zawodowych, przybyła do Budapesztu. Turniej otwarty został w obecności regenta. W pierwszym dniu uzyskano wyniki: Barnes i Schmidt 6:4, 4:6, 6:2; Tilden i Bernes contra Najuch i Nüsslein 6:4, 4:6, 6:4, 6:2; Nüsslein i Najuch contra K...

ling i Zichy 6:4, 7:5, 6:1. — Sensacją była porażka Tildena do amatora węgierskiego Kehrlinga w trzech setach: 6:3, 6:2, 6:4.

Wioślarstwo

Poznański Klub Wioślarz komunikuje: „W niedzielę odbędzie się uroczyste zamknięcie sezonu na przystani naszego klubu. Prosimy członkinie o przybycie punktualnie o godz. 11½ w południe. Gości i sympatyków uprzejmie zapraszamy.”

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Oddział piłki nożnej T. S. „Unja”. Plenarne zebranie odbędzie się dziś, 7 bm. o godz. 20 w lokalu Kolejowców przy ul. Spokojnej 25. Na porządku obrad sprawy bardzo aktualne.

— Koło Seniorów Stow. Młodzieży Obywatelskiej par. archikatedralnej w Poznaniu. Zebranie plenarne w sobotę, 8 bm. o godz. 20 w Domu Katolickim na Śródce.

— Tow. Powstańców i Wojaków Poznań. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, 8 bm. o godz. 19 w lokalu drh. Grzesiaka przy ul. Wspólnej 15.

— Zw. Techn. Dentystów. W sobotę, 8 bm. o godz. 20 odbędzie się na salce p. Jarockiej zebranie plenarne.

— Zrzeszenie Związków Zawodowych Automobilistów zwołuje na sobotę, 8 bm. o godz. 20 do sali p. Jaszyska, ul. Kraszewskiego, miesięczne zebranie.

— „Canaria”. Tow. Hodowli Kanarków i Ochrony Ptaków Leśnych w Poznaniu. Nadzwyczajne zebranie w niedzielę, dnia 9 b. m. o godz. 10 przed poł., w lokalu p. Jarockiej, ul. Masztalarska. Na porządku wystawa.

— Kat. Zw. Abstynentów — Koło Jezyce urzędza 9 bm o godz. 19.30 na salce parafjalnej wieczornicę o bardzo urozmaiconym programie.

— Koło Absolwentek VI szkoły wydziałowej. Zebranie uroczyste z powodu przyjęcia kandydatek odbędzie się w niedzielę, 9 bm. o godz. 17 w auli szkolnej.

— Tow. Sport. „Grom”. Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się w niedzielę, 9 bm. o godz. 10 w sali p. Tomczyka przy ulicy Wronieckiej 13.

— Stow. Absolwentów przy III szkole wydziałowej na Wildzie. W niedzielę, 9 bm. o godz. 17 odbędzie się zebranie Koła z okazji przyjęcia nowych kandydatek.

— Kat. Tow. Robotników Polskich Poznań-Tum. Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 9 bm. o godz. 15 na sali Domu Katolickiego na Śródce. Ze względu na ważność spraw zaprasza zarząd wszystkich członków.

— Tow. Krawców w Poznaniu. Plenarne zebranie odbędzie się 9 bm o godz. 15 w lokalu p. Gaworskiego, Nowy Rynek 4.

— Związek Pomocników Salezjańskich. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, 9 bm. po niesporach o godz. 17 w kościele ks. ks. Salezjanów.

— Komitet Rodzicielski przy 27 szkole powszechnej w Poznaniu-Winiary. Walne zebranie odbędzie się w niedzielę, 9 bm. w szkole przy ul. Widnej.

— „Harmonja”. W niedzielę, 9 bm. o godz. 17 odbędzie się pierwsze zebranie towarzyskie w salce Stow. Techników, św. Marcin 21.

— Stow. Porządku Publicznego dziel. IV Wilda. W niedzielę, 9 bm. o godz. 20.15 zbiórka w Domu Katolickim na Śródce, celem wzięcia udziału w uroczystości 10-lecia S. P. P. Poznań — Stare Miasto.

— „Jutrzenka”. Stow. Absolw. Szkoły Dokształ. Zebranie plenarne odbędzie się 9 bm. w auli szkoły przemysłowo-handlowej przy ul. Marsz. Focha 2. Referat wygłosi p. cechmistrz Trawiński. Obecność wszystkich członków obowiązkowa. Goście mile widziani.

— Tow. Obywateli Polaków z Obcozyny zwiędza Muzeum Wielkopolskie w niedzielę, 9 bm. o godz. 10.

— Związek Instalatorów, Blacharzy i Monterów. Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 9 bm. o godz. 11 w sali zebrani p. Wiśniewskiego, ul. Ślusarska 6. („Pod Ulem”).

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: St. i C. Kubiakowie 5 zł. — W. G. z prośbą o błogosławieństwo 2 zł. — H. Ł. z prośbą o zdrowie 3 zł. — Jankowska z prośbą o zdrowie 5 zł. — Stanisław Szlaczynski z podziękowaniem za otrzymaną łaskę z prośbą o dalsze, 5 zł. — M. Rudnicka z podziękowaniem za otrzymane łaskę z prośbą o dalszą opiekę, 4 zł. — H. M. z podziękowaniem za otrzymane łaskę z prośbą o dalsze, 150 zł. — Jan Wolny, Ostrów, 4 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 1003, 40 zł.

25-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W dwudziestym czwartym dniu ciągnięcia 2-tej klasy wygrane padły na numery następujące:

Po 20.000 zł. na nr. nr.: 68522 120699.
15.000 zł. na nr. 60473.
Po 5.000 zł. na nr. nr.: 12013 44330.
Po 3.000 zł. na nr. nr.: 40612 57123 60801 82282 108893 115462 142098 153514.
Po 2.000 zł. na nr. nr.: 18124 22326 32560 58591 74917 84973 89615 100673 103116 112509 113127 115773.

Po 1.000 zł. na nr. nr.: 2007 2059 3104 4559 5808 6498 8444 8644 14724 18040 19829 20660 20766 23591 23674 37325 37405 40331 40990 47604 52245 54437 54690 55122 55542 56964 60517 64795 64967 66368 74180 74539 76226 80115 80990 89285 89866 94546 96507 100178 102082 102533 105139 109451 116541 124585 125433 130500 131258 131719 135470 137415 139685 143557 146118 147691 148333 148580 147661 149882 151443 153093.

Po 250 zł. na nr. nr.: 40 114 21 46 54 257 320 459 523 648 71 766 815 39 84 942 56 96 1013 17 21 32 121 25 277 305 440 44 511 36 50 54 60 63 78 607 72 8049 4 964 85 2195 377 410 50 520 64 69 754 80 85 982 3014 40 123 87 283 85 98 353 58 487 515 54 60 655 63 739 74 823 32 919 92 4015 25 41 165 91 436 45 532 60 676 704 42 811 55 5074 144 217 43 336 37 439 78 647 55 68 69 758 851 98 6065 80 89 135 66 245 92 308 9 31 99 484 533 755 95 848 74 75 901 20 27 76 7021 56 114 69 668 711 27 86 851 72 957 8005 86 130 234 47 409 631 744 99 823 97 997 9051 181 295 302 18 73 516 71 72 757 807 10 95 950 55 10056 225 407 521 54 73 91 647 52 705 48 11002 73 142 234 55 85 303 4 529 44 623 77 12028 75 86 160 204 18 26 56 82 391 493 548 657 79 730 917 13226 66 454 55 63 509 629 776 84 98 991 14159 552 85 661 78 970 15065 99 111 251 92 326 28 60 81 456 577 687 16017 20 93 117 69 249 301 408 515 70 82 666 715 801 906 95 43 9 31 99 107 12 241 337 442 640 18009 16 38 69 196 288 394 95 417 91 694 701 41 937 58 19184 211 37 91 313 57 72 77 414 710 803 20044 84 191 401 544 804 40 946 21054 67 209 18 30 325 62 456 70 595 766 810 49 973 22030 149 51 52 287 303 74 81 98 408 541 73 921 25 55 86 87 23114 20 37 95 285 366 470 517 32 627 71 722 25 43 70 856 930 75 90 24069 110 50 204 28 36 37 41 48 64 426 41 44 568 74 75 605 24 30 51 53 99 739 25147 55 75 87 208 57 65 71 315 482 94 569 70 74 937 28093 105 29 206 90 361 41 525 602 798 980 27034 36 45 101 15 42 210 11 77 83 870 768 874 936 30033 88 150 87 340 423 60 75 556 664 809 27 943 31024 89 187 267 89 347 49 574 774 76 855 56 909 40 75 32058 127 43 340 64 426 37 546 75 750 823 63 932 38 40 33041 60 70 142 60 96 366 400 511 37 85 612 741 876 940 53 34019 31 143 56 64 226 342 464 715 883 933 35006 75 118 69 276 304 54 450 53 79 81 521 59 885 36011 114 26 34 208 364 408 37 76 81 87 522 609 851 932 98 37009 32 297 315 68 99 520 27 56 71 86 601 68 705 82 843 53 95 904.

38034 61 103 42 43 265 427 561 700 11 53 969 39012 14 33 89 138 392 570 98 833 969 40077 97 274 94 409 21 54 625 86 734 74 884 937 80 41145 354 528 50 92 715 902 62 42057 146 48 303 22 400 88 555 67 603 34 737 52 65 70 809 954 43008 90 189 380 471 509 662 66 734 880 995 44007 44 46 51 104 46 265 86 99 415 545 57 73 657 64 71 78 80 719 84 806 978 45068 222 327 456 519 38 83 610 775 83 810 985 46018 108 292 303 88 516 622 721 867 915 34 47047 96 143 58 315 44 53 479 516 90 678 786 812 14 47 49 903 64 48004 124 40 81 262 75 322 691 703 8 12 44 61 77 807 44 48 49034 172 340 81 84 454 571 621 23 740 840 59005 10 25 40 109 13 314 405 28 501 16 611 736 842 63 51085 104 8 34 267 363 90 419 589 96 645 73 703 6 90 921 82031 57 229 47 571 73 636 831 53142 81 245 76 300 37 51 73 486 98 708 63 809 75 974 54066 78 99 144 212 95 361 411 17 76 537 52 58 665 789 932 55010 114 46 375 436 75 540 49 724 41 50 66 863 901 66 72 56031 51 131 65 260 302 400 43 91 670 872 97025 26 159 86 90 335 72 501 50 88 603 25 47 795 952 87 58002 10 52 230 48 51 89 301 3 36 543 57 611 313 19 909 48 59108 271 94 349 424 54 511 16 707 57 69 71 941 60118 39 896 866 905 42 61081 281 99 320 56 520 52 81 879 902 13 67 62296 315 407 53 75 662 706 8 34 832 53 906 40 63070 142 402 3 516 76 82 656 88 700 861 947 64033 58 150 218 82 90 302 33 442 65 723 68 76 893 984 65007 9 41 243 92 302 19 75 422 32 76 519 603 78 798 892 66012 231 505 61 82 635 716 22 78 803 49 912 54 87090 171 94 225 94 364 474 80 595 691 93 731 51 68022 25 507 97 611 700 24 826 904 15 57 69020 167 216 32 38 300 435 37 577 809 74 907 79027 90 158 75 211 433 544 606 716 61 803 911 35 43 73 21074 91 193 336 414 753 93 849 972 72015 54 55 70 111 49 272 364 458 55 694 82 83 87 798 877 83 94 906 73002 41 58 89 150 74 84 307 674 738 84 805 904 74068 158 294 511 669 98 748 66 75055 82 206 76 415 47 529 61 65 97 646 64 871 911 44 65 92.

76034 122 26 50 240 312 26 35 450 632 84 853 77072 112 56 61 253 71 345 562 664 96 717 34 60 866 945 78055 85 89 205 23 55 492 755 89 901 95 79033 127 266 82 325 44 85 449 85 614 50 839 92 945 80003 116 45 276 86 357 579 78 724 65 81008 35 145 64 284 319 69 95 505 78 612 40 94 99 727 94 814 34 79 94 903 82128 5 69 87 366 80 581 686 83 788 926 78 83014 37 190 324 30 530 607 806 902 24 37 66 69 98 84004 18 41 74 18362 256 488 546 52 75 680 711 23 808 52 944 85048 67 94 99 163 212 421 559 611 717 71 847 58 934 68083 140 99 229 83 459 503 45 656 805 55 954 87064 237 77 327 405 669 78 98 703 35 82 810 11 962 88076 78 92 106 75 86 256 463 512 14 40 54 734 809 940 89122 48 94 287 468 543 44 82 84 652 81 867 989 90031 109 418 57 73 524 46 88 603 709 90 91 883 95 957 91047 106 277 333 81 487 651 93 714 54 65 78 848 950 92016 32 38 68 251 306 29 39 427 586 685 714 47 05 890 959 93065 116 41 311 25 437 93 542 85 606 78 88 94 977 86 94012 74 143 409 69 614 757 954 95012 38 63 129 214 17 52 392 422 28 87 561 687 810 27 936 72 96005 38 91 255 304 31 433 79 92 590 636 44 95 807 31 84 951 97159 277 343 461 92 96 608 25 76 747 812 33 74 88 949 98003 25 63 107 65 257 84 325 68 92 404 82 605 9 710 48 67 83 905 36 49 99098

KRONIKA TOWARZYSKA

Na powitalną Herbatkę
o 77 mieszkańców,
w niedzielę, 9 b. m., o godzinie 7-mej,
wieczorem, zapraszamy Szan. Uczni
i Sympatyków. — Wstęp wolny
MAKOWSKA, Nauczyciel Tańca,
plac Wojskowy 14a

100 229 82 459 87 516 80 620 83 725 878 89
101016 105 9 234 355 500 613 46 791 815 88
930 87 102005 100 94 211 29 331 411 13 92 531
91 609 87 724 815 24 25 961 69 103035 58 133
316 30 80 470 551 666 769 79 84 882 950 57
104104 30 231 48 372 588 642 50 60 95 99 724
814 45 63 970 105081 93 153 93 236 337 89 91
445 565 670 775 849 59 76 77 92 956 105072 239
328 62 570 74 78 659 764 68 80 871 974 10731
52 84 101 90 243 56 98 397 415 22 79 565 667 701
94 822 972 85 103085 126 90 98 207 67 94 312
66 588 679 741 60 856 927 109129 400 57 553 75
719 44 85 898 994 110082 133 478 90 571 654
774 111019 112 206 11 49 77 88 342 46 66 78 82
440 603 737 68 86 843 76 903 112125 49 54 208
44 65 329 477 549 65 609 17 37 739 60 113024
52 72 187 294 98 493 530 37 43 46 48 67 77 674
738 863.

114004 86 134 56 60 265 66 314 51 60 71
401 528 600 47 55 74 853 69 74 914 115068 112
81 315 565 655 722 71 902 116273 318 458 70
558 705 19 27 990 117144 233 43 438 62 77 706
804 32 34 79 929 55 63 118002 31 91 357 87 97
410 25 95 597 609 910 25 119185 261 378 511
43 58 616 751 57 918 69 120001 187 292 320 55
440 625 30 45 95 836 61 963 72 121170 71 222
44 441 706 499 122198 222 45 51 311 87 98 455
549 932 87 123058 108 49 211 17 40 341 465
548 648 713 36 82 811 924 70 124139 534 620
713 35 75 826 50 990 125015 29 92 141 464 82
87 504 603 30 32 89 741 93 831 33 82 949
126006 9 108 27 99 270 93 428 504 24 69 647
49 714 24 77 839 127044 90 265 82 342 71 80
91 96 464 628 30 36 706 12 877 89 940 128030
139 46 63 219 342 97 437 78 516 47 632 42 51
700 48 862 983 129065 72 336 445 58 70 91 540
675 738 814 32 61 130024 133 75 224 98 327
82 419 67 500 53 78 612 21 38 63 93 98 836
83 131057 92 105 68 251 336 61 424 79 530 67
90 97 629 758 67 954 132054 121 72 78 212 337
410 29 37 44 63 539 44 87 618 37 47 83 96 800
903 133025 52 147 202 33 48 366 401 506 11 39
57 76 679 90 727 811 46 916 68 134064 78 79
173 200 7 324 434 39 44 53 90 528 603 5 752
75 879 135000 23 51 376 78 83 501 5 76 607 13
88 813 65 906 136041 103 239 58 462 95 521
99 602 34 703 58 878 93 959 137010 12 145 90
204 9 17 36 309 26 80 407 35 89 538 72 627
68 881 948 57 132225 575 617 780 804 26 34
87 139021 86 173 78 91 235 52 80 364 404 11
54 502 3 653 762 880 140034 69 73 93 103 205
53 528 47 77 96 617 32 33 66 711 83 914
141187 240 300 4 40 623 60 69 876 83 966 79
142051 107 31 58 93 288 508 48 613 44 94 702
76 853 93 909 48 55 56 67 143020 126 205 96
309 424 509 626 785 144039 58 200 63 373 89
430 44 82 558 59 617 18 98 748 815 32 926

REWELACYJNY ODCZYT

Aleksandra Janty-Polczyńskiego n. t.

"JAK JEST W ROSJI?"
Jak już donosiliśmy, w nadchodzącą niedzielę, t. j. 9 października r. b. o godzinie 12.30, odbędzie się w cyrku „Olympia” przy ul. Poznańskiej, rewelacyjny odczyt, w którym prelegent — znakomity pisarz i podróżnik Al. Janty-Polczyński — odpowie na to ciekawe, a niewątpliwie wszystkich interesujące pytanie „jak jest w Rosji?” Po powrocie z wielkiej podróży przez Rosję Sowiecką — a przed wyjazdem na Wschód — prelegent, świetny przytem obserwator i pisarz, da w swym niezwykłym naprawde sensacyjnym odczycie aktualny obraz życia w Sowietach, a to na podstawie własnych spostrzeżeń, zebranych na następującym szlaku: Moskwa — Leningrad — Magnitogorsk — Taszkent — Samarkand — Buchar — Krasnowodsk — Baku — Tyflis — Batum — Jafta — Sewastopol — Odessa — Kijów — Charków — dalej sławny Dnieprostroi i w in. Bilety od 50 gr w Księgarni Uniwersyteckiej (J. Jachowskiego), ul. Gwarna 19, a w niedzielę od 11 rano w kasie cyrku „Olympia” przy ul. Poznańskiej. — Szczegóły podają afisze. zg 16 188

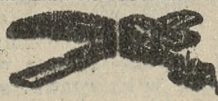
145006 88 210 94 481 563 94 705 51 63 830 33
146061 98 161 299 318 65 462 514 35 661 63
850 937 46 70 96 147062 93 145 260 432 54
511 66 644 701 7 829 31 32 74 961 148031 101
226 405 9 84 818 901 93 149017 31 189 230 81
355 495 515 48 86 91 619 95 724
150141 52 336 85 431 52 86 90 558 59 68
614 749 916 87 151018 74 75 139 296 326 59
415 18 87 513 49 616 36 66 718 88 843 71 90
152043 186 238 412 58 658 719 61 87 823 908
59 153034 85 154 60 61 331 73 518 89 96 617
90 807 23 908 154048 237 329 416 81 506 73
79 699 804 90 937 80 95 155004 8 201 17 387
957 81 85 718 20 866 88 967 156202 366 69 434
45 63 592 640 88 727 860 929 56 79 157041 174
408 24 77 645 749 96 833 98 158001 19 123 37
206 29 381 617 71 98 743 850 77 95 901 8 66
159027 57 156 58 216 39 46 52 65 431 631 766
76 889

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony

Dnia 6 bm. zgłoszono: Leon Januszkiewicz, starszy ułan 17 pułku ułanów, biurowy, 18 l. Marcin Ziółkowski, robotnik, 80 l. Antoni Maj, robotnik kolejowy, 34 l. Helena Holyjszówna, służąca, 21 l. Stanisław Szymanowski, em. sekretarz Urzędu Ziemskiego, 63 l. Herynka Gierakowska, uczennica szkolna, 8 l. Kazimierz Krawczyk, ślusarz, 68 l. Katarzyna Walterówna, ekspedjentka, 23 l.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu

W czwartek, dnia 6. X. 1932 r., zmarła po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza matka, teściowa i babcia, ś. p.

Michalina z Lechnów Książkowska

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 9 b. m., o godzinie 4.30, z Zakładu św. Józefa. Msza św. odprawi się w poniedziałek o godz. 8-mej w kościele św. Wojciecha.

W ciężkim smutku pogrążeni
mąż, dzieci i rodzina.

Poznań, Grochowe Łąki 3.

Osobnych uwładowień nie wysyła się. zg 16 221/2

Wszystkim, którzy okazali tyle dowodów współczucia i wzięli udział w pogrzebie mego najdroższego męża i kochanego tatusia, ś. p.

Aleksandra Jankowskiego

a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu, J. W. Państwu Prezesostwu Samulskim, Pani Dyr. Suchowiakowej, Panu Inż. Kurzewskiemu wraz z delegacją, Związki Właścicieli Dorozek Samochođ, Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym składam serdeczne

Bóg zapłać!

Żona z synkiem.

zg 16 223

Na Kujawach

czytają wszyscy

zg 16 177/8

DZIENNIK KUJAWSKI

CENTRALNY ORGAN ZIEMI KUJAWSKIEJ

1 Karmelkarza

i 1 laboranta - czekoladnika

tylko dobrych fachowców, poszukujemy. — Pisemne zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem warunków do „LUKULLUS”
Fabryka cukrów i czekolady, Bydgoszcz, ul. Poznańska 16.
zg 16 216

Plaszcze Damskie i Futra wszelkiego rodzaju skóry futrzane

w wielkim wyborze i tanio

F. WOŹNIAK POZNAŃ

Kramarska 16

Pr 4076-4083

Chemik młody

zdolny, energiczny, ostatnio na stanowisku kierowniczym, posiadający bardzo dobre świadectwa, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dg 1354

Kilka tysięcy centnarów ziemniaków jadalnych

kupimy za gotówkę. Opróbkowane oferty fr. Poznań prosimy skierować do Komitetu Innych Kuchni, Fr. Ratajczaka 33 m. 6.
dg 1346

CUDOWNE LOKI

Deski i blochy stolarskie
 sosnowe dwuletnie i zeszloroczne pierwszorzędnej jakości mam na sprzedaż.
 Kupię kilka wagonów drzewa opałowego
Fr. Polaszek
 Gostyń
 Tartak parowy
 nr 5 733

TAPETY
Ceraty Linoleum
 sprzedaje bardzo korzystnie
Zb. Waligórski
 Pocztowa 31, naprzeciw poczty
 P. 4 176-7-35.83-4

Właściciele Will i Ogrodów!
 Ogrodnik z ukończoną szkołą ogrodniczą zagranicą, 19-letnią praktyką w kraju i zagranicą, zakłada ogrody różnego rodzaju — według najnowszej techniki ogrodniczej. — sporządza plany i kosztorysy, przyjmuje wszelkie prace w zakresie ogrodnictwa wchodzące. — Łaskawe zlecenia proszę kierować dla Garnarka, ul. Świerczewska 22. zg 16 224

Lubiernia i Kawiarnia G. Erhorn
 Poznań
 Fr. Działacza 39
 Tel. 32-28.
 Tg 356

Maszyny
 pończosznicza Rekord prawie nowa sprzedam tanio nauka darmo
 Ul. Kanałowa 7. m. 23.
 zd 33 925

TABARIN

WINIARNIA-RESTAURACJA
 POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 17 - TEL. 19-05

W dni powszednie
 od godziny 5—7³⁰ po południu

! FIVE O'CLOCK TEA !

CENY:

Kawa, herbata lub piwo

po **60** groszy

W niedziele i święta

„FIVE O'CLOCK TEA“

z występami artystów krajowych i zagranicznych.

CODZIENNIE

od godziny 9 wieczorem

Dancing towarzyski

z doborowym programem artystycznym.

Znakomita kuchnia

CENY UMIARKOWANE!

zg 14 213

Konkurs.

Magistrat m. Bydgoszczy ogłasza niniejszym konkurs na stanowisko

zmianowego maszynomistrza.

Kandydaci winni posiadać:

- 1) świadectwo ukończenia szkoły technicznej,
- 2) co najmniej 3-letnią praktykę w ruchu elektrowni z turbinami parowymi.

Oferty z dołączonym życiorysem, odpisami świadectw, fotografią wraz podaniem żadanego wynagrodzenia należy składać do dnia 1 listopada r. b. w Magistracie m. Bydgoszczy. ng 5 573

Konkurs.

Magistrat m. Bydgoszczy ogłasza niniejszym konkurs na stanowisko

inżyniera-elektryka.

Kandydaci winni posiadać:

- 1) dyplom inżyniera-elektryka,
- 2) co najmniej 3-letnią praktykę w oddziale ruchu lub sieci wysokiego napięcia nowoczesnej elektrowni.

Oferty zaopatrzone w odpisy świadectw, dyplom, fotografie, życiorys wraz z podaniem żadanego wynagrodzenia, należy składać do dnia 1 listopada r. b. w Magistracie m. Bydgoszczy.

KONKURS

na stanowisko

Sekretarza Uniwersytetu Poznańskiego

w VII wzgl. VI grupie uposażeń, według ustaw z 9 X 1923 r. (Dz. Ustaw Nr 116 poz 924) i z 17. II. 1932 r. (Dz. Ustaw Nr. 21 poz. 164).

Warunki:

1. Nieprzekroczony 40 rok życia.
2. Studja prawnicze, zakończone dyplomem doktora.
3. Egzamin na stanowisko I kategorii w państwowej służbie administracyjnej
4. Dokładna znajomość języków niemieckiego i francuskiego.
5. Obywatelstwo polskie.

Kandydaci zechcą wnieść podania do Rektoratu w terminie do 30 listopada 1932 r., dołączając dokumenty stwierdzające posiadanie wyżej wymienionych warunków ponadto świadectwo dojrzałości, świadectwa dotychczasowej pracy i dokładny życiorys. ng 5 576

UCHWAŁA. W sprawie odroczenia wyplat nad majątkiem kupca Kazimierza Kuźaja w Poznaniu, wyznacza się termin na dzień 17 października 1932 r., godz 11 w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29. celem rozpatrzenia wniosku dłużnika o otwarcie postępowania układowego. Wierzyciele mogą przybyć na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, 30 września 1932 r. **Sąd Grodzki.** ng 5 575

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, 8 b m., o godzinie 12 w południe sprzedam najwięcej dającym za gotówkę w firmie „Express”, Małe Garbary 5:

firany, flanele, pończochy i rękawiczki. ng 5 597

Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.

Dawid, kom. sąd. Śniadeckich 26.

ONDULACYJNY GRZEBIEŃ

stwarzający podwójnie falistą ondulację

ONDULUJE krótkie i długie włosy, bez karbowek, szpilek, lub innych pomocniczych środków, lecz naturalną drogą, przez zwykłe czesanie.

Solidny i trwały, służyć może kilka lat. Niezbędny dla pan i panów. Dużo zaoszczędzicie, nie wydając na fryzjera, mając przytem zawsze ładnie ondulowane włosy. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Prosimy zamawiać zaraz.

„KADEWU“ Łódź,
 Skrz. poczt. 405. Oddział 146

W Hotelu „BRITANIA“

Poznań, św. Marcin 44, telefon 21-97/8 — lokal, nadający się na pierwszorzędny restaurację, kawiarnię względnie inne przedsiębiorstwo, zaraz do wydzierżawienia. — Zgłoszenia: Hotel „Britania”. zg 16 218

WSZYSTKIM POSZUKUJĄCYM RATUNKU

Wszystkim poszukującym ratunku w różnych chorobach z przebiegiem i z/ę przemiany materii, a szczególnie w grypie, anginie, malarji, artretyczno-reumatycznych cierpieniach, krztuścu kaszlu, anemii, bólach głowy, chorobach płuc, wątroby i wielu tym podobnych niedomaganiach powstających z wyżej wspomnianych przyczyn chorobowych, bakterjobjęto przeciwdziałają i z dodatnim wpływem na serce skutecznie leczą czysto naturalno-roślinne pigułki „Original” ze specjalną chininą w proszku. Pigułki „Original” żądać w aptekach tylko z Nr. Reg. 1492 po zł. 2,50 za rurkę zawierającą 50 pigulek. Pouczającą literaturę lekarską o pigułkach „Original” i o chininie na żądanie wszystkim bezpłatnie wysyła przedstawiciel Indyjsko-Holenderskiego Przemysłu Farmaceutycznego produkującego pigułki „Original”. Adresować: K. S. Rymowicz, ul. Marszałka Focha nr. 8, Warszawa. ng 5 747

Wysoki zarobek przez dobre zastępstwo!

(Na wszystkie województwa Polski).
 Zgłaszac zechcą się tylko wymowni kandydaci, także panie, posiadający doświadczenie w sprzedaży u klientów prywatnej. Zdolni akwizytorzy, umiejący wyszkolić, utrzymać i powiększyć sztab agentów, otrzymają stanowisko

kierownika propagandy

za wysoką prowizją. — Kandydaci muszą znać język niemiecki w słowie i piśmie. Zgłoszenia z podaniem dotychczasowej czynności skierować pod zg 16 219 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
 1-linowy millimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
 1 t. d. = 1 słowo.
 Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Plaszcze
 damskie za bezcen. Waly Jana 9, mieszkanie 7. zdg 33 748

Losy
 1 klasy, najszczęśliwsze, poleca kolektura Kędziory, Poznań, Siemca 5/6, narożnik Nowej. zdg 32 065

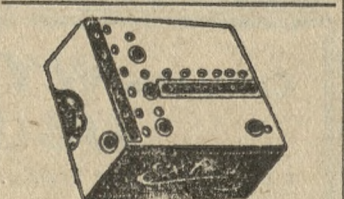
„Antyki“
M. Flasiński, Woźna 9
 Meble używane. Wielki wybór polecam po cenach najtańszych. Zakup — Sprzedaż. Pg 4 776-57-15

Firany
 najtaniej Raczyk. Stary Rynek 94. zdg 30 906

Antykwarycznie
 najkorzystniej. Kupno — Sprzedaż Marcinkowskiego 23. Pg 4 743 40 54

Dobrze
 zaprowadzony skład bekonów i wyrobów z mączką w sprzedaży. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 449

Kolonjalka
 towarem mieszkaniem sprzedam 1700 zł. Rutkowski Grobla 29. zdg 33 630

Jak
 już musi być sucha amodów. 120 V to Extra za 16,50 lub Rekord za 13,90. Wyrób własny. gwarancja za dobrać „Ogniw”. Wytwórnia elementów galw. Poznań Wielkie Garbary 19, telef. 33-01. Pg 4 462-37-148

Wózek
 biały sportka, w dobrym stanie na sprzedaż. Wielkie Garbary 49, mieszkanie 11. zdg 33 441/2

Samochód
 wysyłkowy Fiat 501 w dobrym stanie sprzedam bardzo tanio. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 475/6

Kantówki
 30 gr mtr /aty 10 gr. Rynek Łazarski 17. zdg 27 344/5

Trykotaż
 swetry, pończochy, rekawiczki, skarpety najtaniej Centralny Dom Pończoch. Woźna 26. zdg 34 076/7

Meble
 najniższe ceny, poleca magazyn mebli. Woźna 12. Żytkowiak. zdg 33 634/5

Palto
 zimowe czarne, i męskie ubranie sprzedam. Św. Marcin 33, m. 8. zdg 33 934

Maszyny
 damska Singera sprzedam. Wąsztat Kraszewski ego 5. zdg 33 964/5

Tanio
 płaszczy męski ubranie, kapelusze pościelę mało używane sprzedam. Podgórna 2 a m. 5. zdg 34 015

Restauracje
 pełnym wyszynkiem dobrze prosperująca tanio sprzedam. Poznań, Ratuewowa 27/28, restauracja. zdg 33 570

Jadalnia
 nowa wykwintna polewana — wewnątrz mahoni sprzedam za 1800 poważnym reflektantom. Półwiejska 28, m. 13, od 3-8. zdg 33 933

Dywany Chodniki Kilimy najtaniej
 w firmie Dywany Żywieckie — Bracia Górecy. Poznań Stary Rynek 44 i piętro wejście z ul. Woźnej. Pg 4 773 39-213

Jadalnię
 dobrym stanie. Ostrobramska 30 m. 1 Górczyn. rz 3 578

Okazyjna sprzedaż:

3 salonek, adamaszkowy czarny i orzechowy biblioteki włos ane wkładki na 4 łóżka maszyna siodlarska damska maszyna (okragle czółenka) kilka foteli 4 kany 4 stoły do kawiarni oraz inne meble używane. Polski Dom Komiewy Woźna 44. zdg 34 030

Kluby
 stół, biurko sprzedam tanio. — Wrocławska 1 III rz 3 576

Willa
 8 ubikacji chlewy ogród sprzedam 18 000 wpłaty 14 000. Jarocin Malinowskiego. Jan Tyrański. zdg 32 120

Kolonjalkę
 towarem mieszkaniem bardzo dobre położenie zaraz sprzedam tanio. Adree Kurjer Poznański zdg 34 024

Szklanki szlifowane Kleliszki szlifowane Najlepsza porcelana
 Prima Alpaque całkowicie wyprawy najtaniej. Wrocławka 24, podwórko. Hurtownia Porcelany. zdg 34 102

Tanio
 3 płaszcze damskie zimowe na średnia figurę mało używane sprzedam. Podgórna 2 a m. 5. zdg 34 013

Sprzedam
 2 szafy, 3 łóżka z materacami, umywalkę, piecyk pościel. Zgłoszenia Kolejowa 41 restauracja. zdg 34 008

Samochód
 Kabriolet mały tani w użyciu, dobry stan sprzedam okazynie. Tel. 52 03. zdg 34 007

Radjo
 3 lampkowe korzystnie do nabycia. Skryta 2 m. 5. zdg 34 078

Jadalnia
 pięknie rzeźbiona bardzo tanio. Stolarska Bukowska 9. zdg 34 072

Złote przedwojenne
 dwudziesto — dziesięć markówki 700 marek sprzedam. Oferty z cena Kurjer Pozn zdg 34 048

Pianino
 czarne dobrze utrzymane 650.— Szkolna 6, m. 1. zdg 33 560

Rusztia
do lokomobil i piekarczy stale na składzie. Roman Gruszczynski, handel żelaza i metali. Poznań, Przemysłowa 21, telefon 73 61, zdg 33 936

Drut kołczasty
jak nowy korzystnie do nabycia w każdych ilościach. Roman Gruszczynski, handel żelaza i metali. Poznań, Przemysłowa 21, telefon 73 61.

Maszyny
damska Singera bardzo dobrze tania sprzedam. Szewska 11, mieszkanie 4. zdg 33 993

Tapczan
debowy leżanki materace tania Fredry 6, narożnik, przyjmuję naprawy. zdg 33 912

Warsztat
blacharsko instalacyjny z powodu śmierci na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 826

Męski płaszcz
prawdziwy angielski tania. Matejki 65 II, mieszkanie 6. zdg 33 819

Mieszkanie
dwa pokoje kuchnia Wilda tania odstąpić. Adres Kurjer Poznański zdg 33 816

Lampę
pociółnicową modną sprzedam. Cukiernia Poczułowa 28. zdg 33 814

Na
wyprawę pościel pierwszorzędna. obrusy długie, serwety adamasy, koberce i białe sprzedam tania. Matejki 50, mieszkanie 5. zdg 33 873

Radjoaparatury
pociółnicową korzystnie sprzedam. Piekary 13 b mieszka. 10. zdg 33 877

Pianino
czarne i jadalne tania sprzedam. Debiec Świerczewska 22, mieszkanie 3. zdg 33 859

Kino
centrum Poznania powodu śmierci właściciela korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 894

Okazyjnie
futro na nurek tania sprzedam. Odpowiednie dla księżki. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 902

Pianino
czarne sprzedam. Fabryczna 13 a m. 10. zdg 33 841

Składnice
węgiel i drzewa platforma, wóz i koń zaraz i okazjnie na sprzedaż. Grobla 22. zdg 33 856

Leżankę
dobrą. Kanałowa 3 m. 4. zdg 33 859

Skład
galanterii papieru obrazów — miasto 25 tys. mieszkańców gimnazja sady, wojsko, wiele innych urzędów fabryk bardzo handlowo w miasto korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 5732

Parcele
w Puszczykównu blisko stacji, mniejszej jednorodkowej i większe korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 631

Wille
i dom piętrowy, boczny sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 3 520

Pianino
(Rud. Ibach) dobrze utrzymane. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 992

Fortepian
salonowy jak nowy korzystnie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 34 036

Ford
kryty sprzedam lub zamienie na motocykl. Oferty Kurjer Poznański zdg 84 068

Dubeltówkę
16 kal. amatorską ręcznej roboty mistrza Sigotta w Berlich Stryja, sprzedam amatorowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 097

Lampę kwarcową
sprzedam. Podgórna 10 m. 18. zdg 34 053

Szafa
szafa gramofonowa — Młynska 13 m. 4. zdg 34 082

Fisharmonja
radioaparaty na prad stały, gramofony tania sprzedam Lokal Publicznej Licytacji Wroniecka 4. Pg 4974-40.75

Sypialkę białą
komplet 250 zł sypialki debowa, łóżka, leżanki okazjnie tania. Lokal Publicznej Licytacji Wroniecka 4. Pg 4972-40.75

Szafkę
z warkiem Beckera tania. Szyperska 3 mieszkanie 9. zdg 33 998

Jadalnę
bufet rozbierany okazjnie. Szyperska 3 mieszkanie 9. zdg 33 997

Łóżko
stół mahoniowy, 2 szafki tania sprzedam. Długa 15 m. 3. zdg 33 996

Pokój męski
garnitury klubowe, kanapy, biurka, szafy biurowe okazjnie tania Lokal Publicznej Licytacji, Wroniecka 4. Pg 4975-40.76

4 kompletne jadalki
od 275 zł różne inne meble okazjnie sprzedam Lokal Publicznej Licytacji Wroniecka 4. Pg 4973-40.74

Zakład fryzjerski
sprzedam. Wielka 22. zdg 34 114

Pianino
nowe. Półwiejska 34 Mleczarnia Miejska. zdg 33 939

Podwozie
ciężarowe 2 ton. Chevrolet 4 korzystnie sprzedam. Nowacki, Wąły Kościuszki 3. zdg 33 951

Filatelisci
bogate wybory znaczków po cenach przystępnych oraz czasopisma na filatel. poleca Galkiewicz ul. Wodna 1. zdg 33 949

Skład
kolonialny towaram i mieszkaniem zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 944

Zareczynowe
pierscionki obrączki ślubne 12 zł para. Chwiłkowski św. Marcin 40 zdg 33 943

Fortepian
zagraniczny koncertowy sprzedam okazjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 123

Kiosk
ubikacje towarem tania sprzedam. Strzelecka 15. zdg 34 126

Buty
długie 42 bryczny nowa lornetka korzystnie sprzedam Matejki 55, m. 7. zdg 34 119

5 KUPNA

Kupię
domek piętrowy ogrodem 1 1/2-2 morg gotówka 8-12 tysięcy okolica Poznania. Oferty Poznań, Kolejowa 38, Kąźmierczak. zdg 33 829

Kupię
tokarnie, wiertarkę metalu, kowadło, kuznie połowa warsztat stolarski. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 827

Wydrę
na kółkach okazjnie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 898

Motor
2 HP. 220 volt około 1700 obrotów kupię. L. Zuchowski Rawicz zdg 33 835

Piec żelazny
szamotowy kupię. Polna 18 m. 1 zdg 33 847

Kupię
materiał ubraniowy. Zygmunt Augusta 2 m. 8. zdg 33 850

Wille
jednomieszkaniowa 4 do 6 pokojowa przy tramwaju kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 852

Kupię
piecyk koksowy Rafa lub Domino. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

Kupuje
używane meble oraz stare rzeczy i sprzedaje. Poznań, Piekary 5. zdg 33 895

Platformę
lekka patentowe osie dobrze utrzymana Oferty Kurjer Poznański zdg 33 917

Kupię
średniego konia. Rychter, Poznań - Rataje. zdg 33 987

Kupię
rower używany. Sw. Wojciech 14/15. Kawiarnia zdg 33 947

Bufet
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 103

Kupię
używany marieł, repozytorjum z szafkami do kolonialki. Oferty Kurjer Poznański zdg 3 562

Tapczan
mało używany kupię. Oferty cen Kurjer Poznański zdg 33 967

Lustro — kupię
podać wymiar, cenę. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 132

Kupię parcelę
blisko tramwaju gdzie woda, kanalizacja i światło. Oferty z ceną gotówką i dokładnym opisem upraszam do Kurjera Poznański zdg 34 117

Lando
kryte tylko w dobrym stanie kupię natychmiast. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 103

6 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
pokój z kuchnią do wynajęcia. Debiec Świerczewska 22, mieszkanie 3. zdg 33 890/1

Dwupokojowe
mieszkanie, wygodny, nowy dom ogrodowy, czynsz naprzd, gospodarz. Ul. Dąbrowskiego 4. zdg 31 759

2-3
pokojowe mieszkania do wynajęcia. Osiedle Warszawskie ulica Warszawska 123. zdg 33 823

Mieszkanie
3 pokojowe z łazienką od gospodarza do wynajęcia Gendera, ul. Górna Wilda 119, skład. zdg 33 934

Willa
Sołacz, 4 pokoje, komfort, duże sklepy, ogród wynajęcia, sprzedaż. Ogładać Mazowiecka 24, od godz. 11-1 i 3-5 zdg 33 982

2 pokoje
kuchnia, korytarz od gospodarza do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 107

Odstąpię
mieszkanie pokój i kuchnię z meblami. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 34 029

Cztery
trzy pokoje. Langiewicza 2. zdg 34 006

Czteropokojowe
Dąbrowskiego, trypokojowe centrum. Czarniecki, Marcina 62, II. zdg 34 079

3 pokojowe
kuchnia czynsz miesięczny wynajme. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 075

Ośmiopokojowe
mieszkanie II ptr. do wynajęcia. Zgłoszenia Chelmońskiego 20, IV ptr. zdg 34 071

5 pokoi
I, odrestaurowane pierwszorzędnie za dzierżawę wynajmie gospodarz, ogładać Nowy Rynek 2, I, od 9-10 i 3-4 popołudniu. zdg 34 056

Mosina
dwupokojowe przedpokój, elektryczność. Schildknecht, Poznań, Mielżyńskiego 22. zdg 34 055

Dwupokojowe
pokój kuchnia za dzierżawę wskaże Łukaszczyca 6 m. 14. zdg 34 051

Trypokojowe
łazienka, czynsz 05 dwupokojowe, kuchnia korytarz czynsz 50 złotych korzystnie wynajmie „Pawilon”. Marszałka Focha 15. zdg 33 966

Mieszkanie
komfortowe 6 pokoi, hol, centralne ogrzewanie do wynajęcia zaraz. Chelmońskiego 1, Wiadomość u portiera. Pg 4971-37.180

7 PIENIADZ

250.-
poszukuje krótki czas zastaw, procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

2-3 tysięcy
długoterminowej pożyczki poszukuje poważne przedsiębiorstwo. Gwarancja i procent zapewniony. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 878

Parceluje
małutki za 4%. Oferty Kurjer Poznański zdg 3 577

3 000 zł
poszukuje na pierwszą hipotekę za procent, pokój i kuchnia. 1/4 morgi ogrodu w Starolece, reszta podług umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 068

Wypożyczę
45 tys. w całości lub częściowo po 12 procent rocznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 057

100 000
ulożuje w dobre listy hipoteczne, ewentualnie kupię korzystną nieruchomości. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 049

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
kolonjalkę na średnie mieszkanie. Adres Kurjer Poznański zdg 32 275

Zamienie
pokój kuchnie Wilda na pokój kuchnie lub 2 pokoje kuchnie, śródmieście za zgodą gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 904

4 pokoje
willa na przedmieściu zamienie na 3 pokojowe komfortowe śródmieściu początek Łazarza, Jeżyc. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 101

Ładne
trypokojowe Szamarzewskiego na większe. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 920

Skład
centrum, mieszkaniem zamienie na 2 pokoje kuchnie. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 33 942

11 POKOJE UMEBL.

Urzędniczkę
studentki gimnazjalki na wspólny lub osobno z utrzymaniem lub bez i opieka przyjmie antekarzowa Iza Wichrowska Nowy Rynek 5, II m 3 od 10-12 i od 5-7. zdg 32 984

Pokój
małżeństwu lub 2 panom. Grobla 27 a. m. 6. zdg 33 470

Pokój
dwuosobowy Ratajczaka 14, mieszkanie 21. zdg 33 563

Jedno - dwuosobowy
wolny. Mielżyńskiego 1, mieszkanie 13. zdg 33 798

Niekrepujący
panom, małżeństwu, Łukaszczyca 4 pierwsze, prawo Łazarza. zdg 33 682

2 studentki 80 zł
utrzymaniem, oddzielny, śródmieście. Adres Kurjer Poznański zdg 34 045

Pokój
umeblowany ładny, duży jednej lub dwom osobom. Górna Wilda 29 mieszkanie 7. zdg 33 872

Pokój
dla pań słoneczny balkonem elektryczność. Słowackiego 34 mieszkanie 10. zdg 33 879

Panience
pokój 15 zł. Małckiego 27, mieszkanie 6. zdg 33 882

Pokój
utrzymaniem bez. Śniadeckich 23 mieszkanie 4. zdg 33 896

Przyjmę
pania na wspólny pokój. Prusa 17 m. 9. zdg 33 846

Pokój
używanie kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 858

Pokój
św. Marcin 64 III front. zdg 33 928

Pokój
umeblowany. Śniadeckich 11 m. 11. zdg 33 931

Pokój
z alkowy na 1, 2 lub 3 osoby — 3 okna frontu dobrze umeblowane od zaraz łazienka może być pianino. Ratajczaka 27, II. zdg 33 932

Dwuosobowy
Kreta 4 IV ptr. lewo. zdg 33 918

Pokój
dwuosobowy centrum I, ptr., telefon, pierwszorzędne utrzymanie. Zablocka Marcinkowskiego 1. zdg 34 127

Pokój
2 panić. Wypiańskiego 12, mieszkanie 11. zdg 33 977

Pocztowa 16, m. 11.
elegancki, czysty pokój od zaraz. zdg 33 973

Pokój
Słowackiego 39, m. 9. zdg 33 969

Kantaka
7. m. 10. pokój 1-2 osobowy. zdg 34 105

Pokój
słoneczny niekrepujący elektryczność okolica Sołacza, 5 minut do tramwaju. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 092

Pokój
jednemu lub dwom panom wynajme. Kelnowa Dąbrowskiego 15 m. 8. zdg 3 568

Dwuosobowy
lub jednoosobowy ładny zaraz. — Poplińskich 9 m. 5. zdg 34 033

Studentem
rolnictwa koło Uniwersytetu umeblowany. Mazowiecka 5. zdg 34 031

Wytworna stancja
panienkom Waly Leszczyńskiego, 2 m. 8 blisko Opery. zdg 34 025

Półwiejska
2 m. 6 (utrzymaniem), pianino. zdg 34 005

Pokój
czysty, niekrepujący. Patr. Jakowskiego 11, m. 2. zdg 34 069

2 pokoje
umeblowane z utrzymaniem fortepianu. Górczyn. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 064

1-2
pokoje. Wierzbicie 34, m. 6. zdg 34 050

Dwuosobowy
15, 10, wolny, Ogrodowa 11, mieszkanie 10. zdg 33 968

Dwom
panom. Poplińskich 5, m. 9. zdg 33 963

Pokój
do wynajęcia. Waly Królowej Jadwigi 7, III ptr. m. 8. zdg 33 957

Elegancki
panu, pani. Kreta 7 m. 9. zdg 33 955

Pokój
obiadami. Mickiewicza 15, m. 1. zdg 33 952

Utrzymaniem
pokój. Górna Wilda 3 mieszkanie 8. zdg 33 950

Studenta
wspólny. Półwiejska 6 m. 18. zdg 33 871

Dwuosobowy
Zielona 3, m. 25. zdg 33 946

Dla
studentek mieszkanie. Wierzbicie 30, II, piętrowe mieszkanie 5 zdg 34 110

Dwuosobowy
Piekary 5, II, lewo zdg 33 919

Dwóch
panów frontowy. Wierzbicie 13, mieszkanie 4 zdg 33 812

12 SZUKA POKOJU

Biuro
dwa pokoje jeden frontowy centrum parter, możliwe telefon pod „Natychmiast” Poznań. „Par” Al. Marcinkowskiego 11. Pg 4 936-71.114

Pokoiku
umeblowanego 15 zł szuka panienska. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 900

Urzędniczka
poszukuje taniego pokoju. Podać cenę Kurjer Poznański zdg 33 836

Panienska
poszukuje pokoju. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 838

Inteligentna
panienka poszukuje skromnego pokoju z pościelą od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 866

Pokoju
taniego szuka starszy spokojny pan. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 33 851

Pani
niekrepującego z utrzymaniem kuchni u samotnych okolica Wildy. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 867

Studentka
pokoju z obiadami śródmieście z pościelą. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 017

Pokój
niekrepujący starszy student. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 000

Pokoju
śródmieście ładnego niekrepującego większego ewentualnie osobne wejście na mieszkanie poszukuje urzędnik. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 938

Pokoju
osobnym wejściem elektryczność 15 minut od Rynku Wildeckiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 905

Pokoju
czystego niekrepującego szuka pan na stałej posadzie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 956

Pani
szuka pokoju niekrepującego. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 945

13 LOKALE

Na biuro
2 pokoje, telefon, wysoki parter. do wynajęcia. Św. Marcin 22 m. 5. zdg 33 712

6
pokój front wysoki parter i lokal handlowy 100 mtr. kw. podwórce. Św. Marcin 22 wynajmie zaraz administrator Wielkie Garbary 21, mieszkanie 8. zdg 33 811

Lokal
skład przyległy pokój składnica zaraz wynajmie gospodarz Krasieńskiego 14. zdg 33 874

Skład
z urzędzeniem, ubikacja przy ruchliwej ulicy centrum odstąpić zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 042

14 DZIERŻAWY

70 morg
dzierżawa państwowa żywy. — martwy inwentarz kompletny do wydzierżawienia. Antoni Molinski Wypalanki pow. Oborniki. zdg 33 853

Oficer
poszukuje dzierżawy, domku, ogródkiem, ziemią blisko Poznania, stacji kolejowej wprost od właściciela. Oferty Kurjer Poznański zdg 3 584.5

Wydzierżawie
domek, ogród, chlew Swarzędzu rok zgrzy 450 właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 843

Dwupokojowe
z kuchnią wydzierżawie Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 012

16. OSOBISTE

Ostrzegam
za długie zobowiązania małoletniego syna Kąźmierza rzekomego handlarza nie odpowiadam. Ludwik Bereżyński Zalasewo. zdg 33 853/4

Zbigniewie
posada wakuje Płucniński. Podać dokładny swój adres Kurjer Poznański zdg 33 880, Janka.

Unieważniam
wykaz osobisty kwit na wpłaconą kartę łowiecką w kasie skarbowej Pleszew i wszelkie inne skradzione dokumenty. Józef Kedzierski Pleszew. zdg 33 893

Do filmu
pań. panów. Zgłoszenia: Generała Umińskiego 20 m. 8 5-8. zdg 33 923

75
manicure. Zamkowa 7 I piętrowo. zdg 3 575

21 ZGUBY

Zgubiono
portfel. Upraszam zwrot za wynagrodzeniem. Chwaliszewo 6. zdg 33 863

Zgubiono
złoty zegarek damski na złoty bransoletce. Uczciwie znalazcę uprasza się o łaskawy zwrot za dobrem wynagrodzeniem na Skarbową 21 m. 8. zdg 34 001

22 ROZMAITE

Najtaniej
kupuje się blawaty w firmie Stefan Zietała Poznań Nowa 1. zdg 33 269

Prośba!
Kupiec w bardzo krytycznym położeniu z chora żoną i niemowlęciem bez dachu nad głową prosi łitościwie serca o jakakolwiek pożyczkę lub datki ewentl. posadę. Skierować proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 33 440

Maszynopis
zniżka cen o 33 1/2 %
Przepisywanie, tłumaczenie powielanie. Odpisy dokumentów od 25 gr. Św. Marcin 43 obok Zamku gdzie dawniej Czystopis. zdg 33 678

Dla naszych Milusińskich
Bielizna niemowlęca wszelkiego rodzaju w wielkim wyborze po cenach nadzwyczaj korzystnych poleca Fabryka Bielizny J. Schubert Poznań Wrocławska 3. Pw 4180-37.73

„Naftusie” Truskawiecka
unikat balneologiczny — wysysa. Zarząd zdrowoty w Truskawcu w butelkach 0.7 l. w szkrzynkach po 25 — 50 butelek „Naftusia” jest także do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach w Polsce. zdg 5648

„Czystopis”
obecnie Gwarna 18 I. p. zdg 32 171

Prace
ogrodnicze, zakładanie ogrodów wykonuje Zieliński Poznań, Grunwaldzka 66. zdg 33 818

Krawcowa
na płaszcz suknie poleca się 2.50 dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 975

Skórki
na obsady i kapelusze damskie, najtaniej u P. Szczawińska Ska. Wodna 1. Przymiujemy asygnaty Kredytu Pg 41612-35 967

Administracje
domów przyjmie z 50. — włącznia spraw podatkowych i prawnych, gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 726

Syrop odżywczy św. Rafała
jedyny środek działający cudownie przy chorobach płuc, kaszlu, astmie, blednicy, ogólnym osłabieniu, angielskiej chorobie, daje krew, silne miesienie zdrowie, płuć, skutek niezawodny butelka 8.—, 1/2 butelek 4.25 Zadać w aptekach, gdzie niema wprost z wytwórni Saint Raphael Poznań, Bukowska 9. dg 1 552/5

Plaszczke
damskie, kurtki wykonuje solidnie, tania, wszelkie kuśnierstwo. Dmąszewski, Mielżyńskiego 22 mieszkanie 24. zdg 33 999

Naukowe
prace, przemowy referaty streszczenia, przetłumaczenia opracowujemy „Studio”. Przemysł, skrytka 106 zdg 34 062

Koldry
przerabiam, poszywam. Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdg 33 916

Opisy
maszyna, tłumaczenia. Ogrodowa 16 II prawo. zdg 34 124

Fryzjerka
ondulacje poza domem po 50 gr. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 123

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuje
2-3 pokojowe mieszkania ewtl. meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 565

Wyższy
urzędnik z małą rodziną poszukuje mieszkania 3-4 pokojów komfort, Jeżyce, Wilda lub Łazarza bliżej centrum, czynsz ewentualnie pół roku zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 639

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 883

Mieszkania
trzy lub czteropokojowe, śródmieście lub pobliżu z czynszem przystępnym poszukuje urzędnik państwowy etatowy. — Zaplace ewentl. kosztą częściowe umeblowanie. — Uiszczę czynsz zgrzy i zagwarantuję regularne płaćcenie czynszu. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 33 886

Poszukuje
mieszkania 2-3 pokojowego, wygodami Jeżyce, śródmieście, czynsz zgrzy Oferty Kurjer Poznański zdg 33 980

3-4
pokojowe mieszkanie, komfortowe centrum, początek Łazarza, Jeżyc poszukuje gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 100

Mieszkania
3, 4, 5 pokoi centrum poszukuje lokator na odpowiedzialnym stanowisku. Dzierżawa ewtl. zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 021

Mieszkanie
3-4 pokojowe Łazarz, pewny procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

10 SZUKA MIESZK.

Poszukuje
2-3 pokojowe mieszkania ewtl. meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 565

Wyższy
urzędnik z małą rodziną poszukuje mieszkania 3-4 pokojów komfort, Jeżyce, Wilda lub Łazarza bliżej centrum, czynsz ewentualnie pół roku zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 639

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 883

Mieszkania
trzy lub czteropokojowe, śródmieście lub pobliżu z czynszem przystępnym poszukuje urzędnik państwowy etatowy. — Zaplace ewentl. kosztą częściowe umeblowanie. — Uiszczę czynsz zgrzy i zagwarantuję regularne płaćcenie czynszu. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 33 886

Poszukuje
mieszkania 2-3 pokojowego, wygodami Jeżyce, śródmieście, czynsz zgrzy Oferty Kurjer Poznański zdg 33 980

3-4
pokojowe mieszkanie, komfortowe centrum, początek Łazarza, Jeżyc poszukuje gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 100

Mieszkania
3, 4, 5 pokoi centrum poszukuje lokator na odpowiedzialnym stanowisku. Dzierżawa ewtl. zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 021

Mieszkanie
3-4 pokojowe Łazarz, pewny procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

11 SZUKA MIESZK.

Poszukuje
2-3 pokojowe mieszkania ewtl. meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 565

Wyższy
urzędnik z małą rodziną poszukuje mieszkania 3-4 pokojów komfort, Jeżyce, Wilda lub Łazarza bliżej centrum, czynsz ewentualnie pół roku zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 639

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 883

Mieszkania
trzy lub czteropokojowe, śródmieście lub pobliżu z czynszem przystępnym poszukuje urzędnik państwowy etatowy. — Zaplace ewentl. kosztą częściowe umeblowanie. — Uiszczę czynsz zgrzy i zagwarantuję regularne płaćcenie czynszu. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 33 886

Poszukuje
mieszkania 2-3 pokojowego, wygodami Jeżyce, śródmieście, czynsz zgrzy Oferty Kurjer Poznański zdg 33 980

3-4
pokojowe mieszkanie, komfortowe centrum, początek Łazarza, Jeżyc poszukuje gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 100

Mieszkania
3, 4, 5 pokoi centrum poszukuje lokator na odpowiedzialnym stanowisku. Dzierżawa ewtl. zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 021

Mieszkanie
3-4 pokojowe Łazarz, pewny procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

12 SZUKA MIESZK.

Poszukuje
2-3 pokojowe mieszkania ewtl. meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 565

Wyższy
urzędnik z małą rodziną poszukuje mieszkania 3-4 pokojów komfort, Jeżyce, Wilda lub Łazarza bliżej centrum, czynsz ewentualnie pół roku zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 639

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 883

Mieszkania
trzy lub czteropokojowe, śródmieście lub pobliżu z czynszem przystępnym poszukuje urzędnik państwowy etatowy. — Zaplace ewentl. kosztą częściowe umeblowanie. — Uiszczę czynsz zgrzy i zagwarantuję regularne płaćcenie czynszu. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 33 886

Poszukuje
mieszkania 2-3 pokojowego, wygodami Jeżyce, śródmieście, czynsz zgrzy Oferty Kurjer Poznański zdg 33 980

3-4
pokojowe mieszkanie, komfortowe centrum, początek Łazarza, Jeżyc poszukuje gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 100

Mieszkania
3, 4, 5 pokoi centrum poszukuje lokator na odpowiedzialnym stanowisku. Dzierżawa ewtl. zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 021

Mieszkanie
3-4 pokojowe Łazarz, pewny procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

13 SZUKA MIESZK.

Poszukuje
2-3 pokojowe mieszkania ewtl. meblami. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 565

Wyższy
urzędnik z małą rodziną poszukuje mieszkania 3-4 pokojów komfort, Jeżyce, Wilda lub Łazarza bliżej centrum, czynsz ewentualnie pół roku zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 639

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 883

Mieszkania
trzy lub czteropokojowe, śródmieście lub pobliżu z czynszem przystępnym poszukuje urzędnik państwowy etatowy. — Zaplace ewentl. kosztą częściowe umeblowanie. — Uiszczę czynsz zgrzy i zagwarantuję regularne płaćcenie czynszu. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 33 886

Poszukuje
mieszkania 2-3 pokojowego, wygodami Jeżyce, śródmieście, czynsz zgrzy Oferty Kurjer Poznański zdg 33 980

3-4
pokojowe mieszkanie, komfortowe centrum, początek Łazarza, Jeżyc poszukuje gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 34 100

Mieszkania
3, 4, 5 pokoi centrum poszukuje lokator na odpowiedzialnym stanowisku. Dzierżawa ewtl. zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 021

Mieszkanie
3-4 pokojowe Łazarz, pewny procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 870

14 SZUKA MIESZK.

Pos

23 OŻENKI

Wdowiec
lat około 45 z córeczką 10 letnią, właściciel większej kamienicy...

Kawaler
dobrego charakteru, średniego wzrostu lat 39 posiada 35 tysięcy złotych gotówki...

Panna
lat 35, posiadająca skład tow. kolonialnych i mieszkanie, z dobrej rodziny...

Kawaler
lat 30 ożeni się pania do lat 25. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 026

24 NAUKA

Na wieś
wydział student U. P. energiczny: korepetytor-rolnik (praktyka rolnicza) przygotowuje do 4 kl. gimn. włącznie niemieckie...

Kursy Samochołowe
J. Piatkowskiego, ul. Dąbrowskiego 79 przyjmują zapisy na nowy kurs.

Nauczyciel
gimn. udzieli lekcji matematyki i fizyki. Wiadomość do Kurjera Poznańskiego zdg 33 837

Poszukuję
młodej inteligentnej i znającej dobrze język osoby dla konwersacji niemieckiej. Oferty składać do Kurjera Poznańskiego pod zdg 33 845

Dyplom
humanistyczny Uniwersytetu. Którędy instytucji (biuro szkoły) zależy na jednym młodym pracowniku? Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 974

Prywatne lekcje tańców
udziela każdego czasu. Dolina 2 m. 5 zdg 34 018

Makowskiego
szkoła tańca
Własna sala wykładowa Plac Wolności 14 a. Gwarancja wynaczenia. Tańce nowoczesne i tradycyjne tańczone Paryżu Londynie. Pg 4063-57, 196

TEATRY

Teatr Wielki (Opera): Dziś - „Bajadera”, premjera. Sobota, 8. 10. - „Bajadera”
Teatr Polski: Dziś i codziennie „Dzika Pączola” L. H. Morstina.
Teatr Nowy: Dziś - „Głupi Jakób” z M. Frenklem. Sobota 8. 10. - „Głupi Jakób” z M. Frenklem. Niedziela, 9. 10. - „Głupi Jakób” z M. Frenklem.
Komedja Muzyczna: Dziś - „Wiktoria i jej huzar”. Sobota, 8. 10. - „Wiktoria i jej huzar”. Niedziela, 9. 10. Godz. 3.30: „Sen nocy letniej”. Ceny zniżone. Niedziela, 9. 10. - Godz. 8: „Wiktoria i jej huzar”.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Ostatnia noc kawalera”.
Aurora: „Bohater Puszczy - Djabełski Wawóz”.
Corso: „Wilki i szakale morza”.
Colosseum: „Wesoły bandyta”.
Metropolis: „Dr. Jekyll i Mr. Hyde”.
Muza: Na Sybir.
Orzeł: „W pogoni za milionami”.
Odeon: „Wołga - Wołga”.
Roxy: „Pat i Patachon wśród ludożerców”.
Renaissance: I. „W daleki świat”. II. „Higiena seksualna i choroby weneryczne”.
Sfirks: „Mełczyzna szuka miłości”.
Słońce: „Księżna Łowicka”.
Tezza: „Pocałunek”.
Wilsona: „Manon Lescaut”.

Korepetycji

udzieli student. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 009

Kursy książkowości

stenoğrafji pisanja maszyna, rachunków, korespondencji, niemiecki. Kromczyńska Ogrodowa 16. II. zdg 34 125

25 MUZYKA

Fortepian
wolny do ćwiczeń. Wysoka 11. I. prawo, mieszkanie 27. zdg 33 522

Rutynowany saksofonista
Es-alt (oboj klarinet) siła pierwszorzędna wolny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 417

Kwartet
pierzszorzędny z nowym repertuarem i instrumentami od 15. 10 wolny Oferty Kurjer Poznański ng 5744

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących po jednej trzeciej ceny kujących posady w tej rubryce drobnych

Gospodyni kuchmistrzynie

rutynowana, znająca fakże chów drobiu w średnim wieku, z bardzo dobrimi świadectwami do szukuje posady samodzielnej do wielkiego domu dworu lub zakładu. Zgłoszenia A Nowicka Zerów. Mickiewicza 26 powiat Jarocin. zdg 33 808

Wielkopolanka
starsza, znajdująca się w okropnej niedzy, ginąca z głodu, prosi o prace jako bona, do szycia w konfekcji damskiej umie także pisać na maszynie Remington najechniej w Poznaniu Walecja Nowacka Wąbrzeźno. Pomorze ul Marszałka J Pilsudskiego 25 II dietro. zdg 33 209

Dziewczyna
samodzielnem gotowaniem, prasowaniem szyćwnej bielizny i do wszystkiego, z dobrimi świadectwami, poszukuje posady zaraz lub 15. 11. 32 Oferty Kurjer Poznański zdg 32 920

Zbożowiec
korespondent z kilkuletnia praktyka w poważnej firmie obezna na wozami sztuczna oraz wreslem poszukuje posady Oferty Kurjer Pozn zdg 32 175

Chemik
zdolny energiczny ostatnio na stanowisku kierowniczem szuka posady zaraz Posada bardzo dobre świadectwa Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 597

200 złotych
dam za udzielenie posady szefera. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 32 678

Poszukuję
posady do samotnej osoby Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 33 652

Biuralistka
młodsza władająca językiem polskim i niemieckim z powodu likwidacji przedsiębiorstwa szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 405

Elektromonter - zsofer
sumienny z dobrimi świadectwami poszukuje posady, przyjmie wszelka inna prace. Oferty: Dominikańska 1, mieszkanie 2. zdg 33 369

Były wojskowy
lat 30, kilka lat praktyki biurowej pisze maszyna, poszukuje posady ksiązkowego lub t. p. zaraz względnie później. Wymaga nrośa bardzo skromne. Zgłoszenia prosze skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 33 424

Nauczycielka
dyplomowana, matura seminarjalna język niemiecki poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 453

Maszynistka
korespondentka polsko-niemiecka siła rutynowana szuka posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 480

Sierota
lat 21, poszukuje jakiegokolwiek pracy zaraz za nieskierm wsnagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 535

Ekspedjentka
kilkuletnia praktyka, wykwalifikowana z branzą pończoch, trykotażu, bielizny damskiej, mekskiej oraz bławatów poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 111

Do apteki
olewka, 7 miesięcy praktyki w większej aptece. Znajomość księgowości. Warunki skromne, utrzymanie. Adres wskaze Kurjer Poznański zdg 33 757

Posługi
lub prania poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 059

Służąca
cośkolwiek gotowaniem, praniem prasowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 921

Wychowawczynie

szuka posady do dzieci lub innej. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 742

Samodzielnia
gospodyn kucharka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 740

Gorzelnik - kawaler
5 lat praktyki z dobrimi świadectwami poszukuje posady ewentualnie tylko na kampanie. Oferty Kurjer Poznański pod zdg 33 778

Uczeń
mleczarski szuka praktyki z porządnej rodziny ewentl za opłatą. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 33 408

Posługi
poszukuje 2-3 razy w tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 783

Pracznka
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 907

KINO „ROXY“, Al. Marcinkowskiego 28
DLA NASZYCH MILUSIŃSKICH
Specjalne przed-tawienie w sobotę i niedzielę od godz. 3 - 5-tej
wszystkie miejsca po 40 groszy. Łoże 60 groszy.
„PAT i PATACHON“ wśród ludożerców i „ŁAKOMY SŁOŃ“
Bardzo wesoły program. Pg 4 067-57 188

Pierzszorzędna siła
z wyższem wykształceniem poszukuje posady w instytucji bankowej przemysłowej Oferty Kurjer Poznański zdg 33 515

Służąca
wiejska uczciwa poszukuje samodzielnej posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 825

Poszukuję
posady woznego portjera inkasentia itp. za kaucja 1000 Oferty Kurjer Poznański zdg 33 822

Krawiec
młody z ukończona Salezjańska Szkoła Rzemiosł i kilkoletnia praktyka poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 813

Maturzystka
poszukuje zaraz jakiegokolwiek pracy biurowej. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 34 104

Gospodyni
przyjmie posade do samotnej osoby lub 2 osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 090

Dziewczyna
która pracowała w lepszym domu poszukuje posady w lepszym domu do wszelkich prac z gotowaniem. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 33 848

Rutynowany
ksiązkowy - bilansista przyjmie posade w poważnem przedsiębiorstwie może dać gwarancje 2000 do 3000 zł, przyjmie także prowadzenie ksiąg za opłatą roczną. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 088

Fachowiec
z branzą spożywczej ostatnio na kierowniczym stanowiskach w pierwszorzędnych przedsiębiorstwach, prima referencje, poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 807

Posługaczka
z poleceniami poszukuje pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 809

Kierownik
gastronomiczny z dlugoletnia praktyka w pierwszorzędnych lokalach, prima referencje, poszukuje pracy od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 806

Krawcowa
pierwszorzędna siła szyjąca w najlepszych salonach mód szuka zajęcia nawet po domach. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 33 875

Poszukuję
posługi od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 881

Kucharka
szuka posady w lepszym domu ewentualnie do wszelkich prac. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 887

Pielęgniarka
poszukuje posady do chorej lub pomocy lekarzowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 892

Nauczyciel
emerytowany szkół zawodowych poszukuje z kaucja stosownej posady administracji nauczania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 899

Krawcowa
na ubiory damskie i dziecięca, król warszawski poszukuje pracy w domu - chętnie na wyjazd. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 34 034

Była
właścicielka składki poszukuje posady kasjerki - ekspedjentki. Branza miejscowości obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 899

Dziewczyna

poszukuje posady z średniem sa modzielnem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 089

Zgrabna
panienka poszukuje posady do biura lub składu, była kasjerka, pisze na maszynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 855

Wykształcona
panienka w krytycznem polozeniu prosi o jakiegokolwiek posade. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 840

Rutynowana
przyjmie posade w sklepie epozwyczajnym za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 861

Rutynowany administrator
parcelacyjny przeprowadza parcelacje majątków ziemskich solidnie za 4%. Pierwszorzędne świadectwa poszukuje pracy. Oferty Kurjer Pozn rg 3 555

KINO „ROXY“, Al. Marcinkowskiego 28
DLA NASZYCH MILUSIŃSKICH
Specjalne przed-tawienie w sobotę i niedzielę od godz. 3 - 5-tej
wszystkie miejsca po 40 groszy. Łoże 60 groszy.
„PAT i PATACHON“ wśród ludożerców i „ŁAKOMY SŁOŃ“
Bardzo wesoły program. Pg 4 067-57 188

Doświadczony
kupiec poszukuje jakiegokolwiek posady lub przedsiębiorstwa. Do dyspozycji telefon zaprzęgi, składnica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 868

Bufetowa
dzialna z dlugoletnia praktyka i dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 927

Stenotypistka
polsko-niemiecka 5-letnia praktyka szuka posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 33 998

Krawcowa
dzialna która wykonuje płaszczekostiumy i suknie szuka pracy w domu i na wyjazd Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 954

Woznica
poszukuje posady zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 33 831

Panienka
z szyciem haftem, prasowaniem sztywnej bielizny szuka posady do dzieć lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 085

Gospodyni
poszukuje posady do państwa z Pomorza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 036

Inżynier
leśnictwa z praktyka poszukuje jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 032

Dziewczyna
kucharka lat 31, uczciwa, dlugoletnie świadectwa z własna posciela znająca wszystkie prace domowe, kochająca dzieć szuka posady od 15. 10. lub 1. 11. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 028

Kucharka
średnim wieku poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 027

Bufetowa
z prowincji, młoda poszukuje posady od 15. 10. lub 1. 11. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 019

Dyplomowana
nauczycielka lat 20 z maturą gimnazjalną i kursem pedagogicznym przygotowuje dzieć do pierwszych trzech klas gimnazjalnych. W wolnych chwilach chętna pomoc w pracach biurowych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 011

Z lepszej
rodziny przyjmie posade w lepszym domu od 15. 10. lub 1. 11. Zajmie się gospodarstwem i szyciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 002

Poszukuję
posady do wszystkiego, dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 080

Poszukuję
posługi za spanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 078

Biegła
stenotypistka znająca wszystkie prace biurowe z dłuższą praktyka w biurze adwokackiem poszukuje odpowiedniej posady od zaraz lub później Łaskawe oferty do Kurjera Pozn zdg 34 054

Panna
lat 33 dzialna ekspedjentka kocha dzieć pisemna polskie, niemieckie, skromne wymagania z powodu stosunków rodzinnych szuka posady. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 34 112

Panna
w krytycznem polozeniu poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 972

Poszukuję

posady do dzieć i pomocy pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 961

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 908

Sierota
szkoła gospodarstwa pracowała w składzie kolonialnym, restauracyjnym obecnie znajdująca się w krytycznem polozeniu poszukuje posady chętnie jako elewka. Oferty prosze skierować Agencja Kurjera Poznańskiego. Wagrowiec. zdg 33 739

Kto
z pp Fryzjerów przyjmie uczennice. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 130

28 WOLNE MIEJSCA

Fryzjer
Wroclawska 30 zdg 33 991

Służąca
dobrem gotowaniem. Kraszewskiego 12 m. 5. zdg 33 911

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem, praniem prasowaniem uczciwa, pracowita potrzebna do dobrej domu od 1. 11. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem pensji do Kurjera Pozn zdg 33 983

Marszantka
potrzebna Adama Jaskoga skład kapeluszy zdg 33 978

Panienka
do pracy potrzebna Poznańska Wtwa, haftów Poznań Zawady zdg 33 903

Służąca
uczciwa dobrze polecona przyjme. Górecka 27, Grudnia 2. zdg 33 941

Ekspedjentka
inteligentna sumenna z świadectwami do restauracji zajm. się kuchnia potrzebna zaraz Restauracja Piotra Wawrzynaka 13 zdg 33 939

Krawcowe
ręczniarki. Werthełcece 40 m. 7. zdg 34 035

Potrzebna
od zaraz ekspedjentka z branzą rzeźniczej. Ul. Matejkę 33. zdg 34 010

Służąca
czysta i pracowita. Staszica 5, mieszkanie 16 zdg 34 004

Kucharka - kuchmistrz
do dużej restauracji w Poznaniu potrzebna (tylko sły pierwszorzędne) Oferty z podaniem warunków życiowym, odpisami świadectw (nielegal zowanych) - Kurjer Pozn zdg 34 003

Nauczycielka
z francuskim i muzyka potrzebna do dziewczynek 10, 9, 8 letn Güntzel Boblin pow. Chelmino zdg 33 788

Fryzjerka
dzialna może być młodszą po egzaminie potrzebna Oferty Kurjer Poznański zdg 33 011

Kucharke
restauracyjna, samodzielnia ewtl. wspólniczkę potrzebuje. Romana Szymańskiego 10. zdg 33 909

Dobry
strzelec własna fizja psem na odstzał może się zstosować do majątek blisko Poznania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 839

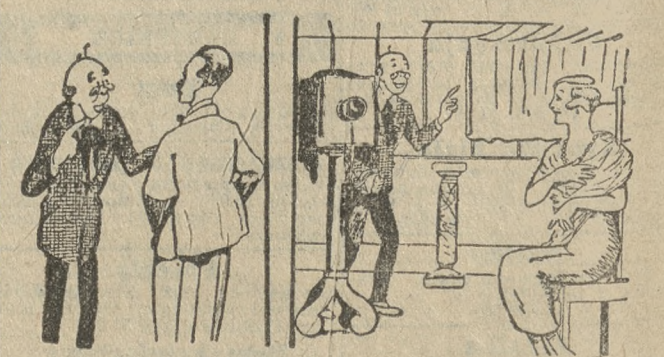
Kilku panów
(pañ) energicznych i wymownych z gwarancja do latwej akwizycji przyjmijmy. Zgłoszenia: Piekary 10, m. 5, od 10-12 i 15-18. zdg 34 118

Służąca
potrzebna zaraz. Sew. Mielżyńskiego 3, m. 6. zdg 34 160

Agentów przedstawicieli
branzą cukierniczej poszukuje. Podczaski Artyleryjska 6, m. 4. zdg 33 943

Dziewczyna
dobrimi świadectwami potrzebna od 15. 10. Graniczna 13, mieszkanie 5. zdg 34 131

Humor zagraniczny

Nie przesadzajac, mój panie, moge powiedziec, że najpiękniejsze kobiety miały zawsze dla mnie swój najszczęśliwszy uśmiech! Byłem fotografem! (Ric et Rac, Paryż). S. F.

Przedpłata
na miesiąc październik 1932 r. za obs wydania razem w Poznaniu w ekspedycji z 3.20, w agencjach w mieście z 3.50, z odroczeniem do domu w Poznaniu z 3.70, z odroczeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4.14, kwartalnie z 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce z 7.50, w innych krajach z 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskąd w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoswiatecznych i uroczystościowych poprzedza normalna codzienna część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. - P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia
na stronie 6-4amowej 25 gr. na stronie 4-4amowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznyemi 200 gr. od 1-4amowego miłm. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania wieczornego „drobne“ do godz. 11, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (dłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.